

RAPORT ANUAL AL ADMINISTRATORILOR

**SOCIETATEA OPERATORUL PIETEI DE ENERGIE ELECTRICA SI DE GAZE NATURALE
„OPCOM” S.A.**

SITUATII FINANCIARE ANUALE 2023

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE

PRESEDINTE: DECEBAL BAESCU

Acest Raport prezintă și se bazează pe date și informații referitoare la activitatea operațională și cea financiară a OPCOM SA pentru exercițiul financiar încheiat la 31.12.2023.

Informațiile financiar-contabile prezentate la Cap. II din Raportul Administratorilor au drept sursă situațiile financiare anuale ale OPCOM SA, auditate în condițiile legii, aferente exercițiului financiar încheiat în 31.12.2023.

CUPRINS

DATE DE IDENTIFICARE RAPORT ȘI SOCIETATE

DATE GENERALE DESPRE SOCIETATE

Cap. I. ANALIZA ACTIVITĂȚII

1. Cadrul legislativ
2. Rolul, misiunea, responsabilitățile și funcțiile principale ale OPCOM
 - 2.1. Rolul și misiunea OPCOM S.A.
 - 2.2. Responsabilități principale
 - 2.3. Funcții principale
3. Prezentare succintă a activității desfășurate în anul 2023
4. Activitatea de administrare a Pieței pentru Ziua Următoare de energie electrică
5. Activitatea de administrare a Pieței Intrazilnice de energie electrică
6. Activitatea de decontare pe piețele în care OPCOM este contraparte
7. Stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pentru tranzacțiile cu energie electrică realizate în Piața de Echilibrare/dezechilibrele Partilor Responsabile cu Echilibrarea
8. Activitatea de administrare a Piețelor organizate de energie electrică la termen
 - 8.1. Administrarea Pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică – modalitatea de tranzacționare a contractelor prin licitație extinsă și utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacționării (PCCB-LE-Flex)
 - 8.2. Administrarea Pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică - modalitatea de tranzacționare conform căreia contractele sunt atribuite prin negociere continuă (PCCB-NC)
 - 8.3. Activitatea de administrare a Pieței Centralizate cu Negociere Dublă Continuă a Contractelor Bilaterale de energie electrică (PC-OTC)
 - 8.4. Activitatea de administrare a Pieței Centralizate pentru Serviciul Universal (PCSU)
 - 8.5. Activitatea de administrare a Pieței de energie electrică pentru clienții finali mari (PMC)
 - 8.6. Activitatea de administrare Piața centralizată destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare (PCTL)
9. Activitatea de administrare a Piețelor de Certificate Verzi
 - 9.1. Activitatea de administrare a Pieței de Certificate Verzi (PCV)
 - 9.2. Activitatea Pieței Centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi (PCE-ESRE-CV)
10. Activitatea de administrare a Piețelor de Gaze Naturale
 - 10.1. Activitatea de administrare a piețelor centralizate pe termen scurt: Piața pentru Ziua Următoare de Gaze Naturale (PZU-GN) și Pieței pieței intrazilnice de gaze naturale (PI-GN)
 - 10.2. Activitatea de administrare a piețelor centralizate pe termen mediu și lung: PCGN-LN, PCGN-LP, PCGN-OTC, PPF-TL
11. Activitatea de administrare a Mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică

12. Inregistrarea participantilor la pietele centralizate de energie electrica, la piata centralizata de certificate verzi, la piata centralizata de energie electrica sustinuta prin certificate verzi, la Mecanismul de achizitie centralizata de energie electrica (MACEE) si la pietele de gaze naturale. Administrarea acordurilor REMIT.
13. Activitatea de elaborare/modificare reglementari, inclusiv din perspectiva calitatii OPCOM de operator al pietei de energie electrica desemnat
 - 13.1. Piețe la termen de energie electrică
 - 13.2. Piata pentru Ziua Urmatoare de energie electrica
 - 13.3. Piata Intrazilnica de energie electrica
 - 13.4. Piete de Certificate Verzi
 - 13.5. Modificarea metodologiei de stabilire a tarifelor OPEED
 - 13.6. Elaborare analize, puncte de vedere si observatii la documentele conexe activitatii
14. Activitatea de supraveghere a functionarii pietelor administrate
15. Activitatea de raportare catre ACER (REMIT)
16. Directii de dezvoltare a OPCOM in plan national si in cadrul cooperarilor regionale si europene
 - 16.1. Activități în procesul de elaborare a cadrului pentru implementarea și funcționarea mecanismului de sprijin prin contracte pentru diferență pentru tehnologiile cu emisii reduse de carbon.
 - 16.2. Activități în procesul de stabilire, amendare și operare a SDAC
 - 16.3. Activități în procesul de stabilire, amendare și operare a SIDC
 - 16.4. Activități de extindere a portofoliului de servicii prestate de OPCOM către OKTE, bursa slovacă
 - 16.5. Activitati in contextul statutului OPCOM de coproprietar al solutiei unice PCR de stabilire a preturilor si cantitatilor tranzactionate in cadrul SDAC
 - 16.6. Alte activități derulate în calitate de OPEED, contextul implementării Regulamentului (UE) nr. 1222/2015 și a prevederilor legislației europene conexe
 - 16.7. Activități privind implementarea instrumentelor derivate având ca activ suport prețul energiei electrice
 - 16.8 Activități in cadrul de colaborare a cu Bursa de Valori Bucuresti SA pentru implementarea unei Contrapărți Centrale locale prin intermediul CCP.RO
 - 16.8 Activități de colaborare cu European Energy Exchange AG (EEX)
17. Promovarea imaginii Societatii
 - 18.1. Promovarea imaginii prin asociatiile nationale la care societatea este afiliata
 - 18.2. Promovarea imaginii prin organizarea si participarea la manifestările tehnico-științifice
18. Satisfactia clientilor
19. Monitorizarea/supravegherea mărcilor, produselor, prețurilor și indicilor "OPCOM" S.A. înregistrați pe cale naționala la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM) și la nivel comunitar la Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuala (EUIPO)
20. Promovarea imaginii prin activitatile de cooperare internationala pe relatia cu asociatiile la care societatea este afiliata
21. Informatica si telecomunicatii
22. Mentinerea si imbunatatirea sistemului de management al securitatii informatiei (SMSI)
23. Mentinerea si imbunatatirea sistemului de management al calitatii (SMC)
24. Biroul Audit intern

Cap. II SITUAȚIA FINANCIAR-CONTABILĂ

1. Elemente de bilanț
2. Contul de profit și pierdere
3. Indicatori financiari ai activității
4. Politica OPCOM cu privire la dividende

Cap. III PLANUL DE INVESTITII, ACTIVELE IMOBILIZATE

1. Planul de investiții
2. Activele imobilizate

Cap. IV PERSONALUL SOCIETATII

1. Structura personalului
2. Raporturile cu partenerul social
3. Raporturile dintre angajator și angajați
4. Evaluarea personalului

Cap. V EVALUAREA ACTIVITATII PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI

1. Riscuri financiare
2. Politicile și obiectivele societății privind managementul riscului

Cap. VI ACTIONARI, ADMINISTRAREA, CONDUCEREA EXECUTIVA A SOCIETĂȚII SI EVALUAREA ACTIVITATII DESFASURATE

1. Adunarea generală a acționarilor
2. Consiliul de administrație
3. Conducerea executivă
4. Evaluarea activității societății
5. Declarația administratorilor

DATE DE IDENTIFICARE RAPORT ȘI SOCIETATE

Raportul anual al administratorilor, conform prevederilor Ordinului nr.1802/2014, pentru aprobarea reglementarilor contabile privind situatiile financiare anuale individuale si situatiile financiare anuale consolidate, cu modificarile ulterioare, pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2022

Data raportului: aprilie 2023

Denumirea societății: **SOCIETATEA OPERATORUL PIETEI DE ENERGIE ELECTRICA SI DE GAZE NATURALE „OPCOM” S.A.**

Sediul social: București, Bulevardul Hristo-Botev, nr. 16-18, sector 3

Numărul de telefon/fax: 021 3071450 / 021 3071400/ +0213155059

Codul de inregistrare fiscala: RO 13278352

Număr de ordine în Registrul Comerțului: J40/7542/2000

DATE GENERALE DESPRE SOCIETATE

Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale OPCOM S.A. a fost înființată în luna august 2000, în baza Hotărârii Guvernului României nr. 627/13.07.2000, fiind o societate pe acțiuni, filială cu personalitate juridică a CNTEE Transelectrica S.A. (Operatorul de transport și de sistem din România).

OPCOM SA este filiala cu personalitate juridica a CNTEE TRANSELECTRICA SA.

Capitalul social al „OPCOM” S.A. este de 31.366.090 lei, din care :

- Capitalul social subscris varsat este in valoare de 31.366.090 lei.

Capitalul social este împărțit în 3.136.609 acțiuni nominative, având o valoare nominală de 10 lei fiecare, si este deținut după cum urmează:

- Compania Naționala de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” S.A. deține 3.068.730 acțiuni, având o valoare nominală totală de 30.687.300 lei și reprezentând 97,84% din capitalul social.
- Statul Român, prin Secretariatul General al Guvernului, deține 67.879 acțiuni, având o valoare nominală totală de 678.790 lei, constând în aport în natură (reprezentând terenuri), reprezentând 2,16% din capitalul social.

Principalul domeniu de activitate, așa cum este prevăzut în statutul Societatii, este cod CAEN 661 – Activități auxiliare intermediarilor financiare, cu excepția activităților de asigurări și fonduri de pensii, respectiv activitatea principală a societății este cod CAEN 6611 – Administrarea pietelor financiare.

Cap. I ANALIZA ACTIVITĂȚII

1. Cadrul legislativ

Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale - „OPCOM S.A.” (denumit în continuare OPCOM) a fost înființată în luna august 2000, în baza Hotărârii Guvernului României nr. 627/13.07.2000, fiind o societate pe acțiuni, filială cu personalitate juridică a CNTEE Transelectrica S.A. (Operatorul de transport și de sistem din România).

OPCOM își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Legii energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 220/2008 republicată, pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie, cu modificările și completările ulterioare, ale legislației secundare emise și aprobate de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE), precum și în conformitate cu prevederile condițiilor licențelor acordate de ANRE - Licența pentru administrarea piețelor centralizate pentru energie electrică nr. 407 și Licența pentru administrarea piețelor centralizate în sectorul gazelor naturale nr. 2270, respectiv cu prevederile Deciziei nr. 2085/11.12.2019 (anterior Decizia 2515/14.12.2015) a Președintelui ANRE conform căreia OPCOM a fost nominalizat în calitate de „operator al pieței de energie electrică desemnat” (OPEED) pentru exercitarea sarcinilor de cuplare pe orizonturile PZU și PI, pentru zona de ofertare România, în sensul prevederilor *Regulamentului (UE) 2015/1222 al Comisiei de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor*. Totodată, activitatea și dezvoltarea OPCOM sunt realizate astfel încât să se asigure îndeplinirea de către societate a obiectivelor și responsabilităților care îi revin în conformitate cu programul de guvernare, strategia energetică națională, memorandumurile și deciziile guvernamentale, acordurile asumate de statul român față de instituțiile financiare internaționale. În același timp, în activitatea și dezvoltarea sa, OPCOM se conformează prevederilor legislației europene cu aplicabilitate corespunzătoare rolului și responsabilităților sale (printre altele, *Regulamentul (UE) nr. 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor*, *Regulamentul (UE) nr. 2011/1227 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie și Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1348/2014 al Comisiei privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alineatele (2) și (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie*, *Regulamentul (UE) 2017/2196 al Comisiei din 24 noiembrie 2017 de stabilire a unui cod de rețea privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic*, precum și *Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică*, *Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE*, alți termeni, condiții și metodologii elaborate conform regulamentelor europene relevante.

Din perspectiva domeniului său de activitate și a responsabilităților ce îi revin, inclusiv de a propune amendamentele și dezvoltările necesare ale cadrului de reglementare aplicat în administrarea piețelor organizate pe platformele sale, pentru ca propunerile sale să fie permanent corelate cu practicile de succes europene și necesitățile mediului de afaceri, OPCOM este membru al Asociației internaționale a burselor de energie (APEx, Association of Power Exchanges), Asociației burselor europene de energie (EUROPEX, Association of European Energy Exchanges), al altor comitete și asociații naționale.

Pentru a garanta către terți și autoritățile implicate calitatea serviciilor furnizate în baza licențelor deținute, OPCOM aplică un Sistem de management al calității certificat de Lloyd's Register Quality Assurance, conform ISO 9001:2008 – SR EN ISO 9001:2008. Totodată, pentru a garanta securitatea, confidențialitatea și disponibilitatea informațiilor părților interesate, OPCOM aplică un

2. Rolul, misiunea, responsabilitățile și funcțiile principale ale OPCOM

2.1. Rolul și misiunea OPCOM S.A.

În conformitate cu prevederile legislației naționale primare și secundare în vigoare, respectiv conform responsabilităților stabilite de ministerul/autoritatea de resort prin ordine și regulamente, precum și în conformitate cu prevederile legislației europene cu aplicabilitate directă, OPCOM îndeplinește rolul de organizator și administrator al piețelor centralizate de energie electrică (cu excepția pieței de echilibrare), gaze naturale și pieței de certificate verzi și rolul de operator de decontare cu asumarea rolului de contraparte pentru piețele pe termen scurt administrate, precum și rolul de Operator al pieței de energie electrică desemnat (OPEED; NEMO, Nominated Electricity Market Operator) conform Regulamentului (UE) 2015/1222, respectiv rolul de Mecanism de raportare înregistrat (RRM, Registered Reporting Mechanism) conform Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 (REMIT) incluzând Regulamentul nr. 1348/2014 și reglementările aplicabile emise de ACER. De asemenea, la finalul anului 2022, OPCOM a fost desemnat în calitate de achizitor unic în cadrul Mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică.

OPCOM a fost înființat în baza Hotărârii Guvernului României nr. 627/13.07.2000 cu misiunea susținerii procesului de liberalizare a pieței de energie, fiind principalul instrument pentru implementarea și consolidarea unei piețe concurențiale de energie prin asigurarea unui cadru organizat, viabil și eficient pentru desfășurarea tranzacțiilor comerciale în cadrul piețelor centralizate organizate, în condiții de consecvență, corectitudine, obiectivitate, independență, echidistanță, transparență și nediscriminare.

Caracterul de serviciu public al activităților desfășurate de OPCOM pune în evidență funcția socială a misiunii îndeplinite, prin determinarea, în cadrul piețelor administrate, a prețului de referință al energiei electrice pe termen scurt și a semnalelor de preț pe termen mediu și lung, în beneficiul tuturor consumatorilor de energie și al investitorilor pentru care prețul de referință al energiei reprezintă informația necesară pentru adoptarea deciziilor, în condiții de deplină transparență, echidistanță și nediscriminare.

Rezultatele obținute, expertiza complexă acumulată și performanța dovedită în întreaga sa perioadă de funcționare, inclusiv în aplicarea celor mai bune practici europene, îndreptățesc a se concluziona că OPCOM reprezintă o componentă fundamentală necesară pentru dezvoltarea sustenabilă a pieței de energie din România.

Se poate aprecia că OPCOM reprezintă pe deplin un proiect de succes al României, proiect la care o contribuție importantă a fost adusă de susținerea de către finanțatorii programelor de dezvoltare derulate în anii anteriori, Comisia Europeană și Banca Mondială, de către consultanții și furnizorii de tehnologie informatică, partenerii anteriori și actuali ai OPCOM, prin proiecte cu impact major asupra dezvoltării pregătirii profesionale a resursei umane, corporative, precum și tehnologice. Continua sporire a încrederii și credibilității de care beneficiază OPCOM vin în susținerea acestei aprecieri.

OPCOM are un profil de activitate și un domeniu de responsabilitate specifice în cadrul pieței de energie, în îndelungata sa activitate având un parcurs de funcționare sigură, continuă și corectă, precum și o dezvoltare dinamică, durabilă și echilibrată. Pentru OPCOM, o preocupare permanentă este dedicată diversificării portofoliului de produse și susținerii integrării pieței române de energie în piața unică europeană, aplicând cele mai bune practici europene și punând la dispoziția participanților servicii de înaltă calitate, produse variate, în condiții de deplină echidistanță și

transparență, precum și conformitate cu prevederile legislației primare și secundare naționale, precum și ale legislației europene.

În planul activității zilnice, OPCOM administrează cu profesionalism tranzacții ale participanților la piețele de energie electrică, gaze naturale și certificate verzi. Pentru a avea o imagine în ceea ce privește piețele de energie electrică administrate de OPCOM sunt prezentate în cadrul capitolului 2.4 o serie de elemente relevante, dintre care menționăm cantitățile contractate pentru livrare în anul 2023 care au totalizat o cantitate de energie electrică de 34,8 TWh, rezultat care reprezintă bilanțul pentru anul 2023 al tranzacționării centralizate și transparente a energiei electrice pe piața din România, susținând performanța funcționării acesteia.

Totodată, în contextul demersurilor române dedicate integrării pieței de energie electrică naționale în piața internă unică europeană, în contextul punerii în aplicare a Regulamentului (UE) 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacității și managementul congestiilor referitor la crearea și operarea cuplării unice a piețelor pentru ziua următoare de energie electrică (SDAC, Single Day-Ahead Coupling) și a cuplării unice a piețelor intrazilnice de energie electrică (SIDC, Single Intra-Day Coupling), regulament european care, conform prevederii sale finale, este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre, incluzând metodologiile propuse de toți OPEED și aprobate conform Regulamentului, între care este menționat Planul OCP (MCO Plan) aprobat prin Decizia nr. 908/22.06.2017 a Președintelui ANRE, prin cuplarea cu piețele țărilor vecine și membre ale Uniunii Europene și integrarea în cadrul mecanismelor pieței unice europene, OPCOM are misiunea de a realiza, în coordonare cu celelalte entități implicate și în conformitate cu deciziile și cadrul legislativ aferente, analizele și acțiunile de dezvoltare specifice bursei de energie electrică în contextul implementării mecanismelor de integrare europeană a pieței. Se precizează faptul că obligațiile (sarcini, termene) aferente implementării și operării cuplărilor unice ale piețelor pentru ziua următoare și intrazilnice de energie electrică sunt stabilite prin acest Regulament european, caracterul obligatoriu al acestora făcând necesară canalizarea cu eficiență a tuturor eforturilor și resurselor (umane, financiare, corporative, tehnice) spre realizarea la termenele prevăzute de Regulamentul (UE) 2015/1222 și documentele conexe a tuturor elementelor necesare, plecând de la cadrul contractual și incluzând toate aspectele și elementele de natură legală și de guvernanță, tehnică, tehnologică și operațională implicate.

OPCOM trebuie să aibă asigurate condițiile și resursele necesare punerii în aplicare a unui proces complex de dezvoltare care să asigure conformitatea, corespunzător rolului și responsabilităților sale, în raport de cerințele legislației și obiectivele Uniunii Europene referitoare la implementarea și funcționarea pieței unice europene a energiei. În acest context, se precizează faptul că programul de dezvoltare al OPCOM trebuie să susțină, în limitele rolului și competenței decizionale conferite de legislația incidentă, integrarea pieței române în mecanismele pieței unice europene de energie, corespunzător modelului țintă european. Astfel, OPCOM, împreună cu celelalte entități naționale implicate, trebuie să asigure implementarea cadrului, mecanismelor și tehnologiilor reprezentând elemente ale soluțiilor europene de cuplare unică a piețelor pentru orizonturile ziua următoare și intrazilnic transfrontalier aflate în continuă dezvoltare.

OPCOM este implicat direct în ansamblul eforturilor europene dedicate creării pieței unice de energie electrică, fiind puternic ancorat în eforturile europene dedicate acestui obiectiv. Astfel:

- Începând din data de 19.11.2014, Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică din România, administrată de OPCOM, a funcționat în regim cuplat ("4M MC") cu piețele similare din Republica Cehă, Slovacia și Ungaria, pe baza soluției de cuplare PCR (Cuplarea prin preț a Regiunilor, PCR - Price Coupling of Regions), soluție europeană de cuplare a piețelor utilizată totodată la nivelul întregii regiuni MRC (Multi-Regional Coupling, Cuplarea Multi-Regională a Piețelor, cuplarea prin preț a mai multor regiuni: CWE, SWE, IBWT, Nordic, GB

etc.) și care, odată cu aprobarea Planului OCP de către autoritățile naționale de reglementare europene, a devenit soluția aplicată pentru crearea și operarea SDAC (Single Day-Ahead Coupling, Cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare). Se face precizarea că OPCOM este membru deplin al proiectului dedicat dezvoltării soluției de cuplare a piețelor pentru ziua următoare - Cuplarea prin Preț a Regiunilor (PCR - Price Coupling of Regions), alături de EPEX SPOT - Franța, GME - Italia, OMIE - Spania, Nord Pool Spot – Zona scandinavă, OTE- Republica Cehă, TGE – Polonia și HEnEx - Grecia, fiind coproprietar al activelor PCR, respectiv al algoritmului Euphemia și modului PCR Matcher Broker, utilizate pentru determinarea volumelor tranzacționate și prețurilor la energie electrică în cadrul SDAC așa cum este prevăzut în Regulamentul (UE) 2015/1222.

În data de 17 iunie 2021 a avut loc lansarea cu succes a proiectului de cuplare Interim Coupling asigurând atingerea fazei durabile a SDAC, în care cele două cuplări, 4M MC și MRC funcționau integrate din punct de vedere operațional în piața pan-europeană pentru ziua următoare de energie electrică. Odată cu această implementare s-au aplicat direct regulile agreeate la nivelul european (SDAC) conform prevederilor Regulamentului (UE) 2015/1222.

Cu obiectivul integrării tuturor granițelor României interne UE în piața unică europeană, prin implementarea cuplării piețelor de energie electrică pentru ziua următoare, OPCOM a participat la procesul de cuplare a piețelor de energie electrică pentru ziua următoare din România și Bulgaria, lansarea în funcționare comercială realizându-se cu succes în data de 27.10.2021.

În data de 08 iunie 2022 a avut loc lansarea cu succes a proiectului de cuplare pe baza fluxurilor maxime, CORE FB MC, soluția țintă pentru cooperare integrată în piața unică europeană SDAC (Single Day-Ahead Coupling) ce cuprinde ca parte integrantă și granița România-Bulgaria considerată graniță externă CORE.

- În ceea ce privește integrarea în SIDC, în data de 19.11.2019, a fost lansată funcționarea în regim cuplat a Pieței Intrazilnice de energie electrică din România cu piețele similare din celelalte 20 de țări participante la acel moment la proiectul european de introducere a tranzacționării transfrontaliere pan-europene pe orizontul intrazilnic, respectiv Bulgaria, Ungaria, Croația, Republica Cehă, Polonia, Slovenia, Austria, Belgia, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Letonia, Lituania, Norvegia, Suedia, Olanda, Portugalia și Spania.

Cooperarea la nivelul proiectului european SIDC – Single Intra-Day Coupling s-a extins la nivelul a 25 de țări participante, odată cu integrarea cu succes a piețelor de energie electrică din Italia, Slovacia și Grecia.

Începând din data de 10.02.2021, OPCOM a lansat la tranzacționare, în cadrul SIDC, produsul de 15 minute. Introducerea produsului transfrontalier de 15 minute în tranzacționare continuă intrazilnică pe granița România-Ungaria începând cu ziua de livrare 11.02.2021, ca parte a unui proces de integrare a produselor transfrontaliere cu rezoluție de timp de 15 minute în cadrul SIDC, a constituit o nouă oportunitate pentru participanții la piața intrazilnică administrată de OPCOM de a-și ajusta pozițiile comerciale mai aproape de momentul livrării, sporind în acest fel beneficiile tranzacționării energiei electrice și reducând costurile cu dezechilibrele. Prin această implementare, România s-a alăturat pieței intrazilnice deja cuplată pentru produsele de 15 minute la care participau Austria, Germania, Slovenia, Belgia, Ungaria și Olanda. Introducerea începând cu data de 01 octombrie 2022 a produsului transfrontalier de 15 minute în tranzacționare continuă intrazilnică pe granița

România-Bulgaria sporește această oportunitate de tranzacționare pentru participanții la piață.

- În calitate de Operator al pieței de energie electrică desemnat al pieței pentru ziua următoare și al pieței intrazilnice de energie electrică pentru zona de ofertare România, în sensul prevederilor Regulamentului (UE) 2015/1222 cu aplicabilitate pentru cuplarea piețelor pe aceste orizonturi, OPCOM participă la punerea în aplicare a prevederilor acestui Regulament. Se precizează faptul că, în această calitate, OPCOM participă la cooperarea tuturor OPEED-urilor europene, în sarcinile comune ce revin operatorilor desemnați să participe în mecanismele de cuplare pe orizonturile piața pentru ziua următoare și piața intrazilnică în procesul de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2015/1222, inclusiv în contextul cooperării multi-partite europene dezvoltarea modelului pieței unice europene pe cele două orizonturi menționate, în contextul pregătirii și elaborării noilor reglementări europene (reformarea Regulamentului (UE) 2015/1222, reforma pieței energiei electrice din UE).
- În ceea ce privește asigurarea integrității și transparenței pieței angro de energie electrică, respectiv în contextul raportării produselor energetice angro prevăzută de Regulamentul (UE) 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie europeană, în grupurile de lucru organizate, OPCOM a fost calificat de către ACER ca Mecanism de Raportare Înregistrat, în vederea raportării ofertelor și tranzacțiilor stabilite de participanții la piața angro de energie din România. De asemenea, OPCOM este implicat, din perspectiva Regulamentului (UE) 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie europeană, în grupurile de lucru organizate de ACER (Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei), pentru implementarea acestui Regulament (Forumul de supraveghere a pieței și Grupurile create ad-hoc pentru definirea normelor/orientărilor de aplicare).

Demersurile de integrare pe direcție pan-europeană, în condiții de integritate și transparență a pieței angro de energie, trebuie să continue, prin participarea și integrarea în activitățile, proiectele și cooperările multilaterale dezvoltate cu acest scop. Trebuie considerat, în acest context, faptul că integrarea regională, inclusiv a interconexiunilor cu părțile contractante ale Comunității Energetice, respectiv Moldova, Serbia și Ucraina, reprezintă o etapă de parcurs în direcția deplinei integrări pan-europene a piețelor, OPCOM continuând demersurile de integrare și dezvoltare a piețelor, împreună și prin directă coordonare cu celelalte entități române implicate.

Performanța și participarea atât în plan național cât și în context operațional specific cuplării piețelor, prezența sa regională și europeană în cadrul preocupărilor și proiectelor având ca obiectiv final aducerea la nivel funcțional a pieței unice pan-europene, corectitudinea, stabilitatea și performanța evoluției sale, ne îndreptățesc să afirmăm că OPCOM a fost, este și va continua să reprezinte o componentă fundamentală în plan strategic pentru sectorul energetic din România, un vector de stabilitate și bunăstare socială.

2.2. Responsabilități principale

Din perspectiva piețelor de energie electrică și de gaze naturale și a piețelor de certificate verzi, responsabilitățile principale îndeplinite de OPCOM sunt următoarele:

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței pentru Ziua Următoare pentru energie electrică, respectiv de operator al pieței de energie electrică desemnat de ANRE pentru a îndeplini sarcini referitoare la cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței Intrazilnice pentru energie electrică, respectiv de operator al pieței de energie electrică desemnat de ANRE pentru a îndeplini sarcini referitoare la cuplarea unică a piețelor intrazilnice.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică – modalitatea de tranzacționare a contractelor prin licitație extinsă și utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacționării.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică - modalitatea de tranzacționare conform căreia contractele sunt atribuite prin negociere continuă.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței Centralizate cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței Centralizate pentru Serviciul Universal.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței de energie electrică pentru Clienții Finali Mari.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței centralizate destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare.

Exercitarea funcției de organizator al Pieței de Certificate Verzi, de administrator al Pieței Centralizate de Certificate Verzi și al Pieței Centralizate pentru Contracte Bilaterale pentru Certificate Verzi, precum și al Registrului de Certificate Verzi.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi.

Exercitarea funcției de achizitor unic în cadrul Mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței Centralizate pentru Gaze Naturale.

Exercitarea funcției de organizator și administrator al Pieței pentru Ziua Următoare și Pieței Intrazilnice de Gaze Naturale.

Exercitarea funcției de Operator de Decontare prin efectuarea operațiunilor de încasări/plăți/compensare pentru Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică, respectiv de gaze naturale, precum și pentru Piața Intrazilnică de energie electrică, respectiv de gaze naturale.

Stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pentru tranzacțiile realizate de către participanții la Piața de Echilibrare și pentru OTS, calcularea prețurilor finale unice, a prețurilor finale de deficit a prețurilor finale de excedent precum și determinarea dezechilibrelor cantitative și valorice ale Părților Responsabile cu Echilibrarea, pentru perioada de livrare în care a exercitat funcția de Operator de Decontare delegat.

Activitatea de supraveghere a funcționării piețelor administrate.

Colectarea și publicarea datelor statistice despre piață, conform prevederilor Legii energiei electrice și gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare.

Mecanism de Raportare Înregistrat (RRM).

Administrarea și dezvoltarea platformelor informatice ce deservesc piețele de energie administrate sau serviciile oferite participanților și clienților, precum și a infrastructurii informatice suport pentru activitățile principale.

Participant activ în cadrul procesului de stabilire și dezvoltare a cuplărilor unice ale piețelor pentru ziua următoare și intrazilnice.

2.3. Funcții principale

În conformitate cu responsabilitățile ce îi revin, principalele funcții îndeplinite de către OPCOM în cadrul sectorului energetic sunt următoarele:

- Operator al pieței de energie electrică desemnat (OPEED) de ANRE conform Regulamentului (UE) 2015/1222 prin Decizie pentru a îndeplini sarcini referitoare la cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare și intrazilnică, conform legislației europene și naționale aplicabilă.
- Operator al Pieței Intrazilnice de energie electrică (PI) – tranzacționare continuă, 24 de ore în fiecare zi calendaristică, 24/7/365. Această piață permite în prezent tranzacționarea centralizată și în mod anonim a energiei electrice până cu 1 oră înainte de intervalul de livrare.

În data de 19 noiembrie 2019 a fost lansată funcționarea în regim cuplat a pieței intrazilnice de energie electrică din România cu piețele din alte 20 de țări participante la proiectul european XBID/SIDC - de introducere a tranzacționării transfrontaliere pan-europene pe orizontul intrazilnic, care în prezent permite tranzacționarea centralizată și în mod anonim a energiei electrice până cu o oră înainte de intervalul orar al livrării. Începând din data de 10.02.2021, OPCOM a lansat la tranzacționare, în cadrul SIDC, produsul de 15 minute. Introducerea produsului transfrontalier de 15 minute în tranzacționare continuă intrazilnică pe granița România-Ungaria începând cu ziua de livrare 11.02.2021, ca parte a unui proces de integrare a produselor transfrontaliere cu rezoluție de timp de 15 minute în cadrul SIDC, a constituit o nouă oportunitate pentru participanții la piața intrazilnică administrată de OPCOM de a-și ajusta pozițiile comerciale mai aproape de momentul livrării, sporind în acest fel beneficiile tranzacționării energiei electrice și reducând costurile cu dezechilibrele. Prin această implementare, România s-a alăturat pieței intrazilnice deja cuplată pentru produsele de 15 minute la care participă Austria, Germania, Slovenia, Belgia, Ungaria și Olanda. Introducerea începând cu 01.10.2022 a produsului transfrontalier de 15 minute în tranzacționare continuă intrazilnică pe granița România-Bulgaria a sporit această oportunitate de tranzacționare pentru participanții la piață.

Produsele de 15 minute sunt disponibile suplimentar produselor orare, în prezent, SIDC facilitând cuplarea piețele intrazilnice cu tranzacționare continuă din 25 de țări europene: Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Republica Cehă, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Norvegia, Olanda, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia și Ungaria.

- Operator al Pieței pentru Ziua Următoare de energie electrică (PZU) – tranzacționare prin licitație închisă, în fiecare zi calendaristică, 7/365. Această piață permite tranzacționarea centralizată și în mod anonim a energiei electrice pentru fiecare interval orar de livrare al zilei următoare.

În perioada 19.11.2014-16.06.2021, PZU din România, administrată de OPCOM, a funcționat în regim cuplat cu piețele similare din Republica Cehă, Slovacia și Ungaria, cu aplicarea, în cadrul mecanismului de cuplare, a soluției Cuplării prin Preț a Regiunilor (Price Coupling of Regions, PCR) și cu utilizarea, pentru calculul capacităților de interconexiune, a metodei bazată pe capacitatea disponibilă de interconexiune (ATC).

În data de 17 iunie 2021 a avut loc lansarea cu succes a proiectului de cuplare intermediară pe bază de NTC a piețelor din Germania, Austria, Polonia și statele cuprinse în cuplarea 4M

MC (Proiectul DE-AT-PL-4M MC, Interim Coupling)), urmare solicitării adresate de autoritățile naționale de reglementare din statele implicate în vederea inițierii unui proiect pentru acest obiectiv, continuând astfel demersurile de dezvoltare a integrării piețelor de energie electrică pentru ziua următoare și asigurând atingerea fazei durabile a SDAC.

Procesul de integrare a tuturor granițelor României interne UE a continuat prin integrarea cu succes a graniței România – Bulgaria în mecanismul european de cuplare prin licitație implicită, prin implementarea proiectului de cuplare a piețelor de energie electrică pentru ziua următoare din România și Bulgaria, lansarea în funcționare comercială realizându-se cu succes în data de 27.10.2021.

Evoluția cuplării a continuat cu implementarea proiectului CORE FB MC, soluția țintă pentru integrarea în SDAC (Single Day-Ahead Coupling) a regiunii CORE din perspectiva calculului coordonat al capacităților.

- Operator delegat (funcție atribuită prin Decizia ANRE nr. 492/30.03.2022, modificată prin Decizia ANRE nr. 2248/ 14.12.2022) pentru calculele aferente lunilor de livrare până în septembrie 2023, inclusiv, conform Deciziei ANRE nr. 2290/22.09.2023 și adresei ANRE nr. 147463/13.10.2023 înregistrată la OPCOM S.A. cu nr. 42054/13.10.2023, pentru realizarea decontării energiei de echilibrare, precum și a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea, calitate în care OPCOM a stabilit:
 - obligațiile de plată / drepturile de încasare pentru tranzacțiile realizate de participanții la Piața de Echilibrare și de OTS, pe fiecare interval de decontare și cumulat la nivel lunar;
 - valorile penalităților pentru energia electrică nelivrată la comanda de dispecer, pe fiecare UD și interval de decontare, precum și cumulat la nivel lunar;
 - prețurile inițiale/finale unice de dezechilibru, prețurile inițiale/finale de deficit și de excedent pe fiecare interval de decontare;
 - dezechilibrele cantitative și valorice ale Părților Responsabile cu Echilibrarea, pe fiecare interval de decontare și cumulat la nivel lunar;
 - dezechilibrul sistemului pe fiecare interval de decontare;
 - valorile veniturilor/costurilor suplimentare din echilibrarea sistemului, redistribuite către PRE-uri.

În paralel cu calculele efectuate în vederea decontării dezechilibrelor PRE pe baza prețurilor finale unice de dezechilibru, ale prețurilor finale de deficit și ale prețurilor finale de excedent, în conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr.213/2020, cu modificările și completările ulterioare, OPCOM a continuat efectuarea, conform dispozițiilor art.3 alin.(1) și alin.(2) din Ordinul ANRE nr.127/2021, de simulări ale calculelor prețurilor finale unice de dezechilibru, prețurilor finale de deficit și de excedent, dezechilibrelor valorice pentru fiecare ID ale Părților Responsabile cu Echilibrarea și veniturilor/costurilor suplimentare provenite din echilibrarea sistemului pentru livrarile de energie electrică din perioada 1 mai – 31 august 2023, în conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr.121/28.09.2022, iar rezultatele simulărilor au fost comunicate către ANRE, CNTEE Transelectrica și către PRE-urile implicate.

În conformitate cu Decizia ANRE nr 492 din 30 martie 2022 privind desemnare OPCOM ca operator decontare dezechilibre PRE, ANRE atribuie OPCOM funcția de operator delegat pentru decontarea energiei de echilibrare, pentru piața de echilibrare din România până la data de 01.10.2022 și de operator delegat pentru decontarea dezechilibrelor PRE în sensul prevederilor Regulamentului (UE) 2017/2195. În contextul acestei delegări, OPCOM a negociat și a încheiat cu CNTEE Transelectrica SA Contractul de prestare servicii de operator

delegat pentru decontarea energiei de echilibrare si a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea nr. C707/2022. Contractul aplica prevederile din Decizia ANRE nr 492 din 30 martie 2022 privind prestarea de catre ODPE, in favoarea OTS a serviciilor pentru calcularea drepturilor de incasat si a obligatiilor de plata ale PPE si ale PRE in vederea decontarii energiei de echilibrare si a dezechilibrelor PRE, pe baza datelor si informatiilor transmise de OTS cu respectarea termenelor dispuse prin reglementarile aplicabile.

Prin Ordinul ANRE nr.121/2022 pentru modificarea unor ordine ale președintelui ANRE a fost prorogată termenul de implementare al Ordinului ANRE nr. 127/2021, de la 01.10.2022 la 01.10.2023. Pe cale de consecință ANRE a emis Decizia nr.2248/14.12.2022, prin care a extins funcția de operator delegat pentru decontarea energiei de echilibrare, pentru piața de echilibrare din România, până la 1 octombrie 2023. În baza prevederilor Ordinului ANRE nr.121/2022, Deciziei ANRE nr.2248/14.12.2022, precum și ale art.12.2 din Contractul nr C707/2022 care prevede angajamentul CNTEE Transelectrica SA: „12.2 Acordarea unei remunerații în favoarea ODPE în considerarea Serviciilor prestate în baza acestui Contract, raportat la reglementările ANRE în această materie, precum și în contextul unor schimbări legislative primare și secundare ulterioare, se va efectua prin Act adițional la prezentul Contract cu respectarea reglementărilor ANRE.”, OPCOM S.A. a transmis prin adresa nr. nr.52594/12.12.2022 Actul adițional nr.4 cu propuneri ale valorilor retribuțiilor specifice pentru prestarea de către OPCOM SA, conform prevederilor legislației secundare aprobate de către ANRE, în favoarea OTS a serviciilor pentru calcularea drepturilor de încasat și a obligațiilor de plată în vederea decontării pieței de echilibrare și respectiv a dezechilibrelor PRE.

Pe 22 septembrie 2023 ANRE a emis Decizia nr. 2290 prin care Decizia ANRE nr 492 din 30 martie 2022 privind atribuirea funcției de operator delegat pentru realizarea decontării energiei de echilibrare si a dezechilibrelor PRE isi inceteaza aplicabilitatea cu data de 1 octombrie 2023.

În condițiile mai multor adrese de revenire transmise deopotrivă CNTEE Transelectrica SA și ANRE, CNTEE Transelectrica SA a transmis prin adresa 41403/31.08.2023 înregistrată la OPCOM cu nr. 37648/01.09.2023, Actul Adițional nr. 4 la Contractul de prestare servicii de operator delegat pentru decontarea energiei de echilibrare și a dezechilibrelor PRE nr. C707/2022 cu sumele pe care CNTEE a declarat că le poate accepta, mult sub valorile propuse de OPCOM pe baza calculului resurselor alocate. Urmare a corespondenței derulate ulterior și a întâlnirii dintre reprezentanții celor două companii precum și cu reprezentanții ANRE, nu s-a finalizat încheierea actului adițional, Contractul C707/2022 încetând de drept odată cu încetarea aplicabilității Deciziei ANRE nr. 492/30.03.2022, în baza prevederilor din acesta precum și a modificărilor de reglementare prin Ordinul ANRE nr. 88/22.09.2023 pentru modificarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei privind piața de energie electrică, prin care se elimină OPCOM SA ca operator de decontare a pieței de echilibrare începând de la data publicării Ordinului nr. 88 în Monitorul Oficial.

- Operator al Pieței Centralizate a Contractelor Bilaterale de energie electrică (PCCB). În cadrul acestei piețe sunt incluse, începând din data de 01.01.2015, modalitățile de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitație extinsă (PCCB-LE), negociere continuă (PCCB-NC). Începând cu 05.06.2019, cadrul de reglementare a fost modificat, printre altele, prin extinderea numărului de profiluri de tranzacționare și a tipurilor de instrumente, iar începând cu 01.05.2020, modalitatea de tranzacționare PCCB-LE a fost înlocuită de modalitatea de tranzacționare a contractelor prin licitație extinsă și utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacționării (PCCB-LE-flex). Începând cu 27.04.2023 au fost

implementate prevederile Ordinului ANRE nr. 12 din 16.03.2023, care a actualizat cadrul de reglementare aplicabil PCCB-LE-flex, PCCB-NC și PC-OTC. Urmare a carificarilor transmise de ANRE, PCCB-PC a fost eliminată. Tranzacționarea în cadrul PCCB se realizează pe baza contractului cadru aplicabil în cazul PCCB-LE-flex și pe baza contractului standard aplicabil în cazul PCCB-NC.

- Operator al Pieței Centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi (PCE-ESRE-CV). Această piață a devenit funcțională începând cu 28.08.2019 și permite tranzacționarea energiei din surse regenerabile la termen, iar pentru fiecare MWh de energie tranzacționat se prevede și asocierea unui număr de CV. În anul 2023, cadrul de reglementare a fost actualizat, modificarea referindu-se la participarea membrilor entităților agregate la această piață.
- Operator al Pieței centralizate destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare (PCTL). Din luna septembrie 2020, Piața este deschisă operatorilor economici care urmează să construiască și să racordeze o capacitate de producere a energiei electrice sau de producere a energiei electrice și termice în cogenerare, care va produce energia electrică tranzacționată în baza contractului încheiat pe Piața centralizată destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare, în calitate de vânzători de energie electrică și titularilor de licență din domeniul energiei electrice și consumatorilor finali, în calitate de cumpărători de energie electrică.
- Operator al Pieței Centralizate cu Negociere Dublă Continuă (PC-OTC). Această piață a devenit funcțională în luna martie 2014 și permite tranzacționarea forward, centralizată și în mod anonim, a energiei electrice pentru termene standard de livrare de o zi, un week-end, o săptămână, o lună, un trimestru, un semestru și un an. Tranzacțiile se încheie exclusiv cu contrapărțile eligibile stabilite de fiecare participant, în baza contractelor cadru EFET semnate între participanții la piață.
- Operator al Pieței Centralizate pentru Serviciul Universal (PCSU). Această piață centralizată a fost lansată în data de 04.02.2015, prin intermediul său titularii de licență desemnați de ANRE pentru prestarea serviciilor de Furnizor de ultimă instanță încheind contracte pentru achiziția energiei electrice destinată acoperirii consumului de energie electrică facturat la tarif CPC al clienților finali deserviți în regim de serviciu universal. Mecanismele de tranzacționare pe această piață s-au modificat în baza Ordinului ANRE nr. 27/31.01.2018 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a licitațiilor pe piața centralizată pentru serviciul universal, iar licitațiile se organizează lunar, pentru produse de tranzacționare cu perioade de livrare anuale, semestriale, trimestriale și lunare. Licitațiile încep cu prețurile de deschidere publicate anterior pe site-ul OPCOM S.A.
- Operator al Pieței de Energie Electrică pentru Clienți Finali Mari (PMC). Înscrierea participanților la această piață a devenit posibilă în luna martie 2014, odată cu avizarea de către ANRE a Procedurii privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de energie electrică și publicarea de către OPCOM a Convenției de participare la Piața de energie electrică pentru clienți finali mari. Pe parcursul anului 2022 au fost implementate prevederile Ordinului ANRE nr. 65 din 31 martie 2022, respectiv ale Ordinului ANRE nr. 73 din 11 mai 2022, prin actualizarea documentelor aferente cadrului de reglementare aplicabil Pieței de energie electrică pentru clienții finali mari (PMC) și publicarea acestora pe pagina proprie de internet.
- Achizitor unic în cadrul Mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică („MACEE”) în conformitate cu prevederile art.2 și art. 3 alin. (2) din OUG nr. 153/2022, cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin Legea nr. 206 din 07.07.2023.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 153/2022 privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei și modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, a fost instituit Mecanismul de achiziție centralizată de energie electrică (MACEE) în cadrul căruia OPCOM S.A. are calitatea de achizitor unic.

OPCOM asigură în cadrul acestui mecanism stabilirea necesarului de garanții pe baza cantităților contractate la cumpărare și a cantităților suplimentare oferite pentru alocările lunare, validarea garanțiilor asigurate de participanții cumpărători la mecanismul de alocare, validare de care depinde acceptarea acestora la sesiunile de alocare, decontarea prin stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pentru tranzacțiile realizate pe MACEE. Considerând modificarea prevederilor referitoare la garanții și plăți prin OUG nr. 192 din 28 decembrie 2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 - 31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, a fost asigurată validarea garanțiilor și decontarea prin stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pentru tranzacțiile realizate pe MACEE conform prevederilor aplicabile (pentru alocarea pentru luna ianuarie 2023 față de alocarea prin mecanismul MACEE ulterior lunii de livrare februarie 2023), sens în care au fost integrate prevederile noi în cadrul procesului de decontare, respectiv au fost adaptate regulile, aplicațiile informatice utilizate și procedurile publice.

- Operator al Pieței Centralizate de Gaze Naturale (PCGN). Această piață permite tranzacționarea forward, centralizată și în mod anonim a gazelor naturale pentru perioade de livrare standard de o zi, o săptămână, o lună, un trimestru, un semestru calendaristic, un semestru gazier, un an calendaristic și un an gazier prin modalitățile de tranzacționare PCGN-LP, PCGN-LN și respectiv PCGN-OTC. Tranzacțiile se încheie cu oricare dintre participanții înscrși la această piață, pe baza contractelor propuse de către inițiatorii sesiunilor de licitație, în cazul PCGN-LP, pe baza contractelor standard, în cazul PCGN-LN și pe baza contractelor agreeate între părțile eligibile, în cazul PCGN-OTC. De asemenea, pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung de gaze naturale – PPF-TL pot fi inițiate sesiuni de licitație, de către participanții înscrși la această piață, pentru perioade de livrare mai mari de o lună, pe baza contractului propus de inițiator
- Operator al Pieței pentru Ziua Următoare de Gaze Naturale (PZU-GN). Tranzacțiile se încheie la sfârșitul perioadei zilnice de ofertare, la prețul de închidere al pieței, unic pentru toate tranzacțiile de vânzare și de cumpărare realizate în cursul unei zile, OPCOM asigurând notificarea tranzacțiilor la SNTGN Transgaz SA.
- Operator al Pieței Intrazilnice de Gaze Naturale (PI-GN). Din luna ianuarie 2019, sunt îndeplinite condițiile necesare din punct de vedere al cadrului de reglementare aplicabil, respectiv al platformei de tranzacționare, pentru a permite participanților PI-GN tranzacționarea după terminarea perioadei de ofertare pe PZU-GN până cu două ore înainte de începerea ultimei ore de livrare a zilei gaziere tranzacționate. Mecanismul de tranzacționare PI-GN permite încheierea tranzacțiilor în orice moment al sesiunii de tranzacționare, printr-un proces automat al sistemului de tranzacționare, dacă ofertele îndeplinesc condițiile de corelare.

- Operator de Decontare pentru PZU-GN/PI-GN cu asumarea rolului de contraparte.
- Operator al Pieței de Certificate Verzi (PCV). OPCOM este administrator pentru piața contractelor bilaterale de certificate verzi (PCBCV), formata din piața centralizată anonimă la termen de certificate verzi (PCTCV) și piața contractelor bilaterale negociate direct de certificate verzi (PCBCV-ND), respectiv piața centralizată anonimă spot (PCSCV). PCSCV și PCTCV au fost lansate comercial în data de 01.09.2017, pe baza unor noi mecanisme de tranzacționare și prin continuarea activității sale de administrator al piețelor centralizate de certificate verzi demarată în 16.11.2005 (pentru piața spot) și respectiv în 16.01.2014 (pentru piața la termen).
- Administrator al Registrului Certificatelor Verzi.

În anul 2023, au fost implementate modificările legislative privind piața certificatelor verzi, aprobate de către ANRE, prin legislația secundară, după cum urmează:

- Ordinului ANRE nr. 57/05.04.2023 privind modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 77/2017 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a pieței de certificate verzi, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinului ANRE nr. 58/24.04.2023 privind modificarea Ordinului ANRE nr. 96/29.06.2022 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a cotei anuale obligatorii de achiziție de certificate verzi, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinului ANRE nr. 59/05.04.2023 privind aprobarea Procedurii de recuperare a certificatelor verzi emise necuvenit și pentru modificarea Regulamentului de emitere a certificatelor verzi.
- Responsabil pentru supravegherea funcționării piețelor administrate.
- Responsabil pentru raportarea către ACER a detaliilor privind produsele energetice angro executate pe piața organizată OPCOM, incluzând ordinele corelate și necorelate.

În luna decembrie 2022, cu aplicabilitate de la 1 ianuarie 2023, OPCOM a reevaluat politica de tarife pentru prestarea serviciilor de raportare conform REMIT, introducând o abordare similară celei aplicată de ACER în scopul colectării taxelor datorate Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ca urmare a adoptării Deciziei (UE) 2020/2152 a Comisiei din 17.12.2020) pentru colectarea, utilizarea, prelucrarea și analizarea informațiilor raportate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului.

- Responsabil pentru colectarea taxelor datorate Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ca urmare a adoptării Deciziei (UE) 2020/2152 a Comisiei din 17.12.2020) pentru colectarea, utilizarea, prelucrarea și analizarea informațiilor raportate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului.
- OPCOM a fost desemnat de DNSC (fost CERT.RO) "Operator de servicii esențiale" în contextul Legii nr. 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice fiind înscris în Registrul operatorilor de servicii esențiale prin Decizia nr. 5018/II/A din data de 15.02.2021. Pe parcursul anului 2023 OPCOM a participat la teleconferințele organizate de DNSC în grupul de lucru cu specific energetic.

De precizat faptul că, prin Decizia nr. 2515/14.12.2015 a Președintelui ANRE, OPCOM a fost nominalizat în calitate de „operator al pieței de energie electrică desemnat” (OPEED) pentru exercitarea sarcinilor de cuplare pe orizonturile PZU și al PI, pentru zona de ofertare România, în sensul prevederilor Regulamentului (UE) 2015/1222 al Comisiei de stabilire a unor linii directoare

privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor, pe o perioadă inițială de patru (4) ani începând cu data respectivei decizii și ulterior, prin Decizia nr. 2085/11.12.2019 a Președintelui ANRE, OPCOM a fost desemnat pentru exercitarea rolului de OPEED pentru o perioadă de încă șapte ani (până la 20.12.2026).

În același timp, în contextul punerii în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT), incluzând Regulamentul de punere în aplicare a prevederilor REMIT (Regulamentul nr. 1348/2014) și reglementările aplicabile emise de ACER, OPCOM este Operator al piețelor organizate în sensul REMIT aprobat de ACER ca Mecanism de raportare înregistrat (RRM) în vederea efectuării de raportări la ACER cuprinzând date referitoare la ofertele și tranzacțiile stabilite pe piețele organizate administrate, precum și date privind tranzacțiile stabilite pe alte piețe organizate sau bilateral. De asemenea, OPCOM este implicat, din perspectiva Regulamentului (UE) 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie europeană, în grupurile de lucru organizate de ACER (Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei), pentru implementarea acestui Regulament (Forumul de supraveghere a pieței și Grupurile create ad-hoc pentru definirea normelor/orientărilor de aplicare).

OPCOM oferă următoarele servicii de raportare către ACER:

1. Servicii de administrare RRM OPCOM
2. Servicii de raportare prin RRM OPCOM
 - 2.1. Servicii de raportare a contractelor stabilite pe piața organizată OPCOM
 - 2.2. Servicii de raportare a contractelor stabilite în afara pieței organizate OPCOM
 - 2.3. Servicii de raportare a contractelor legate de transportul energiei electrice stabilite pe piețe de capacitate
 - 2.4 Servicii de raportare a datelor fundamentale privind gazele
3. Servicii de accesare date pentru raportarea prin alt RRM decât RRM OPCOM

Introducerea noii politici de tarife pentru prestarea serviciilor de raportare conform REMIT a fost însoțită de oferirea de către OPCOM beneficiarilor serviciilor a unui nou acord de raportare a datelor conform REMIT, care a fost necesar să fie semnat de părți pentru asigurarea furnizării serviciilor de către OPCOM în condițiile prevăzute de acord.

În luna decembrie 2023 OPCOM a implementat legătura prin VPN cu sistemul de raportare ARIS, conformându-se astfel cerințelor ACER de sporire a securității cibernetice.

În anul 2023 OPCOM a administrat peste 380 acorduri de raportare REMIT cu beneficiarii de servicii de raportare către ACER.

3. Prezentare succintă a activității desfășurate în anul 2023

Întreaga activitate a OPCOM a fost dedicată ducerii la îndeplinire în condiții ireprosabile a responsabilităților ce revin OPCOM în conformitate cu legislația națională și europeană aplicabilă, precum și îmbunătățirii mecanismelor de tranzacționare și decontare pe piețele administrate, supraveghere și raportare, extindere a activităților OPCOM și exercitării responsabilităților de OPEED, prin participarea la dezvoltarea și operarea în cadrul proiectelor regionale europene în cadrul SDAC și SIDC.

Mentionăm în sinteza o serie de rezultate care reflectă îndeplinirea obiectivelor OPCOM mai sus-menționate:

- operarea în condiții sigure și fără disfuncționalități a tuturor piețelor administrate de energie electrică, gaze naturale și certificate verzi;
- asigurarea în fiecare interval orar a pretului de închidere al pieței pentru ziua următoare, pret de referință al energiei electrice;
- asigurarea condițiilor necesare funcționării cuplate a Pieței pentru Ziua Următoare din România în cadrul SDAC, prin participarea la nivel regional în cadrul CORE FB MC și RO-BG MC, precum și la nivel european în cadrul SDAC (Single Day-Ahead Coupling). În anul 2023 s-a asigurat participarea în activitățile desfășurate de OPCOM în calitate de OPEED pentru PZU conform Regulamentului 2015/1222;
- asigurarea condițiilor necesare prestării serviciilor de implementare și de operare pentru operatorul pieței din Slovacia, cu furnizarea serviciilor operaționale în cadrul proiectului de cuplare pe baza de fluxuri, CORE FB MC.
- asigurarea condițiilor pentru tranzacționarea energiei electrice 24/7/365 prin mecanismul de corelare continuă, pe Piața Intrazilnică, care permite tranzacționarea după închiderea PZU, precum și asigurarea participării în activitățile desfășurate de OPCOM în calitate de OPEED pentru PI conform Regulamentului 2015/1222;
- asigurarea condițiilor necesare funcționării cuplate a Pieței Intrazilnice de energie electrică din România cu piețele spot cu piețele din celelalte țări participante la proiectul european XBID - de introducere a tranzacționării transfrontaliere pan-europene pe orizontul intrazilnic, care în prezent permite tranzacționarea centralizată și în mod anonim a energiei electrice până cu o oră înainte de intervalul de livrare;
- stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pentru tranzacțiile realizate pe piețele centralizate în care OPCOM SA este contraparte (PZU și PI de energie electrică și PZU și PI de gaze naturale), pentru Piața de Echilibrare și pentru dezechilibrele PRE-urilor, pentru calculele aferente lunilor de livrare până în septembrie 2023, inclusiv, conform Deciziei ANRE nr. 2290/22.09.2023 și adresei ANRE nr. 147463/13.10.2023 înregistrată la OPCOM S.A. cu nr. 42054/13.10.2023, în conformitate cu prevederile legislației primare și secundare în vigoare și cu datele transmise de către operatorii responsabili;
- implementarea soluțiilor tehnice pentru îndeplinirea de către OPCOM a responsabilităților de raportare a datelor în calitate de RRM, în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) Nr. 1348/2014 privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alineatele (2) și (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT), respectiv asigurarea comunicației prin VPN cu sistemul ARIS;
- raportarea conform REMIT, în mod complet, exact și la timp a detaliilor privind contractele standard, nestandardizate, contractele de transport și datele fundamentale privind energia electrică și gazele naturale;
- elaborarea documentelor aferente pentru implementarea modificărilor legislative privind cadrul de reglementare privind tranzacționarea certificatelor verzi, în conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr. 57/05.04.2023, nr. 58/24.04.2023 și nr. 59/05.04.2023;
- actualizarea documentelor aferente PCCB-LE-flex, PCCB-NC, PC-OTC și publicarea acestora pe pagina proprie de internet a OPCOM S.A. urmare a implementării prevederilor Ordinului ANRE Nr. 12/16.03.2023 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele organizate de energie electrică la termen administrate de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A.;

- actualizarea documentelor specifice pieței PCE-ESRE-CV, urmare a implementării prevederilor Ordinului ANRE Nr. 78/04.07.2023 pentru modificarea Regulamentului privind funcționarea pieței centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 160/2019;
- Transmiterea de propuneri și observații către ANRE față de:
 - Proiectul de Ordin pentru aprobarea Regulamentului privind desemnarea operatorului desemnat al pieței de energie electrică, supus consultării publice în perioada 28.07 – 26.08.2023;
 - Proiectul de Ordin pentru modificarea unor Ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei privind piața de energie electrică (incluzând Ordinul nr. 127/2021), supus consultării publice în perioada 29.08 – 13.09.2023;
 - Proiectul de Ordin pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor practicate de către operatorii desemnați ai pieței de energie electrică, supus consultării publice în două etape, respectiv în perioada 22.09 – 05.10.2023 și într-o propunere complet modificată în perioada 26.10 – 05.11.2023.
- asigurarea participării active la stabilirea cadrului pentru implementarea și funcționarea mecanismului de sprijin prin contracte pentru diferență pentru tehnologiile cu emisii reduse de carbon.

4. Activitatea de administrare a Pieței pentru Ziua Următoare

PZU și PI pun la dispoziția participanților instrumente funcționale pentru a realiza, orar/la 15 minute (după caz), pentru ziua de livrare, echilibrul între portofoliul de contracte bilaterale de achiziție/vânzare cu prognoza de consum, respectiv disponibilitatea tehnică a unităților de producere ale participanților la piață. Cantitățile de energie electrică disponibile sau necesare față de cantitățile contractate pot fi vândute/cumpărate pe/de pe PZU și PI.

Pe PZU se încheie în fiecare zi de tranzacționare, tranzacții ferme cu energie electrică, pentru fiecare interval orar al zilei de livrare care urmează zilei de tranzacționare, pe baza ofertelor transmise de participanții la PZU. Ofertele (orare și bloc) pot fi încărcate în sistemul de tranzacționare numai cu respectarea orarului de tranzacționare, stabilit în ore CET, și numai dacă este disponibilă scala de preț în lei, respectiv a fost publicat de către BNR cursul de schimb valutar pentru ziua de livrare respectivă.

Participarea la aceste piețe este voluntară și este permisă oricărui participant la piață definit potrivit prevederii art. 2 pct. 25 din Regulamentul (UE) 2019/943, care se înscrie la piața respectivă și respectă Convenția de participare la Piețele pe Termen Scurt de Energie Electrică (Piața pentru Ziua Următoare și Piața Intrazilnică), precum și prevederile prevăzute în reglementările europene și naționale relevante pentru participarea la piața de energie electrică.

Regulile Pieței pentru Ziua Următoare sunt prevăzute pentru cooperarea europeană în procedurile operaționale elaborate în comun de toate OPEED (procedurile ANDOA), respectiv de toate OPEED și OTS (procedurile SDAC) în cadrul pieței unice cuplate SDAC, procedurile operaționale elaborate în comun în cadrul proiectelor de cooperare Interim Coupling și BG-RO MC, iar ulterior implementării comerciale a cuplării CORE FB MC prin procedurile operaționale aferente acestui proiect, respectiv pentru relația cu participanții în „Procedura privind funcționarea Pieței pentru Ziua Următoare de energie electrică” actualizată ori de câte ori a fost necesar urmare a modificărilor în proiectele europene/regionale în contextul aplicării prevederilor Regulamentului (EU) 2015/1222 sau la

modificări ale legislației primare și secundare incidente, în alte proceduri specifice (de înregistrare, pentru constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare, privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor, precum și în „*Convenția de participare la Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică*” și alte documente relevante.

De asemenea, în Cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare (SDAC – Single Day-Ahead Coupling) se aplică prevederile relevante ale următoarelor documente:

- Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor,
- Decizia președintelui ANRE nr. 2085 din 11.12.2019 (anterior Decizia 2515/14.12.2015) privind desemnarea societății Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale „Opcom” S.A. ca „operator al pieței de energie electrică desemnat” (OPEED),
- Decizia președintelui ANRE nr. 908 din 22.06.2017 pentru aprobarea documentului „Propunerea tuturor OPEED pentru aprobarea OCP”,
- Decizia ACER nr. 01/2023 din 10.01.2023 (anterior Decizia ACER nr. 04/2017) de aplicare a prețurilor de decontare maxime și minime armonizate pentru toate zonele de ofertare care participă la cuplarea unică a pieței pentru ziua următoare conform art. 54 al Regulamentului (UE) 2015/1222,
- Ordinul președintelui ANRE nr. 28 din 31.01.2018 pentru aprobarea documentului *„Propunerea tuturor OPEED pentru produsele care pot fi luate în considerare de OPEED-uri în procesul de cuplare unică pentru ziua următoare în conformitate cu articolul 40 din Regulamentul (UE) al Comisiei 2015/1.222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor”,* actualizat prin Decizia ACER nr. 37/2020 din 22.12.2020 privind produsele care pot fi luate în considerare de OPEED-uri în procesul de cuplare al piețelor pentru ziua următoare,
- Ordinul președintelui ANRE nr. 30 din 31.01.2018 pentru aprobarea documentului *„Propunerea tuturor OPEED pentru Metodologia de rezervă, în conformitate cu Articolul 36 (3) din Regulamentul (UE) al Comisiei 2015/1222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor”,*
- Decizia ACER nr. 8/2018 din 26.07.2018 de adoptare a metodologiei și setului comun de cerințe pentru algoritmul de cuplare prin preț și pentru algoritmul de corelare prin tranzacționare continuă, elaborate conform art. 37 al Regulamentului (UE) 2015/1222, actualizată prin Decizia ACER nr. 4/2020 din 30.01.2020.

Procesul de cuplare a piețelor se derulează în fiecare zi calendaristică pentru ziua de livrare următoare și cuprinde trei etape sub aspectul derulării cronologice a operațiunilor, respectiv:

- etapa de pre-cuplare,
- etapa de cuplare și
- etapa de post-cuplare.

În etapa de pre-cuplare se asigură realizarea de către OPCOM a următoarelor acțiuni:

- Publicarea valorilor datelor de rețea, respectiv capacități disponibile de transport pe interconexiuni (ATC) pentru granițele conexe, România – Bulgaria și România – Ungaria;
- Transmiterea în sistemul de cuplare a datelor de rețea aflate în responsabilitatea OPCOM;
- Transmiterea în sistemul de cuplare a datelor de rețea pentru operatorul deservit;
- Transmiterea ofertelor de către participanții la piață până la ora 12:00 CET;

- Validarea/invalidarea de către sistemul informatic a ofertelor transmise de participanți;
- Agregarea și anonimizarea ofertelor, ulterior orei de închidere a porților.

În etapa de cuplare se asigură realizarea de către OPCOM a următoarelor acțiuni:

- Verificarea funcționării corecte a conexiunilor și a unicității configurărilor de cuplare;
- Transmiterea ofertelor agregate, inclusiv a ofertelor bloc anonimizate de către burse coordonatorului;
- Atunci când exercită rolul de coordonator conform schemei rotationale, rularea algoritmului de cuplare și distribuirea către burse, în vederea validării, a rezultatelor cuplării;
- Stabilirea cantităților tranzacționate prin alocarea pe participanți a rezultatelor cuplării;
- Disponibilizarea către participanții la PZU a informațiilor referitoare la propriile tranzacții prin intermediul sistemului informatic de tranzacționare;
- Asigurarea schimbului de date și informații cu operatorul deservit;
- Publicarea rezultatelor cuplării.

În etapa de post-cuplare se asigură realizarea următoarelor acțiuni:

- Stabilirea și transmiterea notificărilor fizice către operatorului de transport și sistem (OTS); Pe baza confirmărilor tranzacțiilor corespunzătoare unei zile de livrare, OPCOM SA stabilește notificările fizice corespunzătoare tranzacțiilor pe PZU, pe care le pune la dispoziția OTS și Părților Responsabile cu Echilibrarea (PRE) la care sunt înregistrați Participanții la PZU.
- Elaborarea rapoartelor de sinteză și transmiterea acestora intern conform procedurilor interne, precum și asigurarea publicării informațiilor pe website-ul OPCOM.
- Realizarea calculelor privind obligațiile de plată/drepturile de încasare ale Participanților la PZU pentru tranzacțiile realizate la nivelul bursei locale; tranzacțiile încheiate pe PZU la prețuri pozitive determină o obligație a respectivului Participant la PZU de a vinde energia electrică, în cazul în care tranzacțiile s-au bazat pe oferte de vânzare, sau o obligație de a achiziționa energia electrică, în cazul în care tranzacțiile s-au bazat pe oferte de cumpărare, în conformitate cu specificațiile respectivei tranzacții. Tranzacțiile se pot încheia la prețuri negative. O tranzacție cu preț negativ are semnificația legală a furnizării unui serviciu (serviciu de îndepărtare/extracție) de către partea care primește energia către partea care o livrează, iar nu ca o livrare de bunuri de către partea care livrează energia.

Ofertarea și tranzacționarea se realizează în Lei, algoritmul de cuplare rulează considerând ofertele convertite în EUR/MWh și generând rezultatele în EUR/MWh, iar încasările și plățile se realizează în Lei, în conformitate cu prevederile regulamentelor BNR aplicabile.

Garantia de validare, în Lei, se actualizează zilnic până la ora 9:30, pentru participanții la PZU ale căror obligații de plată au fost încasate în Contul Central al PZU până la ora 8:30, respectiv după ora 15:30, ulterior emiterii Notelor de decontare zilnice care cuprind valoarea obligațiilor de plată pentru ziua de tranzacționare respectivă, precum și evidențierii în Contul Central al PZU al încasărilor conform IDD emise în ziua bancară precedentă. Garanția de validare va fi diminuată automat cu valoarea ofertelor active de cumpărare la prețuri pozitive/vânzare la prețuri negative.

Participanții la PZU introduc oferte și obțin informațiile referitoare la propriile tranzacții încheiate în cadrul Pieței pe Ziua Următoare prin accesarea sistemului de tranzacționare furnizat de ALSTOM/GE. OPCOM transmite la OTS și facilitează Părților Responsabile cu Echilibrarea (PRE) accesul la Notificările Fizice corespunzătoare tranzacțiilor pe PZU cu granularitate de 15 minute. Fiecare participant la PZU care a înregistrat tranzacții pentru o zi de livrare poate vizualiza Nota de

decontare zilnică pentru ziua de livrare respectivă, în Lei, în cadrul sistemului furnizat de ALSTOM/GE.

Pentru serviciile de cuplare furnizate operatorului slovac, s-a asigurat deservirea în condițiile de performanță asumate.

La sfârșitul anului 2023 erau înregistrați la PZU un număr de 293 participanți, în scădere cu 13% față de numărul de participanți înregistrați la 31.12.2023, respectiv 336.

În cursul anului 2023, numărul de participanți activi a fost de 229 față de 280 în anul 2022, înregistrându-se o scădere de 18,2%.

Pe PZU, în anul 2023, cantitățile de energie electrică oferite și tranzacționate au avut următoarea dinamică:

- volumul total al ofertelor de cumpărare în anul 2023 a totalizat 11.710 GWh, cu 56,32 % mai puțin decât în anul anterior;
- volumul total al ofertelor de vânzare a totalizat 16.337 GWh cu 30,4 % mai puțin decât în anul anterior;
- volumul total al cantităților tranzacționate a totalizat 17.032 GWh, cu 33,4 % mai puțin decât în anul anterior, cu o medie lunară de 1.419 GWh și a înregistrat valori lunare cuprinse între 1.037 GWh în luna octombrie 2023 și 2.051 GWh în luna ianuarie 2023.
- cota de piață a cantităților de energie electrică tranzacționate PZU raportată la consumul intern net a scăzut de la 48,5% realizată în 2022 la 34% în 2023, cu o evoluție lunară cuprinsă între 25,7% realizată în luna octombrie și 44,8% realizată în luna ianuarie.

Prețul de Închidere a Pieței pentru Ziua Următoare, valoare medie aritmetică, a fost de 512,87 lei/MWh (103,74 Euro/MWh) înregistrând o scădere față de anul precedent cu 61,57%, comparativ, pe piețele vecine, prețurile medii fiind de 107,1 EUR/MWh pentru zona de ofertare Ungaria și 104,1 EUR/MWh pentru zona de ofertare Bulgaria. Subliniem faptul că, de la cuplarea piețelor spot prin mecanismul de cuplare prin preț, pe zona România s-au înregistrat prețuri negative. Prețul minim orar înregistrat pe parcursul anului 2023 a fost de -114,93 lei/MWh (-23,18 Euro/MWh) pentru int. 13 în ziua de livrare 28 mai, iar prețul maxim a fost de 2.168,87 lei (550,00 Euro/MWh) în ziua de livrare 11 septembrie int. 20.

Valoarea medie aritmetică lunară a PIP în anul 2023 a înregistrat valori cuprinse între 402,35 lei/MWh (80,95 Euro/MWh) în luna decembrie și 699,24 lei/MWh (142,51 Euro/MWh) în luna februarie.

La nivel anual, valoarea medie ponderată a PIP a fost de 536,27 lei/MWh (108,51 Euro/MWh), în timp ce la nivel lunar, prețul mediu ponderat a fost cuprins între 422,75 lei/MWh (85,05 Euro/MWh), minim înregistrat în luna decembrie și 691,66 lei/MWh (140,96 Euro/MWh), valoare maximă înregistrată în luna februarie.

Valoarea totală a tranzacțiilor (exclusiv TVA) efectuate în anul 2023 a fost de 9.133,97 mil. lei (1.848,24 mil. Euro), cu 73,2% mai mică decât valoarea înregistrată în anul precedent, respectiv 34.111,92 mil. lei (6.923,07 mil. Euro).

Au fost actualizate și completate procedurile publice și procedurile și instrucțiunile de lucru interne pentru adaptarea permanentă la funcționarea cuplată în SDAC, printr-un proces similar de adaptare trecând și aplicațiile interne necesare administrării PZU.

5. Activitatea de administrare a Pieței Intrazilnice de energie electrică

Piața Intrazilnică este o componentă a pieței angro de energie electrică pe care se realizează tranzacții orare ferme cu energie electrică activă pentru o zi de livrare, în principiu, începând cu o zi înainte și până cu două ore înainte de începerea livrării astfel încât Notificările Fizice ale tranzacțiilor încheiate pe această piață să poată fi transmise cel mai târziu cu un interval prestabilit de Operatorul de Transport și de Sistem, respectiv cu o ora înainte de începutul livrării.

În data de 19 noiembrie 2019 a fost lansată funcționarea în regim cuplat a pieței intrazilnice de energie electrică din România cu piețele din alte 20 de țări participante la proiectul european XBID/SIDC - de introducere a tranzacționării transfrontaliere pan-europene pe orizontul intrazilnic, care în prezent permite tranzacționarea centralizată la nivel european și în mod anonim a energiei electrice până cu o oră înainte de intervalul orar al livrării. Cooperarea la nivelul proiectului european SIDC – Single Intra-Day Coupling s-a extins la nivelul a 25 de țări participante, odată cu integrarea cu succes a piețelor de energie electrică din Italia (valul 3) Slovacia și Grecia (valul 4, începând cu data de 29 noiembrie 2022).

Regulile Pieței Intrazilnice sunt prevăzute pentru cooperarea europeană în procedurile operaționale elaborate în comun de toate OPEED, respectiv de toate OPEED și OTS în cadrul pieței unice cuplate SIDC, respectiv pentru relația cu participanții în „*Procedura privind funcționarea Pieței intrazilnice de energie electrică*”, în alte proceduri specifice (de înregistrare, pentru constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare, privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor, precum și în „*Convenția de participare la Piața intrazilnică de energie electrică*” și alte documente relevante.

De asemenea, în Cuplarea unică a piețelor intrazilnice (SIDC – Single Intra-Day Coupling) se aplică prevederile relevante ale următoarelor documente:

- Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor,
- Decizia președintelui ANRE nr. 2085 din 11.12.2019 (anterior Decizia 2515/14.12.2015) privind desemnarea societății Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale „Opcom” S.A. ca „operator al pieței de energie electrică desemnat” (OPEED),
- Decizia președintelui ANRE nr. 908 din 22.06.2017 pentru aprobarea documentului „Propunerea tuturor OPEED pentru aprobarea OCP”,
- Decizia ACER nr. 02/2023 din 10.01.2023 (anterior Decizia ACER nr. 05/2017) de aplicare a prețurilor de decontare maxime și minime armonizate pentru toate zonele de ofertare care participă la cuplarea unică a pieței pentru ziua următoare conform art. 54 al Regulamentului (UE) 2015/1222,
- Decizia ACER nr. 4/2018 din 24.04.2018 de definire a orelor de deschidere și de închidere a porților interzonale pentru piața intrazilnică, elaborată conform art. 41 al Regulamentului (UE) 2015/1222,
- Ordinul președintelui ANRE nr. 29 din 31.01.2018 pentru aprobarea documentului „*Propunerea tuturor OPEED pentru produsele care pot fi luate în considerare de OPEED-uri în procesul de cuplare intrazilnică, în conformitate cu articolul 53 din Regulamentul (UE) al Comisiei 2015/1.222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor*”, actualizat prin Decizia ACER nr. 05/2020 din 30.01.2020 privind produsele care pot fi luate în considerare de OPEED-uri în procesul de cuplare intrazilnică,
- Ordinul președintelui ANRE nr. 30 din 31.01.2018 pentru aprobarea documentului „*Propunerea tuturor OPEED pentru Metodologia de rezervă, în conformitate cu Articolul 36*”

(3) din Regulamentul (UE) al Comisiei 2015/1222 din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor”,

- Decizia președintelui ANRE nr. 989 din 13.06.2018 privind stabilirea modalității de transfer al pozițiilor nete rezultate din alocarea capacităților transfrontaliere între zona de ofertare România și alte zone de ofertare, în cuplarea unică a piețelor intrazilnice de energie electrică,
- Decizia ACER nr. 8/2018 din 26.07.2018 de adoptare a metodologiei și setului comun de cerințe pentru algoritmul de cuplare prin preț și pentru algoritmul de corelare prin tranzacționare continuă, elaborate conform art. 37 al Regulamentului (UE) 2015/1222.

În calitate sa de Operator al Pieței Intrazilnice de energie electrică (PI), OPCOM asigură tranzacționare 24/7/365. Această piață permite tranzacționarea centralizată și în mod anonim a energiei electrice până cu 1 oră înainte de intervalul de livrare.

Capacitățile din sistemul intrazilnic sunt furnizate de operatorii de transport și de sistem (OTS) și sunt determinate de OTS-urile relevante după stabilirea fluxurilor transfrontaliere ulterior licitației pentru ziua următoare. Momentul exact al alocării capacității variază și depinde atât de procedurile operaționale, cât și de acordurile între OTS-uri pe diferitele granițe. Capacitățile intrazilnice sunt actualizate automat, în funcție de volumul și direcția tranzacțiilor intrazilnice.

Tranzacțiile sunt încheiate la prețul ofertei existente în sistemul de tranzacționare, astfel că pentru fiecare interval orar sau interval de 15 minute pot exista mai multe prețuri de încheiere a tranzacțiilor.

Ofertarea și tranzacționarea se realizează în EUR/MWh, în timp ce încasările și plățile se realizează în Lei, în conformitate cu prevederile regulamentelor BNR aplicabile. Fiecare participant la PI care a înregistrat tranzacții pentru o zi de livrare poate vizualiza două Note de decontare zilnice pentru ziua de livrare respectivă, și anume o Notă de decontare zilnică care conține prețurile și valorile în EUR și o Notă de decontare zilnică care conține prețurile și valorile în Lei. Pentru o zi de livrare, prețurile și valorile în Lei din Nota de decontare zilnică se determină la cursul de schimb valutar stabilit de BNR, anterior orei de deschidere pentru tranzacționare a contractelor pentru ziua respectivă de livrare (ora 15:00 CET).

Garantia de validare, în EUR, se actualizează zilnic la ora 15:00 CET pe baza valorii obligațiilor nete de plată ale participantului la PI aferente tuturor tranzacțiilor încheiate pentru ziua/zilele de livrare anterioare și pentru ziua de livrare în curs, determinată la cursul de schimb valutar stabilit de BNR, utilizat pentru ziua/zilele de livrare următoare. Garanția de validare va fi diminuată automat cu valoarea ofertelor active/tranzacțiilor realizate de cumpărare la prețuri pozitive/vânzare la prețuri negative.

Participanții la PI introduc oferte și obțin informațiile referitoare la propriile tranzacții încheiate în cadrul Pieței Intrazilnice prin accesarea sistemului de tranzacționare M7 Trading (DBAG). OPCOM transmite la OTS anterior fiecărei ore de livrare și facilitează Părților Responsabile cu Echilibrarea (PRE) accesul la Notificările Fizice corespunzătoare tranzacțiilor pe PI cu granularitate de 15 minute, prin furnizarea datelor de tranzacționare la fiecare sfert de oră, anterior momentului livrării, prin intermediul sistemului post-tranzacționare. OPCOM pune la dispoziția participanților, de asemenea prin intermediul sistemului post-tranzacționare, notele de decontare aferente unei zile de livrare, în ziua următoare zilei de livrare.

Cantitatea de energie electrică tranzacționată în anul 2023 a crescut cu 32% la 1.488,8 GWh, comparativ cu cantitatea tranzacționată în anul 2022 de 1.127,6 GWh, în timp ce prețul mediu a scăzut cu 61,51% de la 1.329,44 lei/MWh la 524,94 lei/MWh. Câteva date de sinteză privind rezultatele tranzacționării pe PI în anul 2023 sunt prezentate în continuare:

- Numărul total de participanți înregistrați la 31.12.2023 a fost 166.
- Numărul de participanți activi 99
- Cantitatea tranzacționată 1.488,8 GWh
- Număr de tranzacții încheiate 1.073.077
- Preț mediu ponderat 524,94 lei/MWh

În luna august 2023 s-a înregistrat cea mai mare cantitate de energie electrică tranzacționată de 149,9 GWh. În ceea ce privește prețul mediu ponderat lunar cea mai mică valoare (414,04 lei/MWh) s-a înregistrat în luna mai 2023, iar cea mai mare valoare a prețului mediu ponderat lunar (724,22 lei/MWh) a fost realizată în luna ianuarie 2023.

6. Activitatea de Decontare pe piete în care OPCOM este contraparte

Participanții la piață care intenționează transmiterea de oferte de cumpărare la preț pozitiv pe PZU/PI și/sau oferte de vânzare cu prețuri negative pe PZU/PI transmit la OPCOM SA, cu două zile bancare înainte de ziua de tranzacționare, Scrisoarea de garanție bancară avizată de BCR, dacă respectiva scrisoare este emisă de o altă bancă decât BCR.

Zilnic, se determină pentru fiecare participant la PZU/PI, valoarea garanției de validare, în vederea validării ofertelor de cumpărare pe PZU/PI și/sau a ofertelor de vânzare la prețuri negative pe PZU/PI, transmise de participanții la aceste piețe. Sistemele de tranzacționare ale PZU/PI compară în mod automat valoarea fiecărei oferte de cumpărare introdusă cu valoarea garanției de validare calculată aferentă participantului la PZU/PI și invalidează automat oferta în cazul în care valoarea acesteia depășește valoarea garanției de validare calculată, diminuată cu valorile aferente ofertelor de cumpărare active.

Pe baza confirmărilor de tranzacții, zilnic, se elaborează și se pune la dispoziția participanților la PZU/PI care au realizat tranzacții cu energie electrică, Notele de decontare zilnice care cuprind obligații de plată/drepturi de încasare pentru fiecare participant la PZU/PI.

În fiecare zi bancară lucrătoare, OPCOM S.A. emite și transmite la BCR, IDD pentru tranzacțiile realizate pe PZU, în ziua respectivă, cu termen de finalizare următoarea zi bancară lucrătoare, respectiv IDD pentru tranzacțiile realizate pe PI, în ziua anterioară.

În prima zi bancară lucrătoare a săptămânii, OPCOM S.A. emite și transmite la BCR, IDD pentru tranzacțiile realizate pe PZU în zilele de sâmbătă, duminică și luni, respectiv pentru tranzacțiile realizate pe PI în zilele de vineri, sâmbătă și duminică. În aceste condiții valoarea cumulată a IDD emise în ziua de luni este cea mai ridicată din săptămână.

Prin aderarea la schema de debitare directă B2B SEPA RON încasările și plățile se efectuează într-o zi bancară lucrătoare de la data emiterii IDD.

În Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică (PZU)

În anul 2023 au fost gestionate un număr total de 243 Scrisori de Garanție Bancară de Plată și un număr important de acte adiționale la acestea.

În baza mecanismului de contraparte, în vederea efectuării încasărilor și plăților pentru tranzacțiile înregistrate în anul 2023 pe PZU:

- au fost emise și transmise de către OPCOM SA la BCR un număr de 20.576 IDD (cu 3.956 IDD mai puține decât în anul 2022), pentru suma de cca. 9.117 mil. lei reprezentând valoarea netă a obligațiilor de plată ale participanților la PZU, de 3,1 ori mai mică decât valoarea corespunzătoare anului 2022;
- a fost plătită suma de 8.424 mil. lei, reprezentând valoarea netă a drepturilor de încasare ale participanților la PZU, sumă de 3,2 ori mai mică decât valoarea corespunzătoare anului

2022, pe baza 36.206 OP (cu 9.574 OP mai puține decât în anul 2022, respectiv o scădere cu 20,8%), emise și transmise de OPCOM SA la BCR;

- a fost recepționat 1 refuz la plată pentru valoarea totală de 0,245 mil. lei;
- au fost efectuate 234 compensări în valoare de oca. 544,92 mil.lei .

In Piata Intrazilnica de energie electrica (PI)

In baza mecanismului de contraparte, pentru tranzacțiile înregistrate în anul 2023:

- au fost emise și transmise de către OPCOM SA la BCR un număr de 4.198 IDD (cu 1.361 IDD mai puține decât în anul 2022, respectiv o scădere cu 24,48 %), pentru suma de 465,8 mil.lei, reprezentând valoarea netă a obligațiilor de plată ale participanților la PI;
- a fost plătită suma de 374,3 mil.lei reprezentând valoarea netă a drepturilor de încasare ale participanților la PI, pe baza a 5.749 OP emise (cu 1.792 OP mai puține decât în anul 2022, respectiv o scădere cu 24 %);
- nu au fost înregistrate refuzuri la plată a IDD transmise la BCR;
- au fost efectuate 145 compensări în valoare de 345,36 mil lei.

Diferențele pozitive între valoarea încasărilor și cea a plăților, pentru energia electrică tranzacționată pe PZU și PI, respectiv contravaloarea TVA, au fost generate de faptul că, în conformitate cu prevederile Codului Fiscal, OPCOM S.A. beneficiază de măsura de simplificare prin aplicarea taxării inverse la cumpărările de energie electrica pe PZU si pe PI, in timp ce o parte dintre participanții la PZU și la PI nu îndeplinesc condițiile prevăzute în Codul Fiscal pentru a beneficia de această măsură de simplificare pentru cumpărările de energie electrică.

Decontarea în cadrul Mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică (MACEE)

Prin Ordonanța de urgență nr. 153 din 11.11.2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27 din 18 martie 2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 - 31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, s-a stabilit crearea Mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică în care OPCOM este desemnat achizitor unic pe piața de energie electrică. OPCOM asigură în cadrul acestui mecanism decontarea prin stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pentru tranzacțiile realizate pe MACEE, precum și validarea cantităților ofertate în vederea alocării și verificarea condițiilor de garantare ce trebuie asigurate pentru a se confirma livrarea energiei contractate prin alocările anterioare lunii de livrare, astfel încât să fie asigurată efectuarea plăților energiei livrate.

OPCOM S.A. organizează o procedură de achiziție centralizată anuală pentru cantitățile de energie electrică care se livrează în fiecare lună a anului următor, precum și câte o procedură de achiziție suplimentară, în fiecare lună, pentru cantitățile de energie electrică care se livrează în luna următoare. În cazul nesemnării de către producătorii care vând energie electrică, respectiv de către operatorii economici care cumpără energie electrică, a contractelor de vânzare-cumpărare sau a actelor adiționale, după caz, sau în cazul în care OPCOM constată că aceștia nu mai îndeplinesc condițiile legale de participare la Mecanismul de achiziție centralizată de energie electrică, OPCOM va organiza sesiuni extraordinare pentru ajustarea cantităților alocate prin procedura de achiziție centralizată.

Considerând modificarea prevederilor referitoare la garanții și plăți prin OUG nr. 192 din 28 decembrie 2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 - 31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, a fost asigurată validarea garanțiilor și decontarea prin stabilirea obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pentru tranzacțiile realizate pe MACEE în mod diferit pentru

alocarea pentru luna ianuarie față de alocarea prin mecanismul MACEE ulterior lunii de livrare februarie 2023, sens în care au fost integrate prevederile noi în cadrul procesului de decontare, respectiv au fost adaptate regulile, aplicațiile informatice utilizate și procedurile publice.

Astfel, pentru luna ianuarie 2023 încasările și plățile au fost efectuate zilnic prin intermediul instrucțiunilor de debit direct și a ordinelor de plată, iar începând cu luna de livrare februarie 2023 încasările și plățile se efectuează după încheierea lunii de livrare, prin emiterea de ordine de plată corespunzătoare valorilor lunare ale obligațiilor de plată/drepturilor de încasare ale participanților.

Urmare activității de decontare a cantităților de energie electrică vândută/cumpărată prin MACEE:

- au fost emise un număr de 566 facturi corespunzătoare unei energii electrice achiziționate de participanții la MACEE la nivelul anului 2023 de 16,087 GWh, în valoare de 7.650,90 mil lei
- a fost platită suma de 7.239,2 mil lei cu un număr de 400 OP, reprezentând valoarea drepturilor de încasare a participanților la MACEE vânzători
- au fost gestionate 112 SGB încheiate de participanți cu bancile comerciale

7. Stabilirea obligațiilor de plată /drepturilor de încasare pentru tranzacțiile cu energie electrică realizate în Piața de Echilibrare/dezechilibrele Partilor Responsabile cu Echilibrarea

Tranzacțiile în Piața de Echilibrare

În anul 2023, OPCOM și-a desfășurat activitatea de determinare a obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pentru tranzacțiile pe Piața de Echilibrare și pentru dezechilibrele Partilor Responsabile cu Echilibrarea, în baza responsabilităților atribuite prin legislația secundară elaborată și aprobată de către ANRE pentru calculele aferente lunilor de livrare până în septembrie 2023, inclusiv, conform Deciziei ANRE nr. 2290/22.09.2023 și adresei ANRE nr. 147463/13.10.2023 înregistrată la OPCOM S.A. cu nr. 42054/13.10.2023.

În vederea stabilirii obligațiilor de plată/drepturilor de încasare pe Piața de Echilibrare au fost aplicate prevederile Ordinului nr.61/31.03.2020 pentru aprobarea „Regulamentului de programare a unităților de producție dispecerizabile, a consumatorilor dispecerizabili și a instalațiilor de stocare dispecerizabile, a Regulamentului de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare și a Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea”, cu modificările și completările ulterioare, ale „Ordinului nr.152/24.08.2020 pentru aprobarea regulilor de compensare financiară a resurselor dispecerizabile angajate în scopul redispecerizării sau comercializării în contrapartidă coordonată care nu se bazează pe piață și pentru modificarea unor reguli din domeniul energiei electrice”, cu modificările și completările ulterioare și ale „Ordinului nr. 213/25.11.2020 pentru aprobarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea - preț unic de dezechilibru și pentru modificarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, cu modificările și completările ulterioare.

OPCOM SA a îndeplinit rolul de Operator pentru efectuarea calculelor în vederea decontării tranzacțiilor înregistrate pe Piața de Echilibrare pentru calculele aferente lunilor de livrare până în septembrie 2023, calitate în care OPCOM SA, în cursul anului 2023, a efectuat un total de 12 rulări/rerulări la solicitarea Transelectrica pentru tranzacțiile PE, din care 11 rulări/rerulări au fost efectuate în perioada ianuarie – septembrie 2023 și a stabilit:

- obligațiile de plată / drepturile de încasare pentru tranzacțiile realizate de participanții la Piața de Echilibrare și de OTS, pe fiecare interval de decontare și cumulativ la nivel lunar;

- valorile penalităților pentru energia electrică nelivrată la comanda de dispecer, pe fiecare UD și interval de decontare, precum și cumulat la nivel lunar;

Stabilirea obligațiilor de plată și a drepturilor de încasare în cazul tranzacțiilor încheiate de fiecare unitate dispecerizabilă pe PE, pe fiecare ID, s-a realizat prin aplicarea:

- prețului marginal la cantitatea livrată pe sensul de Creștere/Reducere de Putere în cazul energiei de echilibrare livrată la reglaj secundar/ terțiar, pe ID respectiv,
- prețului din ofertă la cantitatea livrată pe sensul de Creștere/Reducere de Putere în cazul energiei livrate pentru rezolvarea congestiilor/restricțiilor de rețea/inlocuitoare, pe ID respectiv.

OPCOM SA a determinat pe fiecare unitate dispecerizabilă și pentru fiecare participant la PE, valoarea energiei electrice de echilibrare, pentru fiecare tip de reglaj și sens, pentru fiecare ID, pentru fiecare zi și cumulat lună, pe baza cantităților de energie electrică de echilibrare efectiv livrate și a prețurilor aferente. Pe baza acestor date au fost elaborate Notele de informare pentru decontare, zilnice și lunare, pentru fiecare participant la PE și OTS și care au fost vizualizate de către aceștia, în platforma informatică.

Participanții la PE emit facturi către CNTEE Transelectrica SA pentru energia electrică de echilibrare livrată la Creștere de Putere, iar CNTEE Transelectrica SA emite facturi către Participanții la PE pentru energia electrică de echilibrare livrată de unitățile dispecerizabile ale acestor producători la Reducere de Putere.

Se constată faptul că în primele 9 luni ale anului 2023 cantitățile de energie electrică livrate față de aceeași perioadă a anului 2022, s-au diminuat la Creștere de Putere cu 39,8% iar la Reducere de Putere s-au majorat cu 24,5%.

În ceea ce privește cota de piață a energiei de echilibrare din consumul intern, cea mai mare valoare s-a înregistrat în luna aprilie 2023 (4,9 %), iar cea mai mică în luna iulie (3,1%).

În anul 2023, comparativ cu valorile înregistrate în anul 2022, se remarcă reducerea valorii a tranzacțiilor de energie de echilibrare la Creștere de Putere la nivel lunar, la nivel de 9 luni reducerea fiind de 68,5%. La Reducere de Putere se constată o majorare cu 72,9% a valorii tranzacțiilor la nivel de 9 luni.

OPCOM SA a stabilit obligațiile de plată și drepturile de încasare aferente fiecărui participant la Piața de Echilibrare (PE) și OTS, în conformitate cu prevederile reglementărilor în vigoare elaborate și aprobate de ANRE și pe baza datelor cuprinse în Nota lunară de regularizare pe PE, transmise de Operatorul Pieței de Echilibrare (OPE).

Dezechilibrele Părților Responsabile cu Echilibrarea

În anul 2023, principiile care au stat la baza calculării prețurilor de dezechilibru au fost aceleași ca în anul 2022 și anume dispozițiile cuprinse în:

- *Ordinul ANRE nr.213/25.11.2020 pentru aprobarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea - preț unic de dezechilibru și pentru modificarea unor ordine ale președintelui ANRE și*
- *Ordinul ANRE nr.231/16.12.2020, privind modificarea și completarea Ordinului președintelui ANRE nr. 213/2020 pentru aprobarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea - preț unic de dezechilibru și pentru modificarea unor ordine ale președintelui ANRE și pentru modificarea Regulamentului de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 61/2020,*

- *Ordinul ANRE nr.33/26.05.2021 privind modificarea și completarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea – preț unic de dezechilibru aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 213/2020 și abrogarea Ordinului președintelui ANRE nr.59/2015 pentru aprobarea Regulilor privind preluarea energiei electrice livrate în rețelele electrice, produsă în perioada de probe a capacităților de producere;*
- *Ordinul ANRE nr.96/01.09.2021 privind modificarea și completarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea – preț unic de dezechilibru, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 213/2020 ;*
- *Ordinul ANRE nr.92/29.06.2022 privind modificarea și completarea Regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea – preț unic de dezechilibru aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr.213/2020 și pentru modificarea unor ordine ale președintelui ANRE;*
- *Ordinul Președintelui ANRE nr.127/08.12.2021 pentru aprobarea Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței și a Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea și pentru modificarea și abrogarea unor ordine ale ANRE.*

Responsabilitatea echilibrării față de OTS revine tuturor Titularilor de Licență pentru întreaga producție, achiziție, import, consum, vânzare sau export de energie electrică, și au obligația să se înregistreze ca PRE sau să-și transfere responsabilitatea echilibrării unei PRE care a fost înregistrată la OTS.

OPCOM SA a stabilit dezechilibrul orar cantitativ aferent fiecărei PRE, în conformitate cu prevederile reglementărilor în vigoare elaborate și aprobate de ANRE, pe baza:

- notificărilor fizice aprobate de OTS ale schimburilor bloc dintre PRE,
- datelor orare măsurate ale producției și ale consumului fiecărui PRE, după caz, transmise de OMEPA.

Determinarea valorii obligațiilor de plată / a drepturilor de încasat s-a realizat în conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr.213/2020, cu modificările și completările ulterioare, astfel că dezechilibrele negative cantitative înregistrate de Părțile Responsabile cu Echilibrarea (PRE) și contravaloarea facturată a acestora, în primele 9 luni în care OPCOM a îndeplinit rolul de operator de decontare pentru piața de echilibrare și dezechilibrele PRE, au avut următoarea evoluție în 2023 față de 2022 :

- dezechilibrele cantitative au scăzut cu 7,9%, de la 983 GWh la 905,2 GWh;
- dezechilibrele valorice au scăzut cu 57,2%, de la 2.091,2 mil.lei la 894,8 mil.lei;

Dezechilibrele pozitive cantitative înregistrate de (PRE) și contravaloarea acestora, în primele 9 luni au avut următoarea evoluție în 2023 față de 2022:

- dezechilibrele cantitative au crescut cu 21%, de la 1.407,1 GWh la 1.703,2 GWh;
- dezechilibrele valorice au scăzut cu 38,1%, de la 462,1 mil.lei la 285,9 mil.lei;

În ceea ce privește costurile/veniturile suplimentare provenite din echilibrarea sistemului, acestea au fost redistribuite către PRE-uri în conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr. 92/2022.

În fiecare lună, ca urmare a faptului ca datele transmise de OPE/OMEPA, pe baza Valorilor Măsurate Aprobate au fost diferite față de datele comunicate pe baza Valorilor Măsurate, OPCOM SA a reluat procesul de stabilire a obligațiilor de plată drepturilor de încasare.

Totodată, în cazul în care datele finale primite de la OTS privind volumul de energie aferent schimburilor neintenționate/volumul de energie aferent schimburilor planificate, rezultate pe fiecare ID al lunii de livrare, au fost diferite de datele preliminare primite de la OTS, OPCOM SA a reluat la solicitarea procesul de stabilire a obligațiilor de plată/drepturilor de încasare în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii ultimelor valori.

În anul 2023, OPCOM SA a efectuat un total de 40 rulări/rerulări la solicitarea Transelectrica pentru dezechilibrele PRE, din care 32 rulări/rerulări au fost efectuate în perioada ianuarie – septembrie 2023.

Menționăm că întreaga activitate s-a derulat fără ca rezultatele să fie contestate ca urmare a unor erori ale OPCOM SA.

8. Activitatea de administrare a Pietelor organizate de energie electrică la termen

Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică a funcționat în baza Ordinului ANRE nr. 78/2014 prin care a fost aprobat Regulamentul privind modalitățile de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitație extinsă și negociere continuă și prin contracte de procesare. Ordinul ANRE nr. 78/2014 a intrat în vigoare și a produs efecte începând cu 01.01.2015. Modul de organizare al pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică (PCCB-LE, PCCB-NC și PCCB-PC) a fost modificat în baza prevederilor Ordinului Nr. 50 din 10 aprilie 2019 privind modificarea anexei la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 78/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitățile de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitație extinsă și negociere continuă și prin contracte de procesare, publicat în Monitorul Oficial Nr. 344 din 6 mai 2019.

Astfel începând cu 05.06.2019 au devenit aplicabile prevederile ordinului menționat, modificările prevăzute referindu-se la mărirea perioadei în care un participant rămâne suspendat în cazul în care acesta refuză încheierea contractului/prezentării unui contract neconform pentru PCCB-LE sau PCCB-PC, iar pentru PCCB-NC, în cazul refuzului de semnare a contractului/prezentării unui contract neconform la 10 zile calendaristice după plata penalității, la faptul că nu este prevăzută posibilitatea denunțării unilaterale în contractele-cadru și cele standard, la extinderea tipurilor de profiluri de livrare și posibilitatea de a introduce sau elimina de la tranzacționare un profil de livrare zilnică în funcție de cerințele pieței, introducerea entității agregate ca participant.

Conform prevederilor Ordinului ANRE nr. 64 din 31 martie 2020 iar ulterior ale Ordinului ANRE Nr. 161 din 9 septembrie 2020, PCCB-LE a fost înlocuit de PCCB-LE-flex, devenind aplicabil Regulamentul privind modalitatea de încheiere a contractelor bilaterale de energie electrică prin licitație extinsă și utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacționării. Astfel sunt permise opțiuni privind utilizarea unei formule de ajustare a prețului de atribuire a contractului și/sau variația cantității pe interval de decontare față de valoarea prevăzută în ofertă în limita unui procent de 25 %, respectiv 100% pentru producătorii de energie din surse regenerabile.

Pe parcursul anului 2023 au fost implementate prevederile Ordinului ANRE Nr. 12/16.03.2023 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele organizate de energie electrică la termen administrate de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A., în baza Regulilor generale privind piețele organizate de energie electrică la termen, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 134/19.10.2022, prin actualizarea documentelor aferente PCCB-LE-flex, PCCB-NC, PC-OTC și publicarea acestora pe pagina proprie de internet.

8.1. Administrarea Pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică – modalitatea de tranzacționare a contractelor prin licitație extinsă și utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacționării (PCCB-LE-Flex)

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PCCB-LE-flex sunt următoarele:

Piața este deschisă participării persoanelor fizice sau juridice care, potrivit legii, pot desfășura activități în sectorul energiei electrice, care se înscriu și respectă Convenția de participare pe piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică conform căreia contractele sunt atribuite prin licitație extinsă și utilizarea produselor care să asigure flexibilitatea tranzacționării. Începând cu 01.05.2020, pe PCCB-LE-flex se pot înscrie și agregatorii, care sunt participanți la piață implicați în agregare care îndeplinesc funcția definită la art. 2 pct. 43 din Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică.

- ✓ Identitatea și intenția de ofertare a participanților la piață este cunoscută de către întreg mediul de afaceri.
- ✓ Produsele tranzacționate sunt definite de către participanții inițiatori care stabilesc condițiile ofertelor și contractelor asociate acestora. Perioada de livrare a produselor tranzacționate este de minim o lună și este nelimitată ca durată maximă. Este obligatorie, utilizarea contractului - cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice pe PCCB-LE-flex.
- ✓ Sesiunile de licitație sunt organizate în fiecare zi lucrătoare, între orele limită de începere, de luni până joi, 09:00 și 17:00 și vineri, 09:00 și 14:00. Programul de primire oferte inițitoare/ cointitoare/ modificare de preț este de luni până joi, între orele 08:00 - 15:00 și vineri, între orele 08:00 - 12:00, iar ofertele de răspuns se transmit în termenul precizat în tabelul de anunțuri.
- ✓ Ofertele sunt standardizate din punct de vedere al profilului livrărilor. Ofertele pot propune condiții flexibile care se referă doar la termenele de plată și modalitățile de plată, garanțiile și penalitățile de natură financiară.
- ✓ Prețul de deschidere:
 - Preț minim (Pmin) - în cazul licitațiilor organizate pentru oferte de vânzare publicate;
 - Preț maxim (Pmax) - în cazul licitațiilor organizate pentru oferte de cumpărare publicate.
- ✓ Sesiunile de licitație sunt anunțate în mod transparent pe site-ul OPCOM SA și toate informațiile și documentele specifice sunt supuse consultării publice pentru cel puțin patru zile lucrătoare înainte de data sesiunii de licitație.
- ✓ Față de orice ofertă inițitoare publicată pot fi formulate intenții de ofertare cointitoare sau de răspuns. Ofertele pot fi retrase cu asumarea prevederilor Procedurii PCCB-LE-flex referitoare la plata sumei penalizatoare.
- ✓ Participarea la sesiunile de licitație presupune asumarea fermă a condițiilor de vânzare/cumpărare a energiei electrice propuse prin documentele publicate în vederea organizării sesiunii de licitație. În acest sens contractele semnate în urma atribuirii unei oferte trebuie să respecte întocmai forma și conținutul contractului cadru și anexelor publicate și prețul stabilit prin sesiunea de licitație. După închiderea sesiunii de licitație, lista ofertanților este publică.
- ✓ Rezultatele sesiunilor de licitație sunt publicate în integralitate și privesc lista participanților care au participat la licitație cu oferte de răspuns inclusiv ofertele acestora, cantitatea tranzacționată, perioada de livrare și prețul de închidere.
- ✓ Până la intrarea în livrare a contractului încheiat, cantitățile de energie electrică contractate urmare tranzacțiilor încheiate prin această modalitate de tranzacționare pot fi propuse spre tranzacționare într-o sesiune de licitație ulterioară.

În cursul anului 2023, din punct de vedere al participării pe PCCB-LE-flex, s-au înregistrat următoarele rezultate:

- ✓ 48 participanți activi din cei 131 înregistrați la sfârșitul anului, cu 22,58% mai puțin față de numărul participanților activi în anul 2022, respectiv 62;
- ✓ 1,64 reprezintă numărul mediu de participanți respondenți pe sesiune, cu 33,33% mai puțin decât numărul mediu al participanților respondenți în anul 2022, respectiv 2,46.

Din punctul de vedere al ofertelor inițiatoare/coinițiatoare situația în anul 2023, comparativ cu anul 2022 se prezintă astfel:

- au fost publicate 822 oferte, cu 652 oferte mai puține (scădere cu 44,23%) față de anul 2022;
- au fost organizate 607 sesiuni de licitație, cu 231 sesiuni de licitație mai puține (scădere cu 27,57%) față de anul precedent;
- au fost atribuite 79 sesiuni de licitație, fiind încheiate 90 tranzacții, cu 63,76% mai puține decât numărul sesiunilor de licitație atribuite în anul precedent, când s-au atribuit 218 sesiuni de licitație și au fost încheiate 222 tranzacții.
- au fost anulate sesiunile de licitație pentru 699 oferte, cu 300 oferte mai puține (scădere cu 30,03%) față de anul anterior;

În continuare sunt prezentate date agregate privind rezultatele înregistrate pentru anul 2023 comparativ cu anul 2022:

- ✓ Ofertele inițiatoare/coinițiatoare publicate au totalizat 21.267 GWh cu 63,16% mai puțin față de ofertele publicate în anul 2022, care au totalizat 57.729 GWh;
- ✓ Contractele atribuite au însumat cantitatea de 1.581,23 GWh cu 78,73% mai puțin față de cantitatea tranzacționată în anul precedent care a totalizat 7.435,04 GWh;
- ✓ Cantitatea de energie electrică de 1.581,23 GWh tranzacționată și contractată în anul 2023 este destinată livrărilor*, după cum urmează:
 - 510,46 GWh pentru livrare în anul 2023;
 - 939,37 GWh pentru livrare în anul 2024;
 - 87,60 GWh pentru livrare în anul 2029;
 - 43,80 GWh pentru livrare în anii 2030.

**Notă: Au fost luate în considerare contractele reziliate și încetate cu acordul părților notificate și publicate pe website, ai căror indicatori au fost actualizați până la data de 31 decembrie a anului pentru care se face raportarea, conform metodologiei de calcul a Indicatorilor specifici publicații de OPCOM S.A..*

- ✓ Cantitatea tranzacționată în anul 2023 a reprezentat 3,16% din consumul intern comparativ cu cota de 14,10% aferentă cantităților contractate în anul 2022;
- ✓ Volumul maxim lunar tranzacționat în anul 2023, a fost de 657,157 GWh și s-a înregistrat în luna martie;
- ✓ Prețul mediu ponderat corespunzător cantităților contractate în anul 2023 a fost de 755,86 lei/MWh (152,81 euro/MWh), cu 35,40% mai mic decât prețul mediu ponderat de 1.170,14 lei/MWh (237,28 euro/MWh) aferent contractelor încheiate în anul 2022;
- ✓ Valoarea contractelor încheiate în anul 2023 a fost de 1.195,19 mil.lei (241,62 mil.euro) cu 86,26% mai puțin decât valoarea corespunzătoare contractelor încheiate în anul 2022 și anume 8.700,00 mil.lei (1.764,7 mil.euro).
- ✓ Cantitatea de energie electrică tranzacționată pentru a fi livrată în anul 2023, în baza contractelor încheiate, a avut valoarea 12.001,585 GWh* și a fost mai mică cu 41,83% față de cantitatea de 20.631,75 GWh tranzacționată pentru a fi livrată în 2022.

- ✓ Cantitatea tranzacționată (începând cu anul 2020) pentru a fi livrată în anul 2023 a reprezentat 23,95 % din consumul intern, comparativ cu cota de 39,13 % aferentă livrărilor contractate pentru anul 2022;
- ✓ Cantitatea tranzacționată cu livrare în 2023 a variat de la lună la lună, de la 913,330 GWh în luna septembrie la 1.207,847 GWh în luna martie;
- ✓ Prețul mediu ponderat corespunzător cantităților tranzacționate pentru a fi livrate în anul 2023 a fost de 787,15 lei/MWh (159,13 euro/MWh), cu 56,74% mai mare decât prețul mediu ponderat de 502,20 lei/MWh (101,84 euro/MWh) aferent livrărilor contractate pentru anul 2022;
- ✓ Valoarea anuală a livrărilor contractate pentru anul 2023 a fost de 9.446,85 mil. lei (1.909,80 mil. euro) comparativ cu valoarea corespunzătoare pentru anul 2022 și anume 10.361,15 mil. lei (2.101,01 mil. euro).

8.2. Administrarea Pieței centralizate a contractelor bilaterale de energie electrică - modalitatea de tranzacționare conform căreia contractele sunt atribuite prin negociere continuă (PCCB-NC)

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PCCB-NC sunt următoarele:

- ✓ Piața este deschisă participării persoanelor fizice sau juridice care, potrivit legii, pot desfășura activități în sectorul energiei electrice titularilor care se înscriu și respectă Convenția de participare la Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică conform căreia contractele sunt atribuite prin negociere continuă.
- ✓ Tranzacționarea se realizează on-line, de la terminalele participanților înscrise la piață, cu respectarea calendarului de tranzacționare publicat.
- ✓ Sesiunile de tranzacționare sunt organizate în fiecare zi lucrătoare, între orele 12:00-14:00.
- ✓ Identitatea Participanților la tranzacționare este anonimă pe toată durata sesiunii de tranzacționare, iar ecranul sistemului de tranzacționare este accesibil în timp real pe pagina web a OPCOM SA.
- ✓ Ofertele sunt standardizate din punct de vedere al puterii oferite, profilului zilnic al livrărilor și perioadelor de livrare, iar putere medie orară/pe interval de decontare pe contract a devenit 0,1 MW.
- ✓ Este obligatorie utilizarea contractului standard, conform prevederilor Ordinului ANRE nr. 78/14.08.2014, cu modificările ulterioare.
- ✓ După încheierea sesiunii de tranzacționare Operatorul Pieței publice rezultatele licitației, respectiv: caracteristicile produsului tranzacționat, numărul de contracte tranzacționate, prețul de atribuire a tranzacției, numele vânzătorului și cumpărătorului.
- ✓ Până la intrarea în livrare a contractului încheiat, cantitățile de energie electrică contractate urmare tranzacțiilor încheiate pe această piață pot fi tranzacționate într-o sesiune de tranzacționare ulterioară.

În cursul anului 2023, din punct de vedere al participării pe Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică - modalitatea de tranzacționare PCCB-NC s-au înregistrat următoarele rezultate:

- au fost înregistrați 107 participanți la sfârșitul anului;
- 15 au fost participanți activi.

În continuare se prezintă funcționarea acestei modalități de tranzacționare în cursul anului 2023 comparativ cu anul 2022:

- ✓ Cantitatea tranzacționată în anul 2023, în urma sesiunilor de licitație organizate, a înregistrat

o scădere de 97,60% față de cantitatea de 874,3 GWh tranzacționată în anul 2022, respectiv a totalizat cantitatea de 21 GWh, din care:

- 16,6 GWh pentru livrare în anul 2023,
 - 4,4 GWh pentru livrare în anul 2024,
 - pe parcursul anului nu au existat contracte neintrate în efectivitate (reziliate, care au încetat prin acordul părților sau nesemnate de către una dintre părți);
- ✓ Cantitatea tranzacționată în anul 2023 a reprezentat 0,04% din consumul intern, comparativ cu cota de 1,66% aferentă cantităților tranzacționate în anul 2022;
 - ✓ Numărul maxim de contracte tranzacționate lunar în anul 2023 a fost de 100 și s-a înregistrat în luna ianuarie;
 - ✓ Volumul maxim lunar tranzacționat în anul 2023, a fost de 7,08 GWh și s-a înregistrat în luna ianuarie;
 - ✓ Prețul mediu ponderat corespunzător cantităților contractate în anul 2023 a fost de 830,59 lei/MWh (167,91 euro/MWh), față de prețul mediu ponderat de 1.390,98 lei/MWh (282,06 euro/MWh), aferent contractelor încheiate în anul 2022;
 - ✓ Cantitatea tranzacționată cu livrare în anul 2023 a fost de 489,00 GWh, cu 81,92% mai mică decât cantitatea 2.704,934 GWh livrată în 2022;
 - ✓ Cantitatea livrată în anul 2023 a reprezentat 0,98% din consumul intern, comparativ cu cota de 5,13% aferentă livrărilor din anul precedent;

8.3. Activitatea de administrare a Pieței centralizate cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică (PC-OTC)

Piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică (PC-OTC) a fost lansată în funcționare operațională în 03.03.2014 în baza Ordinului ANRE nr. 49/12.07.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare a contractelor bilaterale de energie electrică și modificat prin Ordinele președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 151/01.10.2015, 23/23.01.2018, 178/13.08.2019, 65/31.03.2020 și 27/31.03.2021.

Urmare actualizării cadrului de reglementare, PC-OTC funcționează în baza Ordinului ANRE nr. 12/16.03.2023 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele organizate de energie electrică la termen administrate de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A.

Mecanismul de piață implementat se bazează pe principiile tranzacționării continue și se realizează online, de la terminalele participanților înscriși la piață.

Ofertele sunt standardizate din punctul de vedere al puterii ofertate, profilului zilnic al livrărilor și perioadelor de livrare, respectiv oferte pentru livrare în bandă (oferte la putere medie orară constantă pe perioada de livrare) (00:00 – 24:00 CET), oferte pentru livrare în ore de vârf de sarcină (de Luni până Vineri de la ora 06:00 – 22:00 CET), oferte pentru livrare în ore de gol de sarcină (de Luni până Vineri 00:00 – 06:00 CET și 22:00 – 24:00 CET și Sâmbătă – Duminică 00:00 – 24:00 CET) și pentru perioade subsecvente de 1 an, 1 semestru, 1 trimestru, 1 lună, 1 săptămână, 1 week-end și 1 zi.

În fiecare zi de tranzacționare sunt puse la dispoziția participanților la piață un număr de 29 de produse specifice pentru perioade de livrare standard succesive, respectiv un număr total de 81 de instrumente de tranzacționare, după cum urmează:

- 6 produse zilnice cu câte șase instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;
- 3 produse de week-end pentru livrare în bandă;
- 4 produse săptămânale, cu câte patru instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;
- 7 produse lunare, cu câte trei instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;
- 5 produse trimestriale, cu câte trei instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;
- 2 produse semestriale, cu câte trei instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină;
- 2 produse anuale, de asemenea cu câte trei instrumente specifice pentru livrare în bandă, în orele de vârf de sarcină și în orele de gol de sarcină.

Participarea la PC-OTC este condiționată de stabilirea listelor de eligibilitate notificate de fiecare participant la piață.

Tranzacțiile încheiate pe această piață sunt subscrise contractelor bilaterale agreeate înainte de participarea la tranzacționare, încheiate în baza contractului standard EFET.

După încheierea sesiunii de licitație OPCOM SA publică pe pagina sa web date privind: cantitățile tranzacționate și prețurile de atribuire aferente, informații complete aferente tranzacțiilor la care prețul de închidere a variat cu cel puțin 10% față de prețul de referință, dacă aceasta a fost prima tranzacție în cursul zilei curente, sau față de prețul tranzacției precedente din ziua curentă, informații aferente tranzacțiilor pentru care cantitatea este de peste 50 MW/produs.

Participanții la PC-OTC introduc ofertele proprii de vânzare/cumpărare conform programului de tranzacționare și calendarului de tranzacționare. Pe toată durata sesiunii de tranzacționare, participanții pot introduce, modifica, suspenda/activa și/sau anula ofertele de vânzare/cumpărare precum și să vizualizeze toate ofertele existente în piață. Dacă partenerii eligibili introduc în piață oferte care îndeplinesc condiția de compatibilitate – prețul de cumpărare mai mare, cel puțin egal cu prețul de vânzare, respectiv prețul de vânzare mai mic, cel mult egal cu prețul de cumpărare, sunt corelate printr-un proces automat derulat de platforma de tranzacționare, în timp real. Dacă ofertele îndeplinesc condiția de compatibilitate dar sunt introduse în piață de participanți la piață alții decât partenerii eligibili, platforma va rezerva automat ordinele și administratorul platformei va desfășura activitățile prevăzute în procedurile operaționale pentru modul de intermediere a tranzacțiilor.

În vederea administrării acestei piețe se desfășoară în principal următoarele activități:

- ✓ Întocmirea, actualizarea și păstrarea Registrului cu datele necesare menținerii legăturii cu administratorii Pieței centralizate cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică;
- ✓ Configurarea și gestionarea participanților la PC-OTC în aplicația Trayport specifică;
- ✓ Primirea și verificarea a contractelor EFET;
- ✓ Primirea, gestionarea și configurarea în aplicația specifică a listelor de eligibilitate transmise de către participanții la PC-OTC;
- ✓ Asistență, consultanță și pregătirea participanților în conformitate cu reglementările în vigoare privind organizarea și funcționarea PC-OTC;
- ✓ Administrarea platformei de tranzacționare utilizată pentru desfășurarea sesiunilor de licitație pe PC-OTC;

- ✓ Organizarea sesiunilor în sistem online, pentru ofertele de vânzare/cumpărare introduse de către participanții la piață conform cadrului de reglementare specific PC-OTC în vigoare;
- ✓ Notificarea participanților la PC-OTC care au încheiat tranzacții prin transmiterea în format electronic a formularelor de confirmare a tranzacțiilor în vederea subscrierii/includerii tranzacțiilor confirmate la contractele agreeate;
- ✓ Analiza și soluționarea contestațiilor transmise de participanții la sesiunile de tranzacționare;
- ✓ Aplicarea, în situațiile în care se impune, a procedurilor de urgență pentru administrarea platformelor de tranzacționare din administrare.

În cursul anului 2023 numărul maxim al participanților înregistrați la Piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică a fost 88 dintre care s-au retras 11 participanți, iar 2 participanți au fost revocați, astfel la data de 31.12.2023 numărul participanților înregistrați a fost de 75 de societăți.

În cadrul acestei piețe, prin intermediul platformei electronice specifice sunt încheiate tranzacții bazate pe oferte standardizate, caracterizate prin:

- putere minimă pe interval de decontare oferită spre tranzacționare: 1MW. Puterea pe interval de decontare oferită spre tranzacționare trebuie să fie un multiplu de 1 MW;
- profil zilnic al livrarilor: bandă/vârf de sarcină/gol de sarcină;
- durata livrării: o zi (cu excepția zilei următoare de livrare), un weekend, o săptămână, o lună, un trimestru, un semestru, un an - clar definită ca dată de începere și finalizare a livrării;

Participarea la PC-OTC este condiționată de stabilirea listelor de eligibilitate notificate de fiecare participant la piață. Listele de eligibilitate trebuie să conțină un număr minim de 8 contrapărți eligibile ca potențiali parteneri contractuali cu limite de creditare diferite de 0.

Tranzacțiile încheiate pe această piață sunt subscrise contractelor standard EFET agreeate înainte de participarea la tranzacționare.

Până la data de 31 decembrie 2023, pe PC-OTC au fost activi 16 participanți a caror activitate poate fi cuantificată pe baza următoarelor date sintetice:

- ✓ 1 tranzacție eronată încheiată ce a fost anulată de către administratorii sistemului de tranzacționare la cererea participanților implicați;
- ✓ Cantitatea tranzacționată pentru a fi livrată în 2023 de 3.473.284 MWh a reprezentat 6,93% din consumul intern, iar prețul mediu ponderat corespunzător perioadei de livrare a înregistrat valoarea de 1205,47 lei/MWh;
- ✓ Cantitatea tranzacționată pentru a fi livrată în 2024 de 570.960 MWh a reprezentat 1,14% din consumul intern, iar prețul mediu ponderat corespunzător perioadei de livrare a înregistrat valoarea de 684,54 lei/MWh

8.4. Activitatea de administrare a Pieței Centralizate pentru Serviciul Universal (PCSU)

Piața centralizată pentru serviciul universal (PCSU) a fost administrată și a funcționat în baza Ordinului ANRE nr. 27/31.01.2018 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a licitațiilor pe piața centralizată pentru serviciul universal, cu modificările ulterioare, și în baza Procedurii operaționale de desfășurare a licitațiilor pe piața centralizată pentru serviciul universal. Participarea la Piața centralizată pentru serviciul universal este voluntară inclusiv pentru furnizorii de ultimă instanță.

Este obligatorie utilizarea contractului-cadru de vânzare/cumpărare a energiei electrice tranzacționate pe piața centralizată pentru serviciul universal.

În vederea administrării acestei piețe s-au desfășurat în principal următoarele activități:

- ✓ Actualizarea și păstrarea "Registrului de Tranzacționare" pe PCSU;

- ✓ Suspendarea/retragerea/revocarea participantilor la PCSU;
- ✓ Configurarea si gestionarea participantilor in platforma informatica a PCSU;
- ✓ Asistenta, consultanta si pregatirea participantilor in conformitate cu reglementarile in vigoare privind organizarea si functionarea PCSU;
- ✓ Administrarea platformei informatice utilizata pentru desfasurarea sesiunilor de licitatie pe PCSU;
- ✓ Programarea si organizarea sesiunilor de licitatie in sistem online, in conformitate cu prevederile cadrului de reglementare specific PCSU in vigoare;
- ✓ Stabilirea calendarului sesiunilor de licitatii si a preturilor de deschidere pentru fiecare produs tranzactionat în cadrul sesiunilor de licitatii;
- ✓ Notificarea participantilor care au incheiat tranzactii prin transmiterea formularelor de confirmare a tranzactiilor in vederea incheierii contractului standard;
- ✓ Verificarea conformitatii contractului semnat cu cel standard;
- ✓ Intocmirea de rapoarte referitoare la functionarea PCSU, in conformitate cu cerintele ANRE, a Serviciului Supraveghere Functionare Piete Administrate, precum si a altor institutii abilitate;
- ✓ Aplicarea, in situatiile in care se impune, a procedurilor de urgenta pentru administrarea platformelor de tranzactionare din administrare.

La inceputul anului 2023 la Piata centralizata pentru serviciul universal se inregistra un numar de 13 participant, 3 inregistrati in calitate de cumparatori prin licitatie (furnizori de ultima instanta) si 10 inregistrati in calitate de participant la licitatie (vanzatori).

In cadrul acestei piete, tranzactiile incheiate sunt bazate pe oferte pentru produse standard stabilite prin Ordinului ANRE nr. 27/2018 cu modificarile ulterioare, pentru fiecare sesiune de licitatie, caracterizate prin:

- ✓ putere medie orara/pe interval de decontare pe contract: un multiplu de 1 MW;
- ✓ profilul zilnic al livrarilor: banda, varf1 si varf2 de sarcina (pentru produsele cu livrare anuale se defineste un singur produs de tranzactionare la varf);
- ✓ durata livrarii: un an (1 iulie – 30 iunie), un semestru calendaristic, un trimestru calendaristic, o luna calendaristica;

Funcționarea PCSU poate fi cuantificată pe baza următoarelor date sintetice:

- ✓ 12 sesiuni de licitatie organizate;
- ✓ in anul 2023 nu au fost incheiate tranzactii.

8.5. Activitatea de administrare a Pieței de energie electrică pentru clienții finali mari (PMC)

Piața de energie electrică pentru clienții finali mari a fost lansata în baza Ordinului președintelui ANRE nr. 55/21.12.2012 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de contractare a energiei electrice pentru clienții finali mari, cu modificările ulterioare. În anul 2022 au fost implementate prevederile Ordinului ANRE nr. 65/31.03.2022 pentru aprobarea „Regulamentului privind cadrul organizat de contractare a energiei electrice de către clienții finali mari”, respectiv prevederile Ordinului ANRE nr. 73/11.05.2022 pentru modificarea Regulamentului privind cadrul organizat de contractare a energiei electrice de către clienții finali mari, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 65/31.03.2022.

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PMC sunt următoarele:

- ✓ În poziția de cumpărători de energie electrică se pot înscrie doar clienții finali mari care achiziționează energia electrică numai pentru consumul propriu (consumatori cu un consum anual mai mare de 70.000 MWh), fiind interzisă revânzarea energiei electrice achiziționate de către clienții finali mari pe aceasta piață cu excepția revânzării către afiliați pentru consumul propriu al acestora.
- ✓ Pentru atribuirea contractelor de vânzare-cumpărare pe această piață, procedura prevede 2 etape: etapa de negociere publică ce se realizează în vederea consultării publice asupra elementelor din oferta inițitoare supuse discuției în cadrul etapei de negociere publică (ENP) și licitația propriu-zisă care are loc prin intermediul platformei electronice specifice.
- ✓

Pentru atribuirea contractelor de vânzare-cumpărare pe această piață, procedura prevede următoarele etape: transmiterea ofertelor inițitoare de cumpărare sau de vânzare, selecția participanților și sesiunea de licitație în sistem online care are loc prin intermediul platformei electronice specifice, după cum urmează:

- ✓ Transmiterea ofertelor inițitoare de cumpărare sau de vânzare: OPCOM publică anunțul, oferta inițitoare, contractul propus sau indică utilizarea contractului standard, criteriile de selecție a participanților cu oferte de răspuns și programul de desfășurare a sesiunii de tranzacționare.
- ✓ Selecția participanților: participanții la PMC în calitate de respondenți transmit participantului inițiator documentele solicitate, iar inițiatorul realizează selecția acestora și transmite lista la OPCOM; OPCOM publică lista participanților selectați.
- ✓ Sesiunea de licitație în sistem online: Operatorul introduce oferta inițitoare în sistemul de tranzacționare în ziua publicării acesteia, respectiv 1 fracție, în cazul tranzacționării integrale cu un singur participant sau numărul de fracții ale cantității din ofertă în cazul tranzacționării parțiale, cu unul sau mai mulți participanți și prețul, propuse de participantul inițiator prin oferta inițitoare. Oricare dintre respondenții calificați pot introduce în platforma de tranzacționare, în ziua sesiunii de licitație, propriile oferte indicând numărul de fracții și prețul propus – cu drept de modificare/retragere. Ofertele se corelează în mod automat, prețul de adjudecare fiind prețul ultimei oferte introduse/modificate în platforma de tranzacționare.

Din punct de vedere al participării pe PMC, la sfârșitul anului 2023 s-au înregistrat următoarele rezultate:

- ✓ 1 participant activ, din cei 15 înregistrați, din care 3 vânzători și 12 cumpărători;
- ✓ Pe parcursul anului 2023 au fost organizate 9 sesiuni de tranzacționare și nu s-a încheiat nicio tranzacție.

8.6. Activitatea de administrare a Pieței centralizate destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare (PCTL)

- ✓ Piața centralizată destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare (PCTL) a fost lansată în baza Ordinului Nr. 129 din 24 iunie 2020, cu modificările ulterioare, pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piața centralizată destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare și a devenit operațională începând cu 01.09.2020. Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PCTL sunt următoarele: Identitatea și condițiile inițiale ale ofertei și contractului supus dialogului competitiv sunt aduse la cunoștința întregului mediu de afaceri în vederea maximizării rezultatelor negocierilor în vederea stabilirii condițiilor finale ale contractului și prețului de deschidere în sesiunea de atribuire a ofertei finale;

- ✓ Mecanismul presupune publicarea ofertei inițiale inițitoare, etapa de preselecție, etapa de dialog competitiv și etapa de licitare (tranzacționare în sistem online);
- ✓ Contractul este propus în integralitate de participantul inițiator;
- ✓ Termenele de derulare a etapelor sesiunii de tranzacționare sunt de asemenea propuse de către participantul inițiator în vederea optimizării procesului de negociere derulat de către participantul la piață investitor atât cu părțile interesate în atribuirea contractului cât și cu potențialii finanțatori;
- ✓ Durata livrării energiei electrice trebuie să fie de minim un (1) an calendaristic.

Pe această piață nu s-a înregistrat încă niciun participant.

9. Activitatea de administrare a Pietelor de Certificate Verzi

9.1. Activitatea de administrare a Pieței de Certificate Verzi (PCV)

În anul 2023 activitatea de administrare a pieței certificatelor verzi s-a desfășurat în conformitate cu:

- prevederile Legii nr. 220/27.10.2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederile legislației secundare emisă de Autoritatea Competentă:
 - Ordinul ANRE nr. 77/18.08.2017 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și functionare a pieței de certificate verzi (Modificat și completat prin Ordinul nr. 127/22.12.2017; nr. 65/29.03.2018, 178/24.10.2018, nr. 46/29.03.2019, nr. 49/23.06.2021, 94/30.06.2022 și nr. 57/05.04.2023);
 - Ordinului ANRE nr. 52/23.06.2021, publicat în Monitorul Oficial Nr. 635/29.06.2021, pentru aprobarea Metodologiei de monitorizare a sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie (Modificat și completat prin Ordinul nr. 90/22.06.2022 și nr. 112/30.08.2022);
 - Ordinul ANRE nr. 96/29.06.2022 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a cotei anuale obligatorii de achiziție de certificate verzi, cu modificările și completările ulterioare (Modificat și completat prin Ordinul nr. 118/28.09.2022), aplicabil începând cu data de 29.06.2022;

Numărul total de participanți înregistrați la Piața de Certificate Verzi la sfârșitul anului 2023 s-a modificat față de numărul total din anul precedent, respectiv 907 participanți înregistrați la data de 31.12.2022 și 872 participanți înregistrați la data de 31.12.2023.

În anul 2023, numărul producătorilor înregistrați la PCV s-a diminuat cu 2,9 %, respectiv de la 690 înregistrați la 31.12.2022 la 670 înregistrați la 31.12.2023, iar numărul operatorilor economici cu obligație de achiziție de CV înregistrați la PCV s-a diminuat cu 6,91 %, respectiv de la 217 înregistrați la 31.12.2022, la 202 înregistrați la 31.12.2023.

În perioada ianuarie-decembrie 2023, numărul de CV emise a fost cu 1,64% mai mic față de perioada ianuarie-decembrie 2022, respectiv 23.014.713 CV față de 23.399.403 CV.

Pe Piața Centralizată anonimă Spot de Certificate Verzi (PCSCV), administrată și organizată de OPCOM SA, în anul 2023 au fost tranzacționate cu 25,45 % mai multe CV decât în anul 2022, respectiv 7.968.055 CV față de 6.351.346 CV.

Valoarea lunară în lei a PIPSCV a fost în anul 2023 de 144,9861 lei/CV.

Pe Piața Centralizată Anonimă la Termen de Certificate Verzi (PCTCV) administrată și organizată de OPCOM S.A., în anul 2023 au fost organizate sesiuni de tranzacționare în fiecare zi lucrătoare. Pentru fiecare sesiune de tranzacționare pe PCTCV au fost disponibile un număr de 28 de instrumente actualizate lunar.

În urma sesiunilor de tranzacționare organizate pe PCTCV în anul 2023 a fost încheiat un contract în cadrul căruia au fost tranzacționate un număr de 4.500 CV și au fost transferate un număr de 4.500 CV.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. II din Legea nr. 23/2014, au fost încheiate direct de către producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie care dețin grupuri/centrale electrice care beneficiază de sistemul de promovare cu puteri instalate de cel mult 3 MW pe producător. Dintre acestea, în anul 2023 au fost administrate un număr de 863 contracte inclusiv contracte bilaterale de Certificate Verzi negociate direct care au fost încheiate înainte de 01.07.2013 în baza cărora au fost transferate un număr de 4.488.023 CV.

Dintre Contractele Bilaterale de Certificate Verzi, încheiate pe platforma Opcom care au continuat din anii 2014-2017, în anul 2023 au fost administrate un număr de 620 contracte în baza cărora au fost transferate un număr de de 3.852.316 CV.

În urma sesiunilor de tranzacționare organizate pe PCE-ESRE-CV în anul 2023 au fost administrate 266 contracte în cadrul cărora au fost tranzacționate un număr de 4.311.419 CV și au fost transferate un număr de de 2.492.958 CV.

Numărul total de certificate verzi transferate în cursul anului 2023, în baza contractelor bilaterale enumerate și respectiv pe PCSCV, a fost de 18.805.852 CV, ceea ce reprezintă 81.71 % din numărul total de CV emise participanților înscriși la Piața Certificatelor Verzi în anul 2023 (23.014.713 CV).

9.2. Administrarea Pieței centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi (PCE-ESRE-CV)

Piața Centralizată pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi - Modalitatea PCE-ESRE-CV funcționează în baza Ordinului Președintelui ANRE nr.160 din 10.07.2019 pentru aprobarea Regulamentului privind funcționarea pieței centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi, publicat în Monitorul Oficial Nr. 582 din 16 iulie 2019, cu modificările ulterioare.

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PCE-ESRE-CV sunt următoarele:

- ✓ Este permisă înregistrarea la această piață în calitate de vânzători a titularilor de licență de producere de energie electrică din surse regenerabile de energie care beneficiază sau au beneficiat de sistemul de promovare prin certificate verzi, inclusiv persoanelor fizice sau juridice care, potrivit prevederilor legale, pot desfășura activități în sectorul energiei electrice fără a deține o licență acordată de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, iar în calitate de cumpărători pot participa furnizorii de energie electrică și producătorii de energie electrică care utilizează energia electrică produsă pentru alimentarea cu energie electrică a clienților racordați prin linii directe la centrala electrică și/sau pentru consumul final propriu, altul decât consumul propriu tehnologic.
- ✓ Intenția de ofertare a participanților la piață este publică, dar identitatea acestora este anonimă până la momentul încheierii sesiunii de tranzacționare pe PCE-ESRE-CV.
- ✓ Pentru fiecare MWh de energie electrică din surse regenerabile ofertat/tranzacționat pe PCE-ESRE-CV, participantul la piață inițiator stabilește numărul întreg de CV asociate, tranzacționate la prețul pieței spot de CV stabilit în ultima sesiune de tranzacționare.
- ✓ Produsele tranzacționate sunt definite de către participanții inițiatori care stabilesc condițiile ofertelor și contractelor asociate acestora. Perioada de livrare a produselor tranzacționate este de minim o lună și este nelimitată ca durată maximă. Este obligatorie utilizarea contractului - cadru de vânzare-cumpărare a energiei electrice și a certificatelor verzi aplicabil pe PCE-ESRE-CV.

- ✓ Prețul de deschidere:
 - Preț minim (Pmin) - în cazul licitațiilor organizate pentru oferte de vânzare publicate;
 - Preț maxim (Pmax) - în cazul licitațiilor organizate pentru oferte de cumpărare publicate.
- ✓ Sesiunile de licitație sunt organizate în fiecare zi lucrătoare, între orele limită de începere, de luni până joi, 09:00 și 17:00 și vineri, 09:00 și 14:00. Programul de primire oferte inițitoare/ cointitoare/ modificare de preț este de luni până joi, între orele 08:00 - 15:00 și vineri, între orele 08:00 - 12:00, iar ofertele de răspuns se transmit în termenul precizat în tabelul de anunțuri.
- ✓ Ofertele sunt standardizate din punct de vedere al profilului livrărilor, existând posibilitatea ca inițiatorul să propună un profil de livrare, altul decât cele standardizate. Ofertele pot propune condiții flexibile care se referă doar la termenele de plată și modalitățile de plată, garanțiile și penalitățile de natură financiară.
- ✓ Inițiatorul poate propune formulă de ajustare a prețului energiei electrice de atribuire a contractului/contractelor (prețul de închidere a licitației), formula de ajustare fiind necesar să definită pe baza unor indicatori publici din domeniul energiei și modalitatea de aplicare a acesteia începând cu prima zi de livrare.
- ✓ Sesiunile de licitație sunt anunțate în mod transparent pe site-ul OPCOM SA și toate informațiile și documentele specifice sunt supuse consultării publice pentru cel puțin patru zile lucrătoare înainte de data sesiunii de licitație.
- ✓ Față de orice ofertă inițitoare publicată pot fi formulate intenții de ofertare cointitoare sau de răspuns. Ofertele pot fi retrase cu asumarea prevederilor Procedurii PCE-ESRE-CV referitoare la plata sumei penalizatoare.
- ✓ Participarea la sesiunile de licitație presupune asumarea fermă a condițiilor de vânzare/cumpărare a energiei electrice și a numărului de CV asociat propuse prin documentele transmise în vederea organizării sesiunii de licitație. În acest sens contractele semnate în urma atribuirii unei oferte trebuie să respecte întocmai forma și conținutul contractului cadru și anexelor publicate și prețul stabilit prin sesiunea de licitație pentru energie electrică. Prețul CV aplicabil pentru CV tranzacționate este prețul stabilit în ultima sesiune de tranzacționare încheiată pe Piața Centralizată Anonimă Spot de Certificate Verzi, anterior orei de desfășurare a sesiunii de licitație pe PCE-ESRE-CV. După închiderea sesiunii de licitație, lista ofertanților este publică.
- ✓ Rezultatele sesiunilor de licitație sunt publicate în integralitate și privesc lista participanților care au participat la licitație cu oferte inițitoare/cointitoare/de răspuns, inclusiv ofertele acestora, cantitatea tranzacționată, numărul de CV tranzacționat, precum și perioada de livrare și prețul de închidere pentru energie și prețul aplicabil pentru CV.

Pe parcursul anului 2023, din punct de vedere al participării pe PCE-ESRE-CV, s-au înregistrat următoarele rezultate:

- ✓ 51 de participanți activi din cei 180 înregistrați, cu 26,09% mai puțin decât în 2022, când au fost 69;
- ✓ 1,22 reprezintă numărul mediu de participanți respondenți pe sesiune, cu 5,43% mai puțin decât în 2022, respectiv 1,29.

Din punct de vedere al cantităților de energie electrică oferite și tranzacționate, realizările din anul 2023 comparativ cu anul 2022 se prezintă astfel:

- ✓ Ofertele inițitoare/cointitoare publicate au totalizat 1.658,81 GWh energie electrică cu 27,43% mai puțin decât ofertele publicate în anul 2022, care au totalizat 2.285,85 GWh, acestora asociindu-li-se 11.009.034de CV, cu 2.802.179 mai multe decât cele asociate ofertelor publicate în anul 2022;

- ✓ Contractele atribuite au însumat cantitatea de 521,88 GWh energie electrică cu 45,43 % mai mult față de cantitatea tranzacționată în anul precedent, care a totalizat 358,85 GWh, acestora asociindu-li-se de 4.311.419 CV, cu 1.819.131 mai multe decât cele asociate ofertelor tranzacționate în anul 2022;
- ✓ Tranzacțiile cu entitate agregată au fost în număr de 23, însumând o cantitate de energie electrică de 165,479 GWh, cu 391,05 % mai mult comparativ cu anul 2022, când aceasta a fost de 33,699 GWh;
- ✓ Cantitatea de energie electrică de 521,88 GWh tranzacționată și contractată în anul 2023 este destinată livrărilor, după cum urmează:
 - 166,814 GWh pentru livrare în anul 2023;
 - 353,449 GWh pentru livrare în anul 2024;
 - 1,620 GWh pentru livrare în anul 2025
- ✓ Cantitatea tranzacționată în anul 2023 a reprezentat 1,04% din consumul intern de energie electrică, mai mare decât în 2022, când a fost de 0,68%;
- ✓ Volumul maxim lunar tranzacționat în anul 2023, a fost de 208,312 GWh și s-a înregistrat în luna noiembrie;
- ✓ Prețul mediu ponderat corespunzător cantităților contractate în anul 2023 a fost de 273,53 lei/MWh (55,30 euro/MWh), cu 65,90% mai mic decât prețul mediu ponderat de 802,25 lei/MWh (162,68 euro/MWh) aferent contractelor încheiate în anul 2022;
- ✓ Valoarea contractelor pentru energie electrică încheiate în anul 2023 a fost de 142,749 mil.lei (28,859 mil.euro) cu 77,98 % mai puțin decât valoarea corespunzătoare contractelor încheiate în anul 2022 și anume 648,42 mil.lei (131 mil.euro).
- ✓ Cantitatea de energie electrică tranzacționată pentru a fi livrată în anul 2023, în baza contractelor încheiate, a avut valoarea 337,71 GWh și a fost mai mică cu 38,37%, comparativ cu cantitatea cu livrare în 2022 când a fost de 548 GWh.
- ✓ Cantitatea tranzacționată pentru a fi livrată în anul 2023 a reprezentat 0,67 % din consumul intern, comparativ cu cota de 1,04 % aferentă livrărilor contractate pentru anul 2022;
- ✓ Prețul mediu ponderat corespunzător cantităților tranzacționate pe PCE-ESRE-CV pentru a fi livrate în anul 2023 a fost de 524,83 lei/MWh (106,10 euro/MWh), cu 3,22 % mai mare decât prețul mediu ponderat de 508,46 lei/MWh (103,10 euro/MWh) aferent livrărilor contractate pentru anul 2022;
- ✓ Valoarea anuală a livrărilor contractate pentru anul 2023 a fost de 177,24 mil.lei (35,83 mil.euro) comparativ cu valoarea corespunzătoare pentru anul 2022 și anume 278,98 mil.lei (278,98 mil.euro).
- ✓ Numărul de CV tranzacționate în 2023 prin intermediul PCE-ESRE-CV este 4.311.419.

10. Activitatea de administrare a Pietelor de Gaze Naturale

10.1. Activitatea de administrare a pietelor centralizate pe termen scurt: Piata pentru Ziua Următoare de Gaze Naturale (PZU-GN) și Pieței pieței intrazilnice de gaze naturale (PI-GN)

Administrarea Pieței Centralizate de Gaze Naturale se desfășoară în baza următoarelor acte normative:

- Regulile generale privind piața centralizată de gaze naturale, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 105/06.06.2018, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 107/13.10.2021 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A.;

- Procedura privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A.;
- Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale;
- Procedura privind functionarea pietei pentru ziua urmatoare de gaze naturale, avizata cu Avizul ANRE nr.73/19.12.2018;
- Procedura privind constituirea, verificarea si utilizarea garantiilor financiare pentru participarea la piata pentru ziua urmatoare de gaze naturale, avizata de Avizul nr. 22/06.03.2019.
- Procedura privind incasarile si platile aferente tranzactiilor pe piata pentru ziua urmatoare de gaze naturale, avizata de Avizul nr. 21/06.03.2019.
- Procedura privind funcționarea pieței intrazilnice de gaze naturale, avizata de Avizul ANRE nr. 69/19.12.2018;
- Procedura privind încasările și plățile aferente tranzacțiilor pe Piața Intrazilnică de Gaze Naturale avizata de Avizul ANRE nr. 25/10.04.2019;
- Procedura privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața Intrazilnică de Gaze Naturale, avizata de Avizul ANRE nr. 26/10.04.2019;

Dintre cei 22 de participanti inregistrati la inceputul anului 2023 la Piata pentru ziua urmatoare de gaze naturale, 3 s-au retras din proprie initiativa si 2 au fost revocați. În cursul anului 2023 s-a înregistrat un nou participant astfel la sfârșitul anului numărul de participanti inregistrați a fost de 18. In vederea administrării acestei piete se desfasoara in principal urmatoarele activitati:

- Actualizarea si pastrarea "Registrului de Tranzactionare" pe PZU-GN;
- Suspendarea/ridicarea suspendarii/retragerea/revocarea participantilor la PZU-GN;
- Gestionarea participantilor in sistemul de tranzactionare a PZU-GN;
- Administrarea sistemului de tranzactionare utilizat pentru desfasurarea sesiunilor de tranzactionare pe PZU-GN;
- Organizarea in fiecare zi calendaristica a sesiunilor de tranzactionare, in conformitate cu prevederile cadrului de reglementare specific PZU-GN in vigoare;
- Intocmirea de rapoarte referitoare la functionarea PZU-GN, in conformitate cu cerintele ANRE si ale Serviciului Supraveghere Functionare Piete Administrate;
- Aplicarea, in situatiile in care se impune, a procedurilor de urgenta pentru administrarea platformelor de tranzactionare din administrare.

Principalele caracteristici ale mecanismului de piață prin care are loc încheierea tranzacțiilor pe PZU-GN sunt următoarele:

- Piata este deschisa participarii titularilor de licenta care se inscriu si respecta Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale, având bifată în anexă opțiunea de participare la piața pentru ziua următoare de gaze naturale;
- Tranzactionarea se desfasoara on-line, de la terminalele participantilor inscrisi la piata;
- Pentru fiecare zi gaziera se defineste in sistemul de tranzactionare cate un instrument standard si se organizeaza o sesiune de tranzactionare;
- Participantii pot introduce in sistemul de tranzactionare oferte de cumparare (validate in functie de garantia disponibila) si oferte de vanzare;
- Sesiunile de tranzactionare s-au desfasurat in anul 2023 in doua etape succesive:
 - Etapa de transmitere a ofertelor, intre orele 10:00 – 14:00;
 - Etapa de incheiere a tranzactiilor, intre orele 14:00 – 14:10;
- Toate tranzactiile sunt incheiate la pretul de inchidere a pietei;
- OPCOM este contraparte pentru toate tranzactiile incheiate pe PZU-GN;
- Identitatea participantilor la tranzactionare este anonima pe toata durata sesiunii de tranzactionare;

- Tranzacțiile sunt notificate Operatorului de Transport și Sistem, de către OPCOM, în maxim 30 de minute după încheierea sesiunii de tranzacționare;
- După încheierea sesiunii de tranzacționare:
 - Sunt elaborate și puse la dispoziția participanților care au încheiat tranzacții, prin intermediul sistemului de tranzacționare: Confirmările de tranzacții, Nota de decontare zilnică, Notificările fizice, care conțin informații privind gazele naturale ce urmează a fi livrate în Punctul Virtual de Tranzacționare în ziua următoare;
 - Sunt publicate rezultatele sesiunii de tranzacționare pe pagina web a OPCOM, respectiv: ziua de tranzacționare, produsul tranzacționat, volumul tranzacționat, numărul de tranzacții încheiate, prețul de închidere al pieței, variația prețului de închidere al pieței față de ziua anterioară, numărul participanților la sesiunea de tranzacționare.

În anul 2023 nu au fost încheiate tranzacții pe PZU-GN.

10.2. Activitatea de administrare a piețele centralizate pe termen mediu și lung: PCGN-LN, PCGN-LP, PCGN-OTC, PPF-TL

Administrarea Pieței Centralizate de Gaze Naturale se desfășoară în baza următoarelor acte normative:

- Regulile generale privind piața centralizată de gaze naturale, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr.105/06.06.2018, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 107/13.10.2021 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A.;
- Ordinul ANRE nr.143/17.07.2020 privind obligația de a oferi gaze naturale pe piețele centralizate a producătorilor de gaze naturale a căror producție anuală realizată în anul anterior depășește 3.000.000 MWh, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ANRE nr.144/17.07.2020 privind obligația participanților la piața de gaze naturale de a oferi pe piețele centralizate.
- Procedura privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A.;
- Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale;
- Procedura privind tranzacționarea pe Piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-LN;
- Procedura privind tranzacționarea pe Piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-LP;
- Procedura privind tranzacționarea pe Piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare de tip OTC;
- Procedura privind tranzacționarea pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung de gaze naturale (PPF-TL).

În conformitate cu Procedura privind tranzacționarea pe Piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-LN sunt organizate sesiuni de tranzacționare, în sistem online, prin negociere continuă, pentru oferte definite conform produselor standard săptămânale, lunare, trimestriale, semestriale, sezoniere (corespunzător semestrului gazier) și anuale (an calendaristic și an gazier). Ordinele introduse sunt corelate în mod continuu și automat cu ordinele de răspuns transmise cu respectarea intervalului de suspendare a corelării (Δt) de 2 minute pentru ordinele care propun cel mai bun preț. Tranzacțiile încheiate prin această modalitate sunt derulate pe baza contractelor standard aprobate de către ANRE, prin Avizul

nr.65/19.12.2018 pentru Contractul standard de vanzare-cumparare a gazelor naturale pe PCGN-LN și pe baza Contractului de vânzare-cumpărare gaze naturale standard elaborat de ANRE.

Procedura privind tranzactionarea pe Piata centralizata a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzactionare PCGN-LP ofera participantilor la piata posibilitatea să supună tranzacționării, în mod centralizat, transparent și nediscriminatoriu, contracte bilaterale personalizate în conformitate cu cerințele tehnice, economice și comerciale ale acestora, pentru perioade standard de livrare: o saptamna, o luna, un trimestru, un semestru, un sezon (semestrul gazier), un an (calendaristic sau gazier).

In conformitate cu Procedura privind tranzactionarea pe Piata centralizata a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC, participantii la piata transmit OPCOM, inainte de a intra in tranzactionare, o lista alba de eligibilitate care cuprinde participantii la piata (minimum 8) cu care are incheiate contracte preagreate de vanzare-cumparare gaze naturale, ale caror termeni contractuali sunt stabiliti, cu exceptia pretului, cantitatii si a perioadei de livrare. Mecanismul de tranzactionare permite incheierea tranzactiilor doar intre partenerii eligibili (participantii sunt inclusi reciproc in listele albe de eligibilitate). In cazul in care in piata exista doua ordine de sens contrar la preturi care ar permite incheierea unei tranzactii, dar participantii nu sunt eligibili, se initiaza un proces de intermediere care consta in gasirea unui al treilea participant care este eligibil atat cu vanzatorul cat si cu cumparatorul.

În vederea administrării acestei piete s-au desfasurat in principal urmatoarele activitati:

- ✓ Actualizarea si pastrarea "Registrului de Tranzactionare" pe PCGN;
- ✓ Suspendarea/ridicarea suspendarii/retragerea/revocarea participantilor la PCGN;
- ✓ Gestionarea participantilor la PCGN in platforma de tranzactionare aferenta PCGN-LN si PCGN-LP;
- ✓ Asistenta, consultanta si pregatirea participantilor in conformitate cu reglementarile in vigoare privind organizarea si functionarea PCGN;
- ✓ Administrarea platformei informatice utilizata pentru desfasurarea sesiunilor de licitatie pe PCGN-LN si PCGN-LP;
- ✓ Intocmirea de rapoarte referitoare la functionarea PCGN, in conformitate cu cerintele ANRE si ale Serviciului Supraveghere Functionare Piete Administrate;
- ✓ Aplicarea, în situațiile în care se impune, a procedurilor de urgență pentru administrarea platformelor informatice utilizate;

Piața centralizată de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC:

- pe platforma de tranzactionare Trayport au fost disponibile participantilor pentru tranzactionare instrumente cu perioade de livrare 1 week-end, 1 saptamana, 1 luna, 1 trimestru, 1 semestru gazier, 1 an gazier, 1 an calendaristic;
- nici un participant nu a primit dreptul de a introduce oferte in platforma de tranzactionare avand in vedere ca nu au fost primite contracte preagreate, respectiv liste de eligibilitate.

Piața produselor flexibile pe termen mediu și lung de gaze naturale (PPF-TL) este deschisă participării operatorilor economici din sectorul gazelor naturale, titularilor de licență de furnizare sau de trader emisă de către ANRE care se înscriu și respectă Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale.

In conformitate cu cadrul de reglementare specific, prin acest mecanism de tranzactionare se pot tranzactiona oferte pentru perioade de livrare a gazelor naturale de minimum 1 lună iar contractul de vânzare-cumpărare gaze naturale supus licitației poate fi contract standard EFET, contract preagrat sau propus de către inițiatorul licitației. Mecanismul de tranzactionare este similar cu cel pentru PCGN-LP.

La începutul anului 2023 la Piața centralizată de gaze naturale erau înregistrați 24 participanți, dintre care 3 participanți s-au retras și unul a fost revocat, astfel la sfârșitul anului numărul de participanți înregistrați a fost de 20.

În cursul anului 2023, pe piețele centralizate pe termen mediu și lung de gaze naturale nu s-au încheiat tranzacții.

11. Activitatea de administrare a Mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 153/2022 privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei și modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, modificată și completată cu Ordonanța de urgență nr. 192 din 28.12.2022, aprobată prin Legea nr. 206 din 07.07.2023, a fost instituit Mecanismul de achiziție centralizată de energie electrică (MACEE) în cadrul căruia OPCOM S.A. are calitatea de achizitor unic pe piața de energie electrică.

La MACEE, în poziția de cumpărători de energie electrică se pot înscrie doar furnizorii de energie electrică care au contracte încheiate cu clienții finali, operatorul de transport și de sistem energie electrică și operatorii de distribuție energie electrică, pentru acoperirea consumului propriu tehnologic, conform listei prevăzută la art. 4 (1) și 5 (6) din Anexa 11 a OUG nr. 27/2022.

În poziția de vânzători participă producătorii de energie electrică ale căror capacități de producere totalizează o putere instalată mai mare sau egală cu 10 MW, cu excepția producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie, pentru următoarele tehnologii și puteri instalate: a) energie hidroelectrică exclusiv pentru acele centrale din portofoliu a căror putere instalată per centrală/unitate de producție este inferioară 10 MW; b) energie eoliană; c) energie solară; d) energie geotermală; e) biomasă; f) biolichide; g) biogaz; h) gaz de fermentare a deșeurilor, precum și capacităților de producere a energiei electrice intrate în funcțiune după data de 1 aprilie 2022, precum și producătorilor cu capacități de producere de energie electrică și termică în cogenerare care livrează energie termică în SACET, conform listei prevăzută la art. 4 (1) și 5 (6) din Anexa 11 a OUG nr. 27/2022, cu modificările și completările ulterioare.

În conformitate cu prevederile art. 2 și art. 3 alin. (2) din Anexa 11 a OUG nr. 27/2022, OPCOM S.A., în calitate de achizitor unic, cumpără energia electrică de la producători și o vinde cumpărătorilor la prețul de 450 lei/MWh prin Mecanismul de achiziție centralizată de energie electrică.

În anul 2023 OPCOM S.A. a organizat proceduri lunare de achiziție centralizată de energie electrică pentru livrare a energiei electrice în lunile aferente anului 2023 și o procedură de achiziție centralizată anuală pentru cantitățile de energie electrică ce se vor livra în fiecare lună a anului 2024.

Funcționarea MACEE în anul 2023 poate fi cuantificată pe baza următoarelor date sintetice:

- ✓ cantitatea totală de energie electrică alocată în cadrul MACEE pentru livrarea în anul 2023 a fost de 16.087.107,8 MWh rezultată din însumarea cantității de energie electrică cu livrare în anul 2023 alocată prin procedura anuală organizată în data de 23 decembrie 2022 (6.978.984,50 MWh) și a cantității de energie electrică cu livrare în anul 2023 alocată prin procedurile lunare organizate pe parcursul anului 2023 (9.108.123,30 MWh).
- ✓ pe parcursul anului 2023 au fost semnate 7 noi contracte suplimentar față de cele 55 semnate după procedura de alocare anuală organizată în decembrie 2022 pentru anul de livrare 2023 și un număr de 531 Acte adiționale.

- ✓ cantitatea totală de energie electrică alocată în cadrul MACEE pentru livrarea în anul 2024 a fost de 11.685.354,00 MWh urmare organizării în data de 21.12.2023 a Mecanismului anual de achiziție centralizată de energie electrică.

Un participant având calitatea de cumpărător a fost eliminat din Lista ANRE, prin urmare i-a fost revocată calitatea de participant la MACEE începând cu 16.02.2023, rezultând la sfârșitul anului 2023 un număr de 80 de participanți, respectiv 12 vânzători și 68 de cumpărători.

Producătorii de energie electrică care nu s-au mai regăsit în Lista comunicată prin adresa ANRE nr. 104280/14.07.2023 au rămas înscrși la MACEE în calitate de producători voluntari până la sfârșitul anului 2023.

12. Inregistrarea participantilor la pietele centralizate de energie electrică, la piața centralizată de certificate verzi, la piața centralizată de energie electrică susținută prin certificate verzi, la Mecanismul de achiziție centralizată de energie electrică (MACEE) și la pietele de gaze naturale.

Activitatea de înregistrare a participantilor a cunoscut și în anul 2023 un volum însemnat de muncă, numărul participantilor înregistrați menținându-se în continuare la un nivel ridicat, în ciuda faptului că introducerea MACEE a avut ca efect diminuarea activității pe majoritatea pietelor de energie electrică administrate de societatea noastră.

Astfel, comparând numărul de participanți înregistrați la 31.12.2023 față de cei înregistrați la 31.12.2022 rezulta următoarele: la PZU 293 participanți față de 336; la PI 166 față de 149; la PCCB-LE-FLEX 131 față de 175; la PCCB-NC 107 față de 177; la PMC 15 față de 13; la PC-OTC 75 față de 85; la PCSU 13 față de 14; la PCE-ERSE-CV 180 față de 164; la PCV 872 față de 907; la MACEE 80 față de 69.

S-au făcut pași importanți pentru simplificarea și automatizarea procesului de înregistrare a participantilor:

- utilizarea semnării electronice a Convențiilor de participare (care, din păcate, nu a putut fi generalizată, un număr mare de participanți la pietele administrate și la MACEE utilizând în continuare semnarea olografă);
- reducerea numărului de convenții de participare, prin implementarea noilor Convenții de participare la pietele de energie electrică și de certificate verzi care permit înscrierea la mai multe piete: Convenția de participare la pietele pe termen scurt, Convenția de participare la pietele contractelor bilaterale și Convenția de participare la pietele de certificate verzi.

La aprecierea volumului de muncă desfășurată trebuie avut în vedere că pe parcursul anului 2023 au avut loc și retrageri/revocări și reinscrieri de la/la pietele enumerate mai sus. La acestea se mai adaugă și semnarea a numeroase convenții actualizate de participare la pietele administrate sau acte adiționale la aceste convenții pentru participanții care și-au schimbat datele de contact ale firmei precum și asigurarea actualizării permanente a acestor date în aplicația utilizată pentru înregistrarea participantilor și pentru gestionarea datelor aferente lor, denumită RECLIP (REgistrul CLientilor Inregistrați la Piete) WEB.

Zilnic, toate modificările și completările efectuate în RECLIP WEB au fost incluse într-o sinteză generată de această aplicație care se transmite tuturor departamentelor din OPCOM implicate în administrarea și supravegherea pietelor.

Dezvoltarea continuă a activității de înregistrare a participantilor, prin upgradarea aplicației RECLIP WEB, prin actualizarea procedurilor și instrucțiunilor de lucru, etc., a necesitat un efort comun al departamentelor implicate, desfășurându-se practic în paralel cu efectuarea, într-un ritm susținut și fără întreruperi, a înregistrării participantilor și a actualizării datelor de contact ale acestora.

Colaborarea dintre departamentele implicate s-a materializat prin elaborarea și implementarea în anul 2023 a unei instrucțiuni de lucru comune: IL-157 – „Instrucțiune privind utilizarea aplicației RECLIP WEB în vederea administrării participanților la piețele de energie electrică, gaze naturale și de certificate verzi”.

Mentionăm, de asemenea, că înregistrarea participanților implică o intensă activitate de relații cu publicul, necesitând un contact permanent (prin telefon și e-mail) atât cu reprezentanții entităților care doresc înregistrarea cât și cu cei ai entităților care își modifică datele de contact sau care doresc să-și extindă activitatea de tranzacționare și pe alte piețe administrate de OPCOM.

În anul 2023 înregistrarea participanților la piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A. s-a făcut în baza următoarele documente:

- Procedura privind înregistrarea participanților la piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A.;
- Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale, pentru PCGN-LN, PCGN-LP și PCGN-OTC;
- Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale, pentru PZU-GN și PI-GN;

Numărul participanților înregistrați a cunoscut o scădere la Piața Centralizată de Gaze Naturale (PCGN) și respectiv la Piața pentru Ziua Următoare de Gaze Naturale (PZU-GN).

Astfel, comparând numărul de participanți înregistrați la 31.12.2023 față de numărul celor înregistrați la 31.12.2022 rezultă următoarele:

- la PCGN numărul de participanți înregistrați a scăzut la 20 față de 24;
- la PZU-GN numărul de participanți înregistrați a scăzut la 18 față de 22;

Dintre societățile înregistrate la PCGN și PZU-GN la data de 31.12.2023, 15 de societăți erau înscrise la ambele piețe de gaze naturale.

La aprecierea volumului de muncă desfășurată trebuie avut în vedere că pe parcursul anului 2023 au avut loc și retrageri/revocări și reinscrieri de la/la piețele enumerate mai sus.

Pe parcursul anului 2023 la PCGN, un participant a fost revocat iar 3 s-au retras din proprie inițiativă și s-a înregistrat un nou participant. La PZU-GN au fost revocați 2 participanți iar 3 s-au retras din proprie inițiativă și nu au fost înregistrați noi participanți.

12.1 Administrarea acordurilor REMIT

De la intrarea în vigoare a prevederilor Regulamentelor (UE) nr. 1227/2011 și 1348/2014 și până la sfârșitul lunii decembrie 2023 OPCOM a prestat servicii de raportare conform acordului de raportare REMIT facilitând îndeplinirea obligațiilor de raportare ale participanților la piața conform REMIT.

În conformitate cu prevederile *Deciziei (UE) 2020/2152 a Comisiei din 17 decembrie 2020 privind taxele datorate Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei pentru colectarea, utilizarea, prelucrarea și analizarea informațiilor raportate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului („Decizia Comisiei 2020/2152”), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene la 18.12.2020, OPCOM exercită rolul de colector al taxei ACER de la participanții la piață, în condițiile în care prin Decizia Comisiei 2020/2152, pentru a se evita facturarea de către ACER a peste 14.000 de entități incluse în Registrul european al participanților la piață, s-a stabilit că taxele pentru colectarea, utilizarea, prelucrarea și analizarea informațiilor raportate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului se consideră datorate ACER de către mecanismele de raportare înregistrate pentru raportarea evidențelor tranzacțiilor în numele participanților la piață. În lipsa unor condiții specifice impuse de către Agenție sau prin intermediul Deciziei, modalitatea prin care OPCOM taxează participanții la piață este cea stabilită prin contractele bilaterale încheiate între OPCOM și Participanții la Piață*

În luna decembrie 2022, cu aplicabilitate de la 1 ianuarie 2023, OPCOM a reevaluat politica de tarife pentru prestarea serviciilor de raportare conform REMIT, introducând o abordare similară celei aplicată de ACER în scopul colectării taxelor datorate Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ca urmare a adoptării Deciziei (UE) 2020/2152 a Comisiei din 17.12.2020) pentru colectarea, utilizarea, prelucrarea și analizarea informațiilor raportate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului. Introducerea noii politici de tarife pentru prestarea serviciilor de raportare conform REMIT a fost însoțită de oferirea de către OPCOM beneficiarilor serviciilor a unui nou acord de raportare a datelor conform REMIT, care a fost necesar să fie semnat de părți pentru asigurarea furnizării serviciilor de către OPCOM în condițiile prevăzute de acord.

În anul 2023 OPCOM a administrat peste 380 acorduri de raportare REMIT cu beneficiarii de servicii de raportare către ACER.

13. Activitatea de elaborare/modificare reglementari, inclusiv din perspectiva calitatii OPCOM de operator al pieței de energie electrica desemnat

13.1. Piețe la termen de energie electrică

Pe parcursul anului 2023 au fost implementate prevederile Ordinului ANRE Nr. 12/16.03.2023 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele organizate de energie electrică la termen administrate de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A. prin actualizarea documentelor aferente PCCB-LE-flex, PCCB-NC, PC-OTC și publicarea acestora pe pagina proprie de internet.

Urmare a publicării Ordinului ANRE Nr. 95 din 18 octombrie 2023, OPCOM a notificat ANRE despre necesitatea revizuirii prevederilor Ordinului ANRE Nr. 12 din 16 martie 2023 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele organizate de energie electrică la termen administrate de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM - S.A. referitor la agregarea participanților la piață. În consecință ANRE a inițiat o consultare publică în acest scop.

13.2. Piața pe termen scurt de energie electrica

OPCOM a contribuit, în conformitate cu cerințele privind algoritmul unic de cuplare a pietelor pentru ziua următoare, la adaptarea corespunzătoare a activelor PCR, respectiv algoritmul Euphemia și sistemul PMB (PCR Matcher and Broker) și a participat la testarea noilor versiuni ale activelor PCR, teste repetate în urma remedierii unor disfuncționalități identificate în noile versiuni, teste pentru noile facilități urmărite și pentru îmbunătățirea performanțelor algoritmului.

Pe orizontul intrazilnic, OPCOM a asigurat testarea modificărilor platformelor relevante (modificări necesare în contextul îmbunătățirilor aplicate în sistemul centralizat de tranzacționare DBAG și îmbunătățiri aplicate în sistemul local de tranzacționare M7 Trading DBAG), modificarea aplicațiilor dezvoltate intern utilizate în activitatea curentă operativă, a actualizat procedurile și instrucțiunile de lucru interne corespunzător pentru asigurarea desfășurării conforme a activității.

13.4 Piete de Certificate Verzi

În data de 05.04.2023, ANRE a emis Ordinul nr. 59 privind aprobarea Procedurii de recuperare a certificatelor verzi emise necuvenit și pentru modificarea Regulamentului de emitere a certificatelor verzi, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 4/2015, cu modificările și completările ulterioare. Principala modificare se refera la modul de anulare de către OPCOM S.A. a CV emise necuvenit de către OTS.

În acest sens, OPCOM a actualizat și transmis pentru informarea ANRE, ulterior derulării consultării publice, Procedura privind consemnarea în Registrul Certificatelor Verzi a stării Certificatelor Verzi.

De asemenea, în data de 05.04.2023, ANRE a emis Ordinul nr. 57 pentru modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare a pieței de certificate verzi, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 77/2017, cu modificările și completările ulterioare.

Principalele modificări se referă la:

- transferul CV din contul producătorului de energie electrică din surse regenerabile care înstrăinează una sau mai multe centrale electrice acreditate în contul producătorului care preia centrala/centralele respectivă/respective;
- introducerea unei noi sesiuni PCSCV, respectiv în a 18-a zi lucrătoare din luna următoare fiecărui trimestru calendaristic;

În acest sens, OPCOM a actualizat și transmis pentru informarea ANRE, ulterior derulării consultării publice, documentele aferente Pieței Certificatelor Verzi:

- Procedura privind funcționarea pieței centralizate anonime spot de certificate verzi;
- Procedura privind funcționarea pieței centralizate anonime la termen de certificate verzi și administrarea pieței contractelor bilaterale de certificate verzi;
- Procedura privind înregistrarea Participanților la Piețele de Certificate Verzi.

În data de 05.04.2023, ANRE a emis Ordinul nr. 58 pentru modificarea și completarea Metodologiei de stabilire a cotei anuale obligatorii de achiziție de certificate verzi, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 96/2022, astfel au fost introduse noi categorii de operatori economici care au obligație de achiziție de CV. În urma intrării în vigoare a Ordinului ANRE 58/2023, procedurile elaborate de OPCOM S.A. nu au suferit modificări.

În data de 04.07.2023 ANRE a emis Ordinul nr. 78 din pentru modificarea Regulamentului privind funcționarea pieței centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 160/2019.

OPCOM a publicat actualizarea documentelor specifice pieței PCE-ESRE-CV, după cum urmează:

- Convenția de participare la piețele de certificate verzi;
- Procedura privind înregistrarea participanților la piețele de certificate verzi;
- Procedura privind modalitatea de tranzacționare pe Piața Centralizată pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi;
- Contractul-cadru PCE-ESRE-CV.

Modificările se referă la participarea membrilor entităților agregate la această piață.

13.5. Modificarea metodologiei de stabilire a tarifelor OPEED

În contextul emiterii *Ordinului ANRE nr.97/29.06.2022 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor practicate de Operatorul desemnat al pieței de energie electrică*, au fost întreprinse acțiuni în vederea implementării metodologiei, respectiv a transmiterii către ANRE a informațiilor relevante pentru stabilirea tarifului reglementat pentru activitatea OPEED (pentru piețele pe termen scurt, PZU și PI) în sensul analizei evoluției înregistrate și estimărilor evoluției viitoare a numărului de participanți la piețele pe termen scurt, a cantităților tranzacționate/estimate a fi tranzacționate pe PZU și PI, evaluarea resurselor materiale și umane implicate în activitatea aferentă OPCOM în calitate de OPEED.

În contextul emiterii Ordinului președintelui ANRE nr. 100/14.11.2023 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor practicate de către operatorii desemnați ai pieței de energie electrică (în continuare „Ordinul ANRE nr. 100/2023”) care se aplică în condițiile în care sunt desemnați mai mulți operatori ai piețelor cuplate de energie electrică (OPEED) pentru zona de ofertare România, care abrogă Ordinul președintelui ANRE nr. 97 din 29 iunie 2022 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor practicate de Operatorul desemnat al pieței de

energie electrică (în continuare „Ordinul ANRE nr. 97/2022”), au fost efectuate demersurile necesare privind stabilirea tarifelor care se aplică pentru serviciile prestate participanților la piețele centralizate de energie electrică cuplate pe orizontul de livrare ziua următoare și intra-zilnic, începând cu data de 1 ianuarie 2024, tarife care nu vor mai fi aprobate de către ANRE, ci de către Consiliul de administrație al OPCOM S.A. În acest context, eu fost efectuate sinteze privind funcționarea PZU/PI și au fost elaborate estimări pentru stabilirea tarifelor aferente anului 2024, respectiv a fost actualizată corespunzător *Procedura privind înregistrarea la piețele organizate de energie electrică administrate de OPCOM SA*.

13.6. Elaborarea de analize, puncte de vedere si observatii la documentele conexe activitatii

OPCOM a raspuns tuturor solicitarilor formulate de autoritati, furnizand analize, puncte de vedere si observatii conform specificului activitatii desfasurate.

14. Activitatea de supraveghere a functionarii pietelor administrate

Activitatea de supraveghere s-a desfasurat in anul 2023 aplicand prevederile procedurii operationale elaborata in conformitate cu prevederile „Metodologiei de monitorizare a pietei angro de energie electrica” aprobata prin Ordinul ANRE nr. 18/2023 si ale „Metodologiei de monitorizare a pietei gazelor naturale” aprobata prin Ordinul ANRE nr. 15/2023: „Procedura operationala privind supravegherea functionarii pietelor administrate de energie electrica si de gaze naturale”. In ceea ce informatiile publice, SSFPA a aplicat prevederile referitoare la transparenta si monitorizare stipulate in regulamentele de functionare ale pietelor administrate de OPCOM. Aceste prevederi sunt transpuse in proceduri interne de lucru: „Supravegherea functionarii pietelor administrate” si „Colectarea datelor publice si private in vederea indeplinirii sarcinilor de supraveghere si raportare”, parti componente ale sistemului de management al calitatii. Suplimentar, in vederea indeplinirii obligatiilor OPCOM, in calitate de piata organizata si de Mecanism de Raportare Inregistrat, in conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1348/2014 al Comisiei privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alineatele (2) si (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie, precum si in calitate de Operator al Pietei de Energie Electrica Desemnat, in conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1222/2015 al Comisiei pentru stabilirea unor linii directe privind alocarea capacitatilor si gestionarea congestiilor, SSFPA in activitatea desfasurata aplica si prevederile procedurilor interne de lucru „Raportarea informatiilor catre ACER conform REMIT si CACM”, respectiv “Fluxul informational privind activitatile REMIT desfasurate de SSFPA ca urmare a implementarii Deciziei (UE) nr. 2152 privind taxele datorate ACER, precum si facturarii catre clienti pentru serviciile de raportare prestate de OPCOM”.

Rezultatele activitatii de supraveghere raspund necesitatilor de informare a patru factori, managementul OPCOM, Autoritatea de reglementare, Agentia pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni in domeniul Energiei si participantii la piata, concretizandu-se in:

- rapoarte interne periodice (zilnice, saptamanale, lunare) precum si ori de cate ori este cazul, asupra aspectelor legate de functionarea pietelor administrate, rezultatelor si concluziilor monitorizarii;

- rapoarte externe, catre autoritatea de reglementare, periodice (zilnice, saptamanale, lunare) precum si ori de cate ori este cazul, asupra evenimentelor deosebite inregistrate in functionarea pietelor administrate, asupra indicatorilor de performanta si de concentrare si asupra comportamentului participantilor la piata. Raportarile includ atat date primare (date de intrare/iesire din procesele de tranzactionare), cat si prelucrari, analize si interpretari ale evolutiei pietelor, sintetizate in cadrul informarilor saptamanale si a rapoartelor lunare;
- rapoarte externe, catre Agentia pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni in domeniul Energiei (ACER), conform Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie (REMIT), cu periodicitate zilnica, ofertele si tranzactiile stabilite pe pietele administrate de OPCOM in calitate de piata organizata (OMP);
- rapoarte externe, catre Agentia pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni in domeniul Energiei (ACER), conform Regulamentului (UE) nr. 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacitatilor si gestionarea congestiilor (CACM) si in mod specific a prevederilor mentionate in Articolul 82 (6), Monitorizarea punerii in aplicare a cuplarii unice a pietelor pentru ziua urmatoare si a pietelor intrazilnice, respectiv obligatia OPEED-urilor de a furniza, la cererea comuna a agentiei si a ENTSO pentru energie electrica, cu periodicitate semestrială, informatiile necesare in contextul sarcinilor lor de monitorizare a punerii in aplicare a SDAC (Single Day-Ahead Coupling) si SIDC (Single Intra-Day Coupling).
- rapoarte publice periodice referitoare la functionarea pietelor, agregate la un nivel care sa nu dezvaluie pozitia pe piata a unui anumit participant. Canalul principal de diseminare a acestei informatii este website-ul OPCOM.

Raportarile includ atat date primare (date de intrare/iesire din procesele de tranzactionare), cat si prelucrari, analize si interpretari ale evolutiei pietelor, sintetizate in cadrul informarilor saptamanale si a rapoartelor lunare.

Suplimentar raportarilor periodice, s-a raspuns prompt tuturor solicitarilor venite din partea autoritatii de reglementare, furnizand rezultatele unor analize privind comportamentul de ofertare al unor participanti, valorile indicatorilor de concentrare la nivelul ofertelor/tranzactiilor pe fiecare dintre pietele administrate, alte situatii realizate la cerere.

Activitatile de supraveghere si raportare conform REMIT catre ACER/ANRE desfasurate in anul 2023:

- Raportarea, incepand cu 7 octombrie 2015, catre Agentia pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni in domeniul Energiei (ACER), conform Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie (REMIT), a ofertelor si tranzactiilor stabilite pe pietele administrate de OPCOM in calitate de piata organizata (OMP).
- Monitorizarea acordurilor de raportare conform REMIT si a actelor aditionale la acordurile de raportare, a elementelor de facturare a serviciilor prestate de OPCOM pentru raportarea catre ACER.
- Gestionarea activitatii de colectare a taxelor REMIT, rol asumat de OPCOM in raport cu ACER si participantii la piata, obligatoriu pentru exercitarea in continuare a functiei de Mecanism de raportare inregistrat, ca urmare a adoptării *Deciziei (UE) 2020/2152 a Comisiei din 17.12.2020 privind taxele datorate Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei pentru colectarea, utilizarea, prelucrarea și analizarea informațiilor raportate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului („Decizia Comisiei 2020/2152”) în implementarea art. 32 din Regulamentul ACER*

prin care au fost stabilite taxele ACER pentru participantii la piata inregistrati in conformitate cu articolul 9 din REMIT, cu aplicabilitate din data de 1 ianuarie 2021.

- Elaborarea de propuneri de extindere a serviciilor de raportare oferite de OPCOM (tarife, contracte).
- Raportarea trimestriala catre ANRE a contractelor raportate catre ACER, incheiate in afara pietelor administrate de catre OPCOM, defalcat pe tipuri de tarife (tarif reglementat, tarif nereglementat).
- Raportarea catre ACER/ANRE a STR-urilor (Suspicious Transaction Reporting) conform articolelor 15 si 16 din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea si transparenta pietei angro de energie.
- Clarificarea impreuna cu ACER a elementelor supuse raportarii conform REMIT.
- Participarea, in organizarea ACER, la reuniunile partilor semnatare ale Memorandumului de Intelegere intre ACER si pietele de energie organizate privind cooperarea in monitorizarea pietei in conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) Nr. 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie (REMIT).

Activitatile de raportare conform CACM catre ACER desfasurate in anul 2023:

- Raportarea semestrială, incepand cu 1 iulie 2018, catre Agentia pentru Cooperarea Reglementatorilor Europeni in domeniul Energiei (ACER), Regulamentului (UE) nr. 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacitatilor si gestionarea congestiilor (CACM) si in mod specific a prevederilor mentionate in Articolul 82 (6), Monitorizarea punerii in aplicare a cuplarii unice a pietelor pentru ziua urmatoare si a pietelor intrazilnice, respectiv obligatia OPEED-urilor de a furniza, la cererea comuna a agentiei si a ENTSO pentru energie electrica, cu periodicitate semestrială, informatiile necesare in contextul sarcinilor lor de monitorizare a punerii in aplicare a SDAC (Single Day-Ahead Coupling) si SIDC (Single Intra-Day Coupling).
- Clarificarea impreuna cu ACER a elementelor supuse raportarii conform CACM.

In anul 2023 s-a continuat elaborarea, in versiunile romana si engleza, a urmatoarelor rapoarte: raport zilnic privind participarea si concentrarea pe PZU si PI (este evidentiat numarul participantilor activi, rata de concentrare a primilor trei vanzatori/cumparatori si indicatorul Herfindahl-Hirschman pe parte de vanzare si cumparare); raport saptamanal privind functionarea pietelor administrate de energie electrica si de gaze naturale in saptamana anterioara raportarii; raport lunar privind participarea si concentrarea pe PCCB-LE, PCCB-LE-flex, PCCB-NC, PC-OTC, PCE-ESRE-CV, PCSCV, (este evidentiat numarul participantilor activi, rata de concentrare a primilor trei vanzatori/cumparatori si indicatorul Herfindahl-Hirschman pe parte de vanzare si cumparare in luna anterioara raportarii). S-a imbunatatit continutul rapoartelor saptamanale, lunare si anuale de evolutie a performantei pietelor administrate de OPCOM.

Au fost realizate in vederea difuzarii catre agentile de stiri si mass-media din tara (Bursa) si strainatate (Heren) precum si in scopul elaborarii comunicatelor de presa (lunare, anuale, prilejuite de diverse evenimente), sinteze specifice ale rezultatelor functionarii pietelor administrate, incluzand gradul de participare si evolutia indicatorilor de performanta.

Comunicatele de presa au fost elaborate si publicate pe site-ul OPCOM in legatura cu evolutia parametrilor ce caracterizeaza fiecare piata, semnaland opiniei publice si implicit participantilor cresterea lichiditatii – vectorul principal pentru descoperirea pretului corect.

In anul 2023 a continuat colaborarea cu „Observatorul de piata din sectorul energiei al Comisiei Europene”, prin furnizarea datelor necesare prezentarii pietei spot din Romania in cadrul Rapoartelor trimestriale privind pietele de energie electrica din Europa.

Au fost furnizate la cerere informatii de natura publica, raspunsuri la intrebari/solicitari formulate de edituri/furnizori de date din tara si din strainate.

In procesul de diseminare a informatiei neutre relevante s-a urmarit in permanenta corecta gestionare a datelor referitoare la rezultatele functionarii pietelor administrate, precum si imbunatatirea/extinderea informatiei publicate.

In anul 2023 a continuat activitatea de verificare a respectarii reglementarilor ANRE, a normelor interne de catre fiecare departament operativ din cadrul OPCOM.

In ceea ce priveste monitorizarea conformitatii cu legislatia primara si secundara, s-a colaborat cu serviciile operative in urmatoarele directii de analiza: analiza propunerilor legislative (legislatie primara si secundara cu impact asupra domeniului de activitate al societatii) si elaborarea de puncte de vedere cu privire la continutul acestora - s-a colaborat permanent cu serviciile operative din cadrul OPCOM in vederea amendarii unor propuneri de legislatie secundara, sesizarii anumitor aspecte procedurale/actualizarii unor documente interne, elaborarii de noi reglementari; analiza adecvarii reglementarilor la obiectivele pietelor centralizate administrate de OPCOM S.A., identificarea oportunitatii adoptarii unor mecanisme si produse noi si a zonelor de reglementare ce necesita dezvoltari prin evaluarea comparativa a pietelor administrate de OPCOM S.A. cu cele similare din Europa – s-a colaborat cu departamentele operative sau direct implicate la adecvarea reglementarilor in vigoare la obiectivele si intentiile OPCOM de punere in functiune a noi mecanisme de tranzactionare.

In vederea facilitarii monitorizarii performantei pietelor administrate de OPCOM si a comportamentului participantilor au fost imbunatatite si intretinute aplicatiile informatice dezvoltate intern, au fost create aplicatii noi, in functie de necesitatile impuse de solicitarile ANRE, ale ministerului sau a altor autoritati.

In anul 2023 prin activitatea de supraveghere s-a contribuit si la implementarea in cadrul OPCOM:

- a prevederilor REMIT, Regulamentul (UE) nr 1227/2011 al Parlamentului European si al Consiliului privind integritatea si transparenta pietei angro de energie electrica, din perspectiva continuarii implementarii cerintelor/standardelor de raportare a datelor si a implementarii prevederilor articolului 15 din REMIT privind supravegherea pietelor administrate,
- a obligatiilor de raportare conform Regulamentului (UE) nr. 2015/1222 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacitatilor si gestionarea congestiilor (CACM) si in mod specific a prevederilor mentionate in Articolul 82 (6), Monitorizarea punerii in aplicare a cuplarii unice a pietelor pentru ziua urmatoare si a pietelor intrazilnice, respectiv obligatia OPEED-urilor de a furniza, la cererea comuna a agentiei si a ENTSO pentru energie electrica, informatiile necesare in contextul sarcinilor lor de monitorizare a punerii in aplicare a SDAC (Single Day-Ahead Coupling) si SIDC (Single Intra-Day Coupling).

Persoane din departamentul de supraveghere au participat in calitate de reprezentanti ai OPCOM la urmatoarele evenimente: la workshop-urile online ale Grupului de lucru din cadrul Proiectului de implementare a schemei de sprijin de tipul Contracte pentru Diferenta (CfD) organizate de MEEMA, CMS si NERA; la webinar-iile Market Surveillance Forum organizate de ACER cu PPAT-urile si cu autoritatile de reglementare, intalniri ce s-au desfasurat in aprilie si septembrie 2023; la masa rotunda organizata de ACER cu AEMP-OMP-RRM privind modificarile TRUM si modelul taxei REMIT datorata ACER, intalnire ce s-a desfasurat in noiembrie 2023; la webinar-ul REMIT Forum organizat de ACER cu partile interesate privind modificarile TRUM si modelul taxei REMIT datorata ACER,

intalnire ce s-a desfasurat in decembrie 2023; la webinar-ile organizate de ACER (RRM User Group); la Grupul ad-hoc al EUROPEX pe probleme de reglementare (MIT TF).

SSFPA a furnizat suport permanent la intocmirea prezentarilor OPCOM privind evolutia pietelor centralizate administrate de OPCOM, sustinute in cadrul unor manifestari interne si internationale: conferinte, seminarii, mese rotunde, intalniri cu diverse foruri internationale, precum si pentru sustinerea proiectelor aflate in derulare in cadrul OPCOM: REMIT, OPEED (NEMO), PCR, SDAC, XBID/SIDC, Core FB MC, Interim Coupling.

Au fost permanent sustinute comunicările OPCOM către piața emisă prin intermediul website-ului, atât referitoare la aspecte tehnice, de natură operativă, cât și referitoare la rezultatele și realizările înregistrate în activitatea de operare și dezvoltare a OPCOM.

S-a dat curs tuturor solicitărilor provenite de la autorități privind comunicarea de informații cu privire la sinteze ale indicatorilor de performanță a pietelor administrate, evaluarea nivelului de concurență pe piața pentru ziua următoare administrată de OPCOM, rata de concentrare, indicatorul Herfindahl-Hirschman și comportamentul participanților la piețele administrate.

15. Activitatea de raportare către ACER (REMIT)

Regulamentul de punere în aplicare a prevederilor REMIT (Regulamentul nr. 1348/2014) a intrat în vigoare în data de 7 ianuarie 2015, data la care Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER) a publicat Manualul Procedurilor cu privire la raportarea datelor, cerințele impuse mecanismelor de raportare pentru a fi înregistrate în vederea raportării conform REMIT, lista pietelor organizate precum și Manualul de raportare a tranzacțiilor (TRUM).

OPCOM a inițiat procesul de înregistrare ca RRM (Mecanism de raportare înregistrat) în data de 19.01.2015, transmitând ACER informațiile obligatorii pentru identificarea sa în această calitate. În data de 12.02.2015 identificarea OPCOM a fost confirmată de ACER, solicitându-se continuarea procesului de înregistrare a contului utilizatorului Administratorului RRM. Au fost elaborate documentele care să ateste îndeplinirea cerințelor impuse RRM și transmise ACER în vederea analizei, astfel că în data de 24.07.2015, OPCOM a fost aprobat de către agenție ca Mecanism de raportare înregistrat. Alături de OPCOM, dintre cele 34 de mecanisme de raportare pre-inregistrate, în lista primelor cinci mecanisme de raportare înregistrate de ACER la nivel european au fost nominalizate Nord Pool Spot AS – Norvegia, EFETnet B.V. – Olanda, OMI-Polo Español S.A. (OMIE) – Spania și OMIP - Pólo Português S.G.M.R. - Portugalia. Această aprobare a conferit OPCOM dreptul de a raporta ofertele și tranzacțiile, în numele unui participant la piața, către agenție, dacă participantul delega această responsabilitate către OPCOM. Prima fază a raportării REMIT a început la 7 octombrie 2015. În acest scop, a fost necesară inclusiv crearea cadrului contractual care să prevadă prestarea de către OPCOM a serviciilor de raportare, conform REMIT, inclusiv modalitatea de remunerare a acestei activități, conform reglementărilor ANRE și a deciziilor Consiliului de administrație al OPCOM.

Serviciul de raportare este prestat zilnic începând cu 7 octombrie 2015, pentru toți participanții activi și pentru toate piețele de energie electrică și gaze naturale administrate. În anul 2023 au fost raportate la ACER conform REMIT pentru cei peste 240 participanți activi pe piețele administrate de OPCOM un număr de 4.128.533 ordine de tranzacționare, respectiv un număr de 2.231.283 tranzacții.

Ulterior fiecărei operațiuni de raportare, prin intermediul sistemului de raportare <https://reporting.opcom.ro/>, OPCOM asigură accesul participanților la datele raportate la ACER, în formatul impus de agenție, precum și accesul la confirmările de raportare a acestor date.

OPCOM a continuat pregătirea pentru îndeplinirea, în numele participanților la piață, a obligațiilor de raportare ce le revin acestora aplicabile începând cu data de 07.04.2016, obligații stabilite de Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1348/2014 al Comisiei privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alineatele (2) și (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie, de a raporta contractele standard și nestandardizate de furnizare de energie electrică și gaze efectuate în afara unei piețe organizate, contractele de transport, precum și datele fundamentale necesar a fi raportate de operatorii de transport și de sistem de energie electrică, operatorii de transport și de sistem de gaze și operatorii sistemelor de înmagazinare.

În sprijinul participanților la piață, OPCOM a oferit posibilitatea extinderii serviciilor prestate în cadrul fazei 1 de raportare conform REMIT, prin furnizarea de servicii de raportare a contractelor standard și nestandardizate, precum și a datelor fundamentale privind gazele a căror obligație de raportare a revinit participanților la piață începând cu data de 7 aprilie 2016.

De asemenea, în sprijinul îndeplinirii obligațiilor de raportare prevăzute în Regulament pentru diferite categorii de factori implicați în aplicarea acestui Regulament, OPCOM și-a extins gama de servicii de raportare oferite, parcurgând în acest scop etapele necesare autorizării de către ACER în vederea raportării tipurilor de date care se încadrează conform Regulamentului în categoria contractelor de transport, inclusiv revanzarea și transferul contractelor legate de transportul energiei electrice care au fost încheiate pe piețe secundare, precum și a datelor fundamentale privind energia electrică și gazele, respectiv: contracte legate de transportul energiei electrice între două sau mai multe zone de ofertare încheiate ca rezultat al unei prime alocări a capacității de interconexiune, nominalizările finale dintre zonele de ofertare specificând identitatea participanților la piață implicați și cantitatea programată, precum și datele referitoare la capacitatea instalațiilor de înmagazinare, volumul de gaz înmagazinat la finalul unei zile gaziere, inclusiv injectii/extracții și anunțurile de indisponibilitate planificată și neplanificată a instalației de înmagazinare.

În luna decembrie 2023 OPCOM a implementat legătura prin VPN cu sistemul de raportare ARIS, conformându-se astfel cerințelor Acer de sporire a securității cibernetice.

Până la sfârșitul lunii decembrie 2023 au fost administrate peste 380 de Acorduri REMIT, serviciile prestate conform acestuia facilitând îndeplinirea obligațiilor de raportare ale participanților la piață conform REMIT.

16. Direcții de dezvoltare a OPCOM în plan național și în cadrul cooperărilor regionale și europene

16.1. Activități în procesul de elaborare a cadrului pentru implementarea și funcționarea mecanismului de sprijin prin contracte pentru diferență pentru tehnologiile cu emisii reduse de carbon.

În cadrul acestui mecanism OPCOM, care va exercita atribuțiile de Contraparte în cadrul Contractelor pentru diferență, a participat la activitățile Grupului de lucru coordonat de Ministerul Energiei, cu participarea reprezentanților OPCOM, CNTEE Transelectrica SA, ANRE și Consiliul Concurenței, și în colaborare cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și echipele de consultanță, formulând propuneri în vederea stabilirii mecanismului în ansamblul său, respectiv a cadrului normativ aferent (Hotărârea de Guvern privind aprobarea cadrului general pentru implementarea și funcționarea mecanismului de sprijin prin contracte pentru diferență pentru tehnologiile cu emisii reduse de carbon, inclusiv Contractul pentru diferență, Ordinul ministrului de resort de aprobare a schemei CfD, Ordinul ministrului de resort de inițiere a licitației CfD etc). Au

fost stabilite atribuțiile OPCOM în calitate de contraparte CfD care includ, fără a se limita: a) încheierea contractelor CfD cu câștigătorii licitațiilor CfD b) menținerea evidenței prețului de exercitare și ajustarea acestuia în conformitate cu dispozițiile contractelor CfD; c) primirea datelor privind cantitatea de energie electrică măsurată și livrată în SEN de capacitatea de producere a energiei electrice CfD; d) gestionarea garanțiilor de bună execuție e) calcularea și efectuarea plății pentru diferență CfD către beneficiarul CfD sau, după caz, colectarea plății pentru diferență CfD de la beneficiarul CfD și gestionarea acestor plăți/încasări prin intermediul fondului de lichiditate CfD, f) administrarea fondului de lichiditate CfD; g) menținerea registrului CfD etc

16.2. Activități în procesul de stabilire, amendare și operare a SDAC

A fost asigurată participarea OPCOM la acțiunile și proiectele europene și regionale de implementare a prevederilor Regulamentului 1222/2015, respectiv în cadrul proiectelor având ca obiective tranzacționarea la rezoluție de 15 minute la nivelul SDAC, implementarea soluției MRLVC (Soluția MRLVC (Multi-Regional Loose Volume Coupling) pentru alocarea capacității pe interconexiunile UE către Marea Britanie în intervalul de timp al pieței pentru ziua următoare, cuplarea hibridă avansată pentru PZU, unificarea regiunilor de calcul al capacităților CORE și Italia de Nord pentru PZU, implementarea co-optimizării la nivelul SDAC, etc.

OPCOM a continuat să-și îndeplinească sarcinile la nivel i) european în cadrul Comitetului de conducere și al Comitetului Operativ al burselor, respectiv reunit al burselor (OPEED) și operatorilor de transport și de sistem (OTS) din cadrul cuplării europene SDAC – Market Coupling Steering Committee, precum și în toate structurile de lucru create în procesul de adaptare al guvernancei cuplărilor unice, ii) regional în cadrul CORE FB MC și BG-RO prin gestionarea cererilor de modificare, tratarea incidentelor, actualizarea procedurilor operationale aplicate în funcționarea zilnică, în cadrul testelor procedurale periodice.

A fost asigurată monitorizarea modului de derulare a acordurilor europene și regionale care guvernează funcționarea în regim cuplat a SDAC și la care OPCOM este parte semnatară, aceste acorduri/contracte fiind actualizate permanent corelat cu evoluțiile, cu prevederi necesare urmare a modificărilor din reglementări europene conexe sau a evoluției pieței urmare a aplicării reglementărilor europene relevante.

A fost asigurată participarea la activitățile de testare privind implementarea soluției de decuplare tinta în cadrul cooperării CORE FB MC, a cărei funcționare comercială a fost realizată cu succes în luna noiembrie 2023.

A fost asigurată participarea la activitățile de testare privind o nouă versiune îmbunătățită a aplicației utilizată în procesul de cuplare, PMB, a cărei punere în funcționare comercială a fost realizată cu succes în luna noiembrie 2023.

A fost realizată cu succes implementarea pentru zona de ofertare România a posibilității de descărcare a curbelor agregate la nivelul unei zi de livrare, proiect finalizat în urma lansării unei cereri de modificare de către OPCOM în cadrul regiunii de cuplare prin preț (PCR).

16.3. Activități în procesul de stabilire, amendare și operare a SIDC

A fost asigurată participarea OPCOM, în cadrul grupurilor de lucru organizate în cadrul SIDC, ca parte operațională în contractele ANDOA/IDOA și a celorlalte contracte conexe, precum și participarea la implementarea noilor facilități în conformitate cu cerințele europene, a îmbunătățirii performanțelor soluției de tranzacționare în contextul evoluției acesteia.

A fost asigurată dezvoltarea sistemelor aferente tranzacționării pe orizontul de timp intrazilnic, respectiv pregătirea și adaptarea sistemului local, realizarea testelor locale: lansarea a noi versiuni ale soluției XBID în mediul de producție, vizând atât îmbunătățiri ale soluției cât și remedierea unor

aspecte, precum și lansarea a noi versiuni ale soluției locale de tranzacționare M7 Trading în mediul de producție, de asemenea în scop de îmbunătățire/remediere, precum și a altor cereri de modificare, tratate în conformitate cu prevederile noului cadru contractual aplicabil. Au fost derulate acțiuni de implementare și testare a facilităților de tip API în vederea oferirii participantilor posibilitatea de automatizare pe Piața intrazilnică de energie electrică.

În contextul implementării implementarea licitațiilor implicite de capacitate pentru Piața Intrazilnică (IDA), OPCOM a participat activ la grupurile de lucru coordonate din cadrul proiectelor relevante, atât la nivel european, cât și regional.

A fost asigurată dezvoltarea sistemului de tranzacționare ce se va utiliza în vederea implementării licitațiilor de tip IDA pe orizontul intrazilnic și s-a asigurat colaborarea cu furnizorul sistemului local de tranzacționare în vederea asigurării implementării corecte a tuturor cerințelor.

16.4. Activități de extindere a portofoliului de servicii prestate de OPCOM către OKTE, bursa slovacă

În contextul implementării licitațiilor de tip IDA, în relație cu operatorul deservit, au fost desfășurate activitățile de pregătire și testare a soluției de deservire agreeate în contextul implementării licitațiilor implicite intrazilnic de tip IDA, soluție ce va asigura continuarea cooperării și pe orizontul SIDC în cadrul contractual stabilit de către parti.

16.5. Activități în contextul statutului OPCOM de coproprietar al soluției unice PCR de stabilire a prețurilor și cantităților tranzacționate în cadrul SDAC

Participare la activități desfășurate de OPCOM în calitate de membru cu drepturi depline în Proiectul PCR. În calitate de coproprietar al activelor PCR (Proiectul Cuplării prin Preț a Regiunilor) OPCOM participă la activitățile aferente acestei cooperări în structurile decizionale și de lucru ale Proiectului, participând la administrarea și dezvoltarea activelor PCR. Activitatea acestor grupuri se derulează în ritm susținut în contextul acțiunilor de continuare a pregătirii implementării de noi cerințe ale reglementatorilor europeni privind pieței unice europene pe orizontul ziua următoare (SDAC) în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2015/1222, respectiv privind:

- reorganizarea guvernantei proiectului SDAC și implementarea unei guvernante comune SDAC & SIDC;
- implementarea tranzacționării pe PZU cu granularitate de 15 minute implicând modificări semnificative de algoritm, necesitate capacitate informatică, modificări de interfață;
- implementarea de cerințe suplimentare ale operatorilor de transport și de sistem care atrag modificări semnificative ale activelor comune;
- implementarea de modificări necesare în perspectiva implementării proiectului de cooperare CORE FB MVC;
- modificări agreeate la nivel european în scopul îmbunătățirii pieței europene, urmare a identificării de disfuncționalități sau apariției unor situații de funcționare greoaie sau cu riscuri crescute de disfuncționalitate ca urmare a creșterii complexității funcționării cuplate la nivel european.

În baza statutului său, OPCOM a contribuit, în conformitate cu cerințele privind algoritmul unic de cuplare, la adaptarea corespunzătoare a activelor PCR, respectiv algoritmul Euphemia și sistemul PMB (PCR Matcher and Broker) și a participat la testarea noilor versiuni ale activelor PCR, teste repetate în urma remedierii unor disfuncționalități identificate în noile versiuni, teste pentru noile facilități urmărite și pentru îmbunătățirea performanțelor algoritmului. În calitate de coproprietar al activelor PCR, OPCOM continuă să își asume o serie de responsabilități în ceea ce privește dezvoltarea acestor active care constituie, conform Planului OCP elaborat de toate OPEED și

aprobat de toate autoritatile nationale de reglementare, solutiile pe baza carora se exercita functia de operator de cuplare a pietelor in procesul de cuplare unica a pietelor pentru ziua urmatoare. Aceste responsabilitati au caracter permanent si includ toate operatiunile, activitatile si dezvoltarile necesare pentru administrarea activelor, pregatirea in vederea introducerii in exploatare comerciala a modificarilor (implementarea solicitarilor de schimbare, aranjamentelor multi-OPEED, imbunatatiri ale performantei si functionalitatilor algoritmului, participarea la teste implicand partile PCR, etc), inclusiv a noilor versiuni ale activelor, precum si realizarea de activitati impreuna cu celelalte parti din cooperarea operationala SDAC.

16.6. Alte activități derulate în calitate de OPEED, contextul implementării Regulamentului (UE) nr. 1222/2015 și a prevederilor legislației europene conexe

- Activități în procesul de integrare a Părților Contractante în SDAC și SIDC, inclusiv activități în procesul de stabilire a cadrului de cooperare aferent regiunii de calcul al capacității Europa de Est care include granițele MD – RO, UA - RO, UA – MD, UA – PL, UA – SL si UA – HU, prin care părțile implicate își propun să coopereze pentru a asigura pregătirea juridică, tehnică, operațională și de securitate în vederea integrării Republicii Moldova și a Ucrainei în piața unică europeană a energiei electrice.
- Activități de punere în aplicare a prevederilor Memorandumului de înțelegere între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind interconectarea rețelelor de gaze naturale și energie electrică din Republica Moldova și România care prevede asigurarea condițiilor desemnării „OPCOM” SA în temeiul legislației Republicii Moldova, prin forma juridică corespunzătoare, în calitate de operator al pieței de energie electrică în Republica Moldova, inclusiv operator al pieței energiei electrice desemnat, în vederea integrării pieței energiei electrice din Republica Moldova în piața internă de energie electrică a Uniunii prin cuplarea piețelor. În acest sens, au fost elaborate și întreprinse activitățile necesare pentru fundamentarea deciziei prin care a fost aprobată înființarea Societății cu Răspundere Limitată “Operatorul Pieței de Energie M” (“OPEM”), ulterior asigurându-se toate elementele necesare înregistrării OPEM la Agenția de Servicii Publice din Republica Moldova. Au fost elaborate documentele necesare, astfel încât la începutul anului 2024 Guvernul Republicii Moldova a desemnat OPEM în calitate de Operator al pieței de energie electrică din Republica Moldova iar ulterior, ANRE a acordat acestuia licența de operare a pieței energiei electrice.

16.7. Activități privind implementarea instrumentelor derivate având ca activ suport prețul energiei electrice

Pe parcursul anului 2023 a continuat activitatea în cadrul proiectului “Dezvoltarea și susținerea colaborării cu autoritățile și instituțiile implicate în vederea identificării soluțiilor tehnice necesare implementării Pieței Derivatelor pe Energie Electrică în România”.

16.8 Activități în cadrul de colaborare a cu Bursa de Valori București SA pentru implementarea unei Contrapărți Centrale locale prin intermediul CCP.RO

În anul 2023 a continuat colaborarea OPCOM cu Bursa de Valori București pentru implementarea unei Contrapărți Centrale locale prin intermediul CCP.RO, în anul 2023 CCP.RO susținând diferite sesiuni de testare a funcționării platformelor de compensare corelat cu platformele de tranzacționare pe Piața Centralizată a Contractelor Bilaterale de energie electrică – modalitatea de tranzacționare prin Negociere Continuă (PCCB-NC).

Astfel, în anul 2023 s-au stabilit cu succes liniile de comunicare dedicate între sistemele OPCOM și CCP.RO, atât la nivelul sediilor principale cât și la nivelul celor secundare.

CCP.RO BUCHAREST S.A. înființată în data de 4 noiembrie 2019, cu un capital inițial de aproximativ 17 milioane de euro., unde BVB este acționarul majoritar cu 59,52%, iar Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale „OPCOM” S.A. (OPCOM) deține 19,06% din capitalul social.

Colaborarea OPCOM cu CCP.RO are ca obiectiv lansarea de servicii de compensare/decontare pentru tranzacții desfășurate pe piața de energie electrică, CCP.RO, casa de compensare externă devenind contraparte pentru fiecare cumparator, respectiv vânzător, garantând astfel finalizarea decontării tranzacției prin aplicarea de mecanisme specifice pentru administrarea riscului.

În cadrul acestui proiect, față de cerințele cadrului de reglementare european aplicabile constituirii documentației pentru autorizarea CCP.RO în calitate de contraparte centrală, cele două părți au negociat Contractul privind cadrul aferent compensării și decontării tranzacțiilor încheiate pe Piața Centralizată a Contractelor Bilaterale de energie electrică – modalitatea de tranzacționare prin Negociere Continuă (PCCB-NC) administrată în cadrul OPCOM.

16.8 Activități de colaborare cu European Energy Exchange AG (EEX)

În conformitate cu contractul de parteneriat nr. 28845/04.10.2013 semnat cu European Energy Exchange, Leipzig (EEX) informează trimestrial OPCOM asupra volumului notificat pentru produsul Romanian Power Futures și asupra tarifelor aplicate.

În anul 2023 volumul notificat a fost de 1.611.931 MWh cu 64,75 % mai mic față de volumul notificat în anul 2022 de 4.572.446 MWh.

17. Promovarea imaginii societății

17.1. Promovarea imaginii prin asociațiile naționale la care societatea este afiliată

Corespunzător statutului sau de bursa națională și a rolului și gradului de dezvoltare atins, societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale „OPCOM” S.A. este afiliată la asociațiile naționale reprezentative pentru sectorul energiei, prin Comitetul Național Român pentru Consiliul Mondial al Energiei (CNR-CME) fiind afiliată și la asociația internațională de profil World Energy Council (WEC).

Pe parcursul anului 2023, societatea a fost asociată la CNR-CME (prin care are posibilitatea să participe la programele de studii și la evenimentele WEC) și la SIER.

Din statutul de membru decurg obligații, dar și oportunități de participare la adunările generale, în structurile acestora și la evenimentele organizate, oportunități ce oferă asigurarea unei promovări corecte a piețelor și instrumentelor oferite de OPCOM.

CNR-CME (Comitetul Național Român pentru Consiliul Mondial al Energiei)

Pe parcursul anului 2023 OPCOM a participat la sesiunea Adunării Generale a membrilor Asociației și la sesiunile Consiliului Director, conform solicitărilor.

S-a urmărit, totodată, implicarea în activitatea asociației. În acest context, menționăm participarea, în perioada 11-13 septembrie 2023, la ediția 2023 Simpozionul Român al Energiei, SIREN 2023, cu tema „România continuă tranziția către un sistem energetic sigur, neutru față de climă și centrat pe consumator” (Tranziția energetică necesită cooperare regională), în organizarea CNR-CME. În cadrul reuniunii OPCOM a susținut intervenții, a realizat prezentarea rezultatelor și a unor direcții de dezvoltare.

Participarea la aceste evenimente prezintă oportunități în vederea promovării rezultatelor, a produselor și serviciilor oferite de OPCOM participanților în cadrul piețelor administrate, urmărind asigurarea unei cât mai bune cunoașteri a rolului, poziționării și direcțiilor de dezvoltare ale operatorului român al pieței de energie electrică și de gaze naturale, atât în plan național cât și regional și european.

SIER (Societatea Inginerilor Energeticieni din România)

Referitor la colaborarea cu SIER, au fost monitorizate și rezolvate toate aspectele ce țin de calitatea OPCOM de membru colectiv al asociației (participare la Adunarea Generală).

17.2. Promovarea imaginii prin organizarea și participarea la manifestările tehnico-științific

În anul 2023, s-a asigurat participarea la activități online (teleconferințe) organizate în cadrul proiectelor de dezvoltare cu obiectivul integrării și operării pieței de energie electrică din România în piața unică europeană, în cadrul contractual și procedural aferent, îndeplinind obligațiile corespunzătoare.

Participările la evenimente au fost organizate în conformitate cu rolul instituției în cadrul pieței de energie electrică și de gaze naturale din România și în piața unică europeană, cadrul legislativ și procedural de organizare a acestora, afilierea la organisme și asociații la nivel național, european și internațional, în cadrul instituțional intern al OPCOM.

Oportunitățile de promovare facilitate de participarea la aceste evenimente au fost fructificate prin participarea la dezbateri, precum și prin utilizarea de materiale de informare și promovare, respectiv fișa de prezentare a piețelor administrate, a portofoliului de produse și a rezultatelor.

Realizarea materialelor informative

Factorii interesați/mass media au beneficiat în permanență de informații referitoare la activitatea societății prin publicarea pe website-ul OPCOM de anunțuri-stiri sub formă de mesaje operaționale pentru fiecare dintre piețele administrate de OPCOM, inclusiv pentru cele în curs de implementare, precum și de comunicate de presă.

Website-ul OPCOM găzduiește pagini dedicate, cuprinzând informații structurate tematic, dintre care menționăm paginile referitoare la serviciile de raportare REMIT (inclusiv cu trimitere spre consultare la documentele ACER), la proiectul Cuplarea prin Pret a Regiunilor (PCR), având în vedere statutul societății de membru deplin al cooperării PCR, precum și la OPEED (NEMO), pagina creată în contextul punerii în aplicare a sarcinilor stabilite de Regulamentul 2015/1222, considerând calitatea OPCOM de Operator al pieței de energie electrică desemnat (OPEED/NEMO), conform Regulamentului (UE) 2015/1222.

Pe parcursul anului 2023 s-a asigurat furnizarea răspunsurilor solicitate societății, o parte dintre acestea având caracter operativ, precum și solicitări de la factorii interesați vizând problematica pieței de energie din România.

18. Satisfacția clienților

Pentru a obține o imagine cât mai fidelă a percepției clienților (participanții activi la piețele administrate de societatea noastră) față de serviciile prestate de către OPCOM SA, a fost utilizat un chestionar de evaluare specific. În acest chestionar, pentru apreciere, a fost prevăzut un sistem de punctaj cuprins între minim 1 punct și maxim 5 puncte, iar aprecierea globală în cazul diverselor criterii s-a făcut prin determinarea mediei aritmetice obținute.

Chestionarul de evaluare utilizat în acest an a fost identic cu cel folosit în anul anterior, cu două mici modificări: introducerea MACCE la punctul 3 și renunțarea la solicitarea de aprecieri referitoare la comunicarea prin fax la punctul 5.

În luna decembrie 2023, acest chestionar de evaluare a fost transmis prin e-mail clienților OPCOM. De asemenea, chestionarul de evaluare a fost afișat pe site-ul OPCOM, de unde clienții OPCOM SA (participanții la piețele administrate) au avut posibilitatea să-l descarce.

Au fost primite răspunsuri de la 103 de clienți. Numărul răspunsurilor primite pentru anul 2023 (103) este mai mare decât cel primit în anul precedent (98), iar în comparație cu anii anteriori, în care s-a efectuat un astfel de sondaj în rândul clienților OPCOM, numărul de răspunsuri primite de la clienți pentru anul 2023 (103) se situează pe locul al 6-lea ca mărime.

Punctajele medii obtinute de la clienti s-au mentinut si pentru anul 2023 foarte ridicate, situandu-se, la toate intrebarile din chestionar la care s-a prevazut notarea cu puncte de la 1 la 5 (1,2,5,6,7,8 si 9), in intervalul 4,75 - 4,92.

Sunt de remarcat punctajele deosebite obtinute la intrebarile de la: punctul 2 - Cum apreciati gradul de profesionalism al agajatilor OPCOM SA? - 4,90 si la punctul 6 a), b), c) si d) - In cazul in care ati beneficiat de suportul angajatilor OPCOM SA pentru o problema/aspect specific, cat de multumiti ati fost de modul de rezolvare al problemei din p.d.v. al: a) Proptitudinii; b) Corectitudinii informatiilor; c) Responsabilitatii; d) Conduitei - 4,89, 4,91, 4,88 si respectiv 4,92.

Cu privirea la canalele/mijloacele folosite pentru a accesa informatiile publice se remarca faptul ca toti cei 103 respondenti au indicat website-ul OPCOM, iar in legatura cu frecventa consultarii datelor publicate pe website-ul OPCOM este imbucurator faptul ca mai mult de jumatate din respondenti (53, adica 51,46%) consulta zilnic site-ul nostru.

O serie de clienti au semnalat problemele intampinate in activitatile desfasurate, care au implicat interactiunea cu OPCOM SA (5 din totalul de 103 de respondenti), sau au facut comentarii si sugestii pentru imbunatatirea calitatii serviciilor noastre (10 din totalul de 103 de respondenti), rezultand ca feed-back-ul de la clienti a ramas in continuare important, fiind foarte valoros pentru societatea noastra.

Ca de fiecare data, OPCOM SA a raspuns in scris, cu promptitudine, tuturor clientilor care au semnalat probleme intampinate sau care au facut comentarii si sugestii.

Cele prezentate in acest capitol reflecta existenta unui proces continuu de perfectionare a activitatii OPCOM SA, care are loc concomitent cu maturizarea pietei de energie din Romania.

19. Monitorizarea/supravegherea mărcilor, produselor, prețurilor și indicilor "OPCOM" S.A. înregistrați pe cale națională la Oficiul de Stat pentru Inventii și Mărci (OSIM) și la nivel comunitar la Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuala (EUIPO)

Amintim faptul ca, odata cu modificarea Legii marilor (Legea 84/1998 prin care se prevedea ca OSIM este cel care, in procedura de inregistrare se opune din oficiu oricarui tert care dorește sa inregistreze o marca identica sau similara cu una deja inregistrata) si prin intrarea in vigoare a Legii nr. 66/2010, fiecare proprietar de marca, direct sau prin specialisti în domeniu, trebuie sa supravegheze permanent bazele de date pentru a se informa daca un tert incearca sa inregistreze o marca similara sau identica și sa se opuna acestei înregistrari în termenul legal.

Mentionam ca incepand cu trimestrul II 2019, marcile, produsele, preturile si indicii OPCOM sunt inregistrati numai la nivel comunitar. Articolul 16 din Regulamentul (CE) nr. 207/2009 al Consiliului din 26 februarie 2009 privind marca comunitara, stabileste ca o marca UE ca obiect al dreptului de proprietate se considera, in totalitatea sa si pe intreg teritoriul Uniunii Europene, ca o marca nationala inregistrata in statul membru. Cu referire la necesitatea monitorizarii bazelor de date OSIM pentru identificarea eventualelor inregistrari de marci similare sau identice, firma de avocatura recomanda a fi efectuata in continuare, avand in vedere ca potrivit dispozitiilor legale in vigoare, marca comunitara este asimilata marcii inregistrate la nivel national, sens in care se aplica aceleasi prevederi legale.

Se precizeaza faptul ca in trimestrul II 2019, au fost reinnoite 12 dintre marcile, produsele, preturile și indicii OPCOM la nivel comunitar la EUIPO pentru o noua perioada de 10 ani. Totodata, s-a incheiat procesul de depunere a cererilor de inregistrare pentru 11 noi marci, produse, preturi si indici OPCOM la nivel comunitar la EUIPO, iar in perioada 10.01-14.01.2020, EUIPO a informat OPCOM cu privire la publicarea marilor in Buletinele EUTM si la faptul ca Certificatele de inregistrare sunt disponibile pe website-ul EUIPO. Cele unsprezece noi marci OPCOM inregistrate la nivel comunitar sunt protejate pe o perioada de zece ani, de la data depunerii cererilor de inregistrare.

Pe parcursul anului 2023, nu s-a primit nici o comunicare de la EUIPO cu privire la înregistrarea vreunei marci cu potențial conflict cu una dintre marcele OPCOM.

Totodata, urmare verificării Buletinelor Oficiale de Proprietate Industrială publicate de OSIM, a rezultat că, pe parcursul anului 2023, nici un tert nu a încercat să înregistreze la OSIM o marcă similară sau identică cu marcele înregistrate de OPCOM.

20. Promovarea imaginii prin activitățile de cooperare internațională pe relația cu asociațiile la care societatea este afiliată

Societatea este afiliată respectiv activează în structuri de lucru ale Europex, APEx și WEC, în mod corespunzător față de statutul de bursă națională, rolul, portofoliul de produse și performanța, precum și în corelare cu obiectivele de dezvoltare ale societății. În cadrul activităților desfășurate în anul 2023 au continuat urmărirea îndeplinirii obligațiilor rezultate din statutul de membru al acestor asociații precum și promovarea corespunzătoare a obiectivelor, produselor și imaginii societății. Prin activitatea desfășurată s-a urmărit asigurarea unei poziționări corespunzătoare și active în contextul activităților și eforturilor realizate de operatorii piețelor de energie europene în cadrul procesului european coordonat de Comisia Europeană și ACER în scopul pregătirii și punerii în aplicare a cadrului legislativ european cu relevanță pentru domeniul de activitate al membrilor asociației, precum și în vederea asigurării unei promovări externe corespunzătoare a obiectivelor societății și pentru continuarea dezvoltării relațiilor cu omologii europeni.

În același timp, activitatea a fost corelată cu programul și tematicile abordate de asociații și formulele de organizare a activității acestora, corespunzător domeniului societății, precum și a alocării optime a resurselor.

Europex (Asociația bursei europene de energie)

A continuat realizarea de dezbateri referitoare la evoluția procesului european de stabilire și punere în aplicare a cadrului necesar dezvoltării și implementării modelului tinta pentru piața internă europeană de energie, incluzând aspecte legate de evoluția procesului de pregătire și implementare a unor elemente relevante ale cadrului legislativ european aferent pieței unice europene a energiei și Uniunii Energetice.

În cadrul acestor activități s-a urmărit promovarea poziției și opiniei societății pe subiectele supuse analizei și deciziei corespunzător direcțiilor de aplicabilitate pentru societate, promovarea obiectivelor societății în contextul discuțiilor și al procesului decizional al asociației, participarea la procesul de armonizare a pozițiilor membrilor pe teme specifice, incluzând convenirea pozițiilor comune în raport cu celelalte organizații europene implicate în acest proces, precum și aspecte de natură conceptuală generală în domeniul piețelor de energie electrică, gaze naturale și instrumente de mediu, privind transparența și integritatea piețelor de energie.

Activitățile desfășurate în acest cadru au facilitat, totodată, informarea la zi asupra evoluțiilor omologilor europeni și privind evoluțiile și tendințele în plan european. S-a acționat în vederea promovării obiectivelor societății în raporturile cu omologii europeni în procesul de formulare a pozițiilor și de întreprindere a acțiunilor pe lângă forurile europene și asociațiile de profil. Totodată, s-a acționat în direcția dezvoltării relațiilor bilaterale ale societății cu organizațiile omoloage, precum și promovarea imaginii societății.

Societatea a monitorizat evoluția activității grupurilor de lucru interne ale asociației privind piața de energie electrică, instrumentele financiare, transparența și integritatea pieței, piața instrumentelor de mediu și piața de gaze naturale, cu participare corespunzătoare temelor abordate și în condițiile utilizării optime a resurselor. Activitatea s-a concentrat asupra evoluțiilor europene, considerând rolul asociației de platformă de dezbateri a membrilor pe teme și activități desfășurate în plan european.

APEx (Asociația internațională a bursei de energie)

În cursul anului 2023 prin activitatea desfășurată s-a urmărit asigurarea interfetei cu asociația și realizarea comunicărilor aferente.

WEC (Consiliul Mondial al Energiei)

Similar anilor anteriori, societatea a mentinut permanent disponibilitatea si capacitatea de raspuns pe relatia cu Comitetul National Roman pentru Consiliul Mondial al Energiei pentru eventuale solicitari in vederea participarii la realizarea de activitati in cadrul forurilor de lucru ale WEC, corespunzator domeniul de competenta al societatii.

21. Informatica si telecomunicatii

In anul 2023 activitatea DIT a continuat sa asigure baza tehnologica pentru intreaga activitate a societatii in ritmul necesar pastrarii pozitiei avansate in randul operatorilor de piata din Uniunea Europeana. Activitatea din anul 2023 a fost influentata in special de cresterea riscurilor legate de securitatea cibernetica, corelata si cu cresterea termenelor de livrare si a preturilor, generata de situatia din Ucraina.

In contextul activitatii generale, anul 2023 a fost marcat de cateva evenimente atat la nivel european cat si la nivel intern. Astfel putem enumera

- modernizarea aplicatiei PMB la versiunea 12
- implementarea procesului automat de decuplare a regiunii CORE (fluxul 6d)
- participarea cu succes la testarea IDA
- xtinderea serviciilor prestate catre OKTE si in zona IDA.

In același timp a continuat operarea de catre OPCOM a activelor PCR in cadrul cuplarii pietelor in zona Core intr-un mod profesionist, procedurat, care a permis desfasurarea activitatilor de cuplare in acest proiecte regionale fara incidente. De asemenea OPCOM a administrat fara probleme infrastructura de test atat in zona Core, participarea la testele din acest proiect fiind marcata de succes, cat si in zona PMB/Euphemia, versiunile noi fiind testate si integrate conform foliilor de parcurs agreeate. Trebuie mentionat faptul ca OPCOM a fost prima bursa care a implementat infrastructura de calcul distribuit pentru Euphemia, ceea ce a adus beneficii financiare importante.

Ca element de noutate, pe tot parcursul anului 2023 a fost aplicat mecanismul MACEE, cu instrumente dezvoltate exclusiv intern si pe tot parcursul anului nu a fost inregistrata nici o problema.

De asemenea a continuat cu succes si fara probleme prestarea de servicii către operatorul slovac, OKTE, calitatea serviciilor fiind confirmată și de acceptarea de către OKTE a ofertei de furnizare a serviciilor de cuplare pentru licitatiile IDA.

In zona reprezentarii societatii un aport important a fost adus de participarea intensa a angajatilor DIT in grupurile de lucru PCR si XBID, participare care a contribuit la administrarea in bune conditii a sistemelor de tranzactionare. De asemenea DIT a participat activ in procesele de negociere cu furnizorii sau cu clientii (OKTE).

Ca in toti anii anteriori, si in anul 2023 au fost indeplinite la cel mai inalt nivel sarcinile de baza ale activitatii DIT, dupa cum urmeaza:

- a) Administrarea sistemelor informatice ale societatii, pe trei specializari specifice:
 - a. La nivelul hardware-ului, sistemelor de operare si software-ului standard pentru office, prin SASITc
 - b. La nivelul software-ului de gestiune al bazelor de date, prin intermediul SABD
 - c. La nivelul software-ului aplicativ dezvoltat intern, in special prin intermediul BSR si, dupa caz, prin SABD dar si SASITc;
- b) Administrarea sistemelor de telecomunicatii ale societatii;
- c) Exploatarea la parametri nominali a platformei Condico NFF;
- d) Administrarea si dezvoltarea platformei de management al garantiilor, incasarilor si platilor, care functioneaza neintrerupt din 2008, ajungand la un volum zilnic de peste 15 milioane Euro; In anul 2023 aceasta a fost utilizata si pentru alocarile MACEE.
- e) Dezvoltarea, imbunatatirea, testarea si punerea la dispozitia participantilor a aplicatiilor software pentru raportarea catre ACER a contractelor standard si non-standard de energie electrica si gaze naturale si a datelor fundamentale pentru gaze, in conformitate cu

cerintele REMIT pentru indeplinirea rolului de RRM al OPCOM SA; De mentionat aici implementarea rapida a conexiunii VPN cu ACER.

- f) Administrarea aplicatiei pentru inregistrarea participantilor - Redlip web
- g) Administrarea si dezvoltarea Registrului Certificatelor Verzi, dezvoltat cu resurse interne, respectiv adaptarea acestuia la schimbarile majore cerute de reglementarile in domeniu. Precizam ca Registrul Certificatelor Verzi gestioneaza in acest moment peste 173.000.000 certificate nominale pentru mai mult de 1200 participanti;
- h) Intretinerea si imbunatatirea aplicatiei client-server RegCV care permite accesul participantilor la Registrul CV;
- i) monitorizarea SMSI, actualizarea, revizuirea si publicarea documentatiei SMSI, desfasurarea de Audituri Interne, instruirea personalului OPCOM SA si alte activitati specifice, in conformitate cu cerintele standardului ISO/IEC 27001:2013;
- j) Parcurgerea cu succes al auditului extern de supraveghere a SMSI conform standardului ISO/IEC 27001:2013;
- k) Asigurarea implementarii de procese si masuri pentru conformitatea cu Regulamentul GDPR;
- l) Imbunatatirea securitatii cibernetice prin modernizarea echipamentelor VPN
- m) Dezvoltarea continua a website-ului Opcom;
- n) Cooperarea cu CCP.RO in vederea lansarii Casei de Compensare Bucuresti
- o) Continuitatea furnizarii serviciilor catre OKTE.

Soluțiile tehnice și procedurale identificate și aplicate au susținut în cel mai bun mod posibil procesele de business ale societății, oferind disponibilitate și securitate ridicată pentru accesul tuturor angajaților OPCOM la tehnica de calcul cu performanța corespunzătoare pentru desfășurarea activității.

Soluțiile dezvoltate intern au funcționat foarte bine pe tot parcursul anului 2023, făcând astfel dovada calității și performanței activității echipelor de dezvoltare din cadrul DIT. Nu în ultimul rând, aceste soluții au adus un aport permanent la realizarea de economii operaționale, contribuind astfel la desfășurarea eficientă a activității societății, în condițiile în care și răspunsul la solicitările de schimbare a fost mult mai rapid decât în cazul soluțiilor externe. Trebuie menționat aici și creșterea gradului de utilizare a acestor soluții, de exemplu utilizarea platformei M7PT (postranzacționare pentru piața intrazilnică) și pentru platforma IDA și pentru viitoarea piața din Moldova

Și în plan economic, investițiile și achizițiile realizate în condiții concurențiale și transparente au condus la posibilitatea implementării unor sisteme cu disponibilitate și performanță ridicată în condiții de eficientizare a costurilor, precum și la reduceri ale costurilor de exploatare.

Din punct de vedere al colaborării cu alte departamente din OPCOM, aceasta s-a derulat în condiții foarte bune pentru situația sanitară deosebită, cooperarea cu toate departamentele din OPCOM asigurând reușita îndeplinirii obiectivelor societății în anul 2022. Cum, în urma pandemiei, telemunca a devenit un instrument pentru asigurarea continuității activității OPCOM, colaborarea cu toți colegii din OPCOM a rămas la fel de intensă, suportul tehnic al SASITc fiind solicitat în mult mai multe cazuri provocate de operarea de către colegi a câte două computere (cel de la distanță și cel de la birou) precum și de modalitatea nouă de conectare prin VPN.

22. Menținerea și îmbunătățirea funcționării sistemului de management al securității informației (SMSI)

Politica OPCOM S.A. este de a urmări permanent îndeplinirea responsabilităților ce îi revin în piete de energie electrică și de gaze naturale la nivel național și european în condițiile asigurării unei securități a informațiilor la cele mai înalte standarde, prin implementarea și operarea unui Sistem de Management al Securității Informației în deplină conformitate cu standardul internațional ISO/IEC 27001:2013, urmărind îmbunătățirea continuă a acestuia și menținerea certificării organizației.

OPCOM S.A. constientizeaza faptul ca atributele Managementului Securitatii Informatiei – confidentialitate, integritate si disponibilitate – constituie parti integrante ale functiilor manageriale. Managementul de varf al OPCOM S.A. considera aceste atribute ca responsabilitati principale si fundamentale pentru bunele practici organizationale privind adoptarea masurilor corespunzatoare de securitate, armonizate cu cerintele standardului international ISO/IEC 27001:2013.

Pentru anul 2024, OPCOM S.A. urmareste migrarea la ISO/IEC 27001:2023, implementand astfel masuri descrise in ISO/IEC 27002:2022 pentru a mentine nivelul ridicat al securitatii in domeniul securitatii si in contextul schimbarilor tehnologice survenite pe parcursul timpului.

De asemenea, OPCOM S.A., in calitate de operator de servicii esentiale, implementeaza masurile necesare pentru respectarea prevederilor Legii nr. 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a retelelor si sistemelor informatice, lege care transpune Directiva (UE) 2016/1148 a Parlamentului European si a Consiliului din 6 iulie 2016 privind masuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a retelelor si a sistemelor informatice in Uniune (Directiva NIS). In plus se urmareste implementarea directivei (UE) 2022/2555 a Parlamentului European si a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune (NIS 2) in vederea aplicarii normelor de la data de 18 octombrie 2024.

OPCOM S.A. actioneaza pentru:

- Respectarea legislatiei primare si secundare precum si a cerintelor autoritatilor abilitate;
- Organizarea, configurarea si indeplinirea functiilor atribuite OPCOM in cadrul pietelor comune europene si intretinerea infrastructurii necesare pentru furnizarea serviciilor de cuplare catre clienti, incluzand si cerintele de securitate a informatiilor aferente;
- Imbunatatirea continua a securitatii informatiei in contextul serviciilor oferite participantilor la pietele administrate;
- Asigurarea unui mediu de lucru performant si cu un nivel ridicat de securitate informatica in contextul cresterii volumului de activitate de la distanta pentru reducerea riscurilor asupra sanatatii personalului in situatii de epidemie/pandemie;
- Analiza si implementarea oportunitatilor de imbunatatire continua, incluzand aplicarea strategiilor de evaluare si tratare a riscului, utilizand in mod eficace resursele manageriale pentru indeplinirea optima a cerintelor securitatii informatiei;
- Stabilirea si comunicarea obiectivelor de securitate si a performantelor realizate in atingerea acestora, in cadrul organizatiei;
- Monitorizarea si mentinerea unui Sistem de Management al Securitatii Informatiei, care sa ofere directii, indrumari si responsabilitati clar definite in materie de securitatea informatiei relativ la personalul propriu, clienti, furnizori si parti interesate care vin in contact cu organizatia;
- Adoptarea unei atitudini proactive in luarea deciziilor viitoare de afaceri, incluzand analiza rezultatelor functionarii Sistemului de Management al Securitatii Informatiei si imbunatatirea continua a acestuia;
- Instruirea si constientizarea personalului propriu conform necesitatilor si responsabilitatilor ce decurg din Sistemul de Management al Securitatii Informatiei.

Responsabilitatea pentru sustinerea si respectarea acestei politici apartine intregii organizatii, sub indrumarea si asistenta managementului de varf, care incurajeaza angajamentul intregului personal in abordarea securitatii informatiei ca parte a competentelor profesionale si a culturii organizationale.

In acest sens, managementul OPCOM S.A. a desemnat un reprezentant al managementului pentru securitatea informatiei, precum si o echipa de responsabili NIS (Network and Information Security), care impreuna cu echipa de lucru pentru securitatea informatiei si cu Colectivul de Reactie la Incidentele de Securitate, coordoneaza activitatile organizatei in ceea ce priveste securitatea informatiei si reprezinta OPCOM S.A. in relatia cu consultantii, organismul de

certificare si grupurile de interes sau alte forumuri de specialitate sau asociatii profesionale din domeniul securitatii informatiei.

Obiectivele strategice ale OPCOM S.A. in domeniul securitatii informatiei sunt:

- ✓ Administrarea sigura si eficienta a pietelor centralizate prin serviciile puse la dispozitie participantilor la pietele respective;
- ✓ Monitorizarea, mentinerea si imbunatatirea continua a SMSI si mentinerea certificarii SMSI conform standardului international ISO/IEC 27001;
- ✓ Integrarea noilor produse si servicii puse la dispozitia participantilor la piata in SMSI;
- ✓ Indeplinirea rolului de RRM conform REMIT si furnizarea serviciilor de raportare de date catre ACER conform REMIT;
- ✓ Furnizarea serviciilor de cuplare pentru OKTE in cadrul proiectului PCR;
- ✓ Cresterea nivelului de incredere al participantilor la pietele administrate si salariatilor OPCOM in SMSI;
- ✓ Implementarea de masuri pentru conformitatea cu GDPR si integrarea acestora in SMSI;
- ✓ Identificarea si implementarea masurilor tehnice necesare conformarii cu statutul de Operator de Servicii Esentiale conform Legii 362/2018;
- ✓ Mentinerea unui nivel minim (0) al incidentelor de securitate care implica informatii confidentiale.

Este necesar ca, in continuare, conform prevederilor standardului ISO 27001:2013, functionarea SMSI sa fie atent monitorizata iar eventualele disfunctionalitati sau amenintari la adresa securitatii informatiei sa fie corectate/contracarate cu promptitudine. In stransa legatura cu SMSI, se are in vedere si urmarirea pastrarii conformitatii cu cerintele Regulamentului UE 679/2016, privind protectia datelor cu caracter personal. De asemenea in stransa legatura cu SMSI, se va urmari si conformarea cu legea NIS prin pastrarea legaturii cu DNSC cu privire la securitatea informatiei in cadrul OPCOM SA ca serviciu esential. In acest sens in anul 2024 se va desfasura si un audit de conformitate NIS.

23. Mentinerea si imbunatatirea sistemului de management al calitatii (SMC)

OPCOM SA a implementat inca din anul 2003 un sistem de management al calitatii (SMC), certificat de firma britanica Lloyds Register Quality Assurance (LRQA) in conformitate cu standardul ISO 9001. In cei 20 ani de la implementare SMC OPCOM a fost supus la 6 procese de recertificare, in luna iulie 2006, in luna iulie 2009, in luna iulie 2012, in luna iulie 2015, in luna iulie 2018 si respectiv in luna iulie 2021.

In anul 2023 au fost efectuate asupra SMC OPCOM: un audit de supraveghere, efectuat de LRQA in intervalul 26-29.06.2023 si doua audituri interne planificate, efectuate de RMC, in intervalele 06-09.06.2023 si respectiv 12-18.12.2023. Toate aceste audituri au evidentiat, inca o data, preocuparea si angajamentul managementului pentru mentinerea si imbunatatirea SMC din cadrul OPCOM SA.

In urma celor 3 audituri din anul 2023 mentionate mai sus, nu a fost initiat niciun raport de neconformitate/observatie si nu a fost solicitata nicio solutie de rezolvare a problemei sau actiune corectiva.

Ca si in anii anteriori, au fost tinute doua sedinte de analiza a managementului destinate SMC, pe 20.01.2023 si pe 14.07.2023. In cadrul sedintei din 20.01.2023 s-a efectuat analiza modului de functionare a SMC OPCOM in anul 2022, iar in cadrul sedintei din 14.07.2023 s-a facut analiza modului de functionare a SMC OPCOM in primul semestru din 2023.

În anul 2023 au fost actualizate o serie de documente ale SMC. Astfel, au fost actualizate 17 proceduri de lucru și 18 instrucțiuni de lucru, au fost elaborate 3 proceduri de lucru și 1 instrucțiune de lucru noi și au fost anulate 1 procedură și 1 instrucțiune de lucru. De asemenea, a fost actualizat ROF-ul OPCOM SA și a fost încheiat, în urma negocierilor cu sindicatul, Actul adițional nr.1 la Contractul Colectiv de Muncă pentru perioada 2022–2024 al OPCOM SA.

Absența reclamațiilor/contestărilor de la clienți (participanții la piete administrate de OPCOM) conduce la concluzia că serviciile prestate de OPCOM SA au fost realizate conform reglementărilor în vigoare. Tot legat de modul de realizare a feedback-ului de la clienți, OPCOM a transmis, în luna februarie 2023, scrisori de răspuns (un număr de 5 scrisori) la toate observațiile și comentariile făcute de participanții la piață în răspunsurile lor la chestionarele de evaluare a gradului de satisfacție a clienților pentru anul 2022.

Obiectivele specifice aferente direcțiilor, serviciilor și birourilor din cadrul OPCOM fixate pentru anul 2023 au fost realizate în proporție de 99,2%, adică au fost îndeplinite 124 de obiective specifice din totalul de 125. Totodată, gradul de îndeplinire al măsurilor stabilite la cele 2 sedințe de analiză analiză a managementului din anul 2023 a fost de 100%, fiind realizate toate cele 13 măsuri stabilite.

Conform cerințelor standardului ISO 9001:2015, prima parte a anului 2023 au fost evaluate riscurile reziduale aferente obiectivelor specifice ale calității din anul 2022 pentru toate departamentele din cadrul SMC, a fost realizată evaluarea riscurilor aferente obiectivelor specifice ale calității fixate de departamente pentru anul 2023 și au fost stabilite pentru aceste riscuri măsuri de control. Stadiul de implementare a măsurilor de control al riscurilor a fost analizat, pentru fiecare departament, la auditul intern desfășurat în perioada 12-18.12.2023. Totodată, pe parcursul auditului intern menționat, a fost trecut în revistă și a fost inclus în rapoartele de audit, stadiul oportunităților avute în vedere de fiecare departament pentru dezvoltarea/îmbunătățirea activității desfășurate.

În urma evaluării satisfacției clienților OPCOM pentru anul 2023, prin intermediul chestionarelor transmise în luna decembrie 2023 participanților activi pe piete administrate, punctajele medii obținute de la clienți s-au menținut și pentru 2023 foarte ridicate, situându-se la toate întrebările din chestionar privind activitatea OPCOM în intervalul 4,75-4,92 dintr-un maxim de 5. Sunt de remarcat punctajele deosebite obținute la întrebările de la: punctul 2 - Cum apreciați gradul de profesionalism al angajaților OPCOM SA? - 4,90 și punctul 6 a), b), c) și d) - În cazul în care ați beneficiat de suportul angajaților OPCOM SA pentru o problemă/aspect specific, cât de mulțumiți ați fost de modul de rezolvare al problemei din p.d.v. al: a) Promptitudinii; b) Corectitudinii informațiilor; c) Responsabilității; d) Conduitei – 4,89, 4,91, 4,88 și respectiv 4,92. Cu privire la canalele/mijloacele folosite pentru a accesa informațiile publice se remarcă faptul că toți cei 103 respondenți au indicat website-ul OPCOM, iar în legătură cu frecvența consultării datelor publicate pe website-ul OPCOM este îmbucurător faptul că mai mult de jumătate din respondenți (53, adică 51,46%) consultă zilnic site-ul nostru. Prin intermediul acestui sondaj, au fost semnalate și o serie de probleme întâmpinate în activitățile desfășurate, care au implicat interacțiunea cu OPCOM SA, și s-au obținut o serie de comentarii și sugestii de la participanții activi la piete administrate, fapt care asigură realizarea unui valoros feed-back pentru îmbunătățirea activității societății noastre. Ca de fiecare dată, OPCOM SA a răspuns în scris, cu promptitudine, tuturor clienților care au semnalat probleme întâmpinate sau care au făcut comentarii și sugestii.

Ca în fiecare an, a fost evaluată satisfacția salariaților OPCOM, pe baza unui sondaj intern desfășurat în perioada 23 februarie - 31 martie 2023. Din analiza comparativă față de rezultatele obținute în anii precedenți, se observă că la toate întrebările din chestionar, cu excepția celei privind gradul de satisfacție față de activitățile sportive organizate, s-a păstrat nivelul ridicat de satisfacție de anii trecuți. S-a remarcat, în general, o scădere a numărului aprecierilor de „foarte

bun” si „foarte multumit”, crescand in schimb numarul aprecierilor de „bun” si „multumit”. Avand in vedere influenta factorilor externi asupra salariatilor (adaugarea razboiului din Ucraina la epidemia COVID) cat si problemele de natura economica resimtite la nivel national si international (cresterea preturilor), este de inteles atitudinea mai rezervata a salariatilor, atat in ceea ce priveste participarea la sondaj cat si in aprecierile facute. Este de subliniat si numarul insemnat de salariati care au facut comentarii si propuneri (10,6% din totalul respondentilor).

In anul 2023, conform Programului de instruire a personalului in domeniul managementului calitatii, au fost efectuate de catre RMC doua instruiuri cu sefi de serviciu/birou si cu directorii de program precum si instruirea de prezentare a SMC cu fiecare nou angajat. Evaluarea eficacitatii acestor instruiuri s-a facut pe baza unor chestionare de evaluare a cunostintelor. Raspunsurile la aceste chestionare au demonstrat ca atentia acordata instruirilor de catre participanti a fost corespunzatoare si, in consecinta, pentru niciuna din cele trei teme nu a fost necesara reinstruirea personalului.

Putem concluziona astfel ca, pe ansamblu, sistemul de management al calitatii din cadrul OPCOM SA a functionat eficient in anul 2023, dovedindu-se un sistem matur, cu parghii de reglare specifice. Pentru imbunatatirea in continuare a functionarii acestui sistem, este necesara identificarea si tratarea cu si mai mare promptitudine a problemelor care apar sau care sunt detectate prin intermediul instrumentelor specifice managementului calitatii: audituri interne, sedinte de analiza efectuate de management, masuri de control al riscurilor si oportunitatilor, rapoarte de neconformitate, actiuni corective, evaluarea satisfactiei clientilor, etc.

24. Biroul Audit intern

Au fost realizate 4 misiuni de audit public intern de asigurare (de regularitate) în baza Planului anual de audit public intern pentru anul 2023, aprobat de Directorul General, și anume:

1. Misiunea de audit public intern privind evaluarea activităților necesare organizării și funcționării piețelor centralizate de energie electrică administrate la nivelul Direcția Tranzacții la Termen si Certificate. Opinia auditului intern prezintă un sistemul de control intern corespunzător și, de asemenea, un nivel de asigurare conform cu privire la derularea activităților cu cadrul legal și procedural aplicabil. Au fost emise trei recomandări, acestea fiind implementate la termenele stabilite.
2. Misiunea de audit public intern privind evaluarea activităților necesare pentru funcționarea piețelor, decontării tranzacțiilor și raportarea rezultatelor la nivelul Direcției Tranzacții - Decontare Termen Scurt. Opinia auditului intern emisă în cadrul acestei misiuni de asigurare prezintă un sistemul de control intern corespunzător și, de asemenea, un nivel de asigurare conform cu privire la derularea activităților cu cadrul legal și procedural aplicabil. A fost emisă o recomandare aceasta fiind implementată în termenul stabilit.
3. Misiunea de audit public intern privind evaluarea sistemului de prevenire a corupției, 2023. Opinia auditului intern emisă în cadrul acestei misiuni de asigurare prezintă un sistemul de control intern corespunzător, și, de asemenea, un nivel de asigurare conform cu privire la derularea activităților cu cadrul legal și procedural aplicabil. Au fost emise două recomandări, acestea fiind implementate în termenele stabilite.
4. Misiunea de audit public intern privind evaluarea activităților referitoare la domeniul economico-financiar. Opinia auditului intern prezintă un sistemul de control intern corespunzător și, de asemenea, un nivel de asigurare conform cu privire la derularea activităților cu cadrul legal și procedural aplicabil. În cadrul acestei misiuni de audit intern nu au fost emise recomandări.

În conformitate cu Normele metodologice specifice activității de audit public intern aprobate de

conducerea societății și avizate de entitatea ierarhică superioară (Auditul Public Intern al CNTEE Transelectrica SA), auditul intern a încadrat nivelul de asigurare pentru activitățile auditate ca fiind „substanțial conform”, asigurând managementul societății asupra faptului că acestea respectă cadrul legal și procedural aplicabil și utilizează un sistem de control intern corespunzător.

Totodată, în anul 2023 activitatea de audit public intern exercitată la nivelul Biroului Audit Intern a fost evaluată de către Auditul Public Intern – CNTEE Transelectrica SA. Opinia finală a echipei de evaluare menționează că activitățile desfășurate în cadrul obiectivelor evaluate la nivelul Biroului Audit Intern – OPCOM SA sunt funcționale.

Cap. II SITUAȚIA FINANCIAR-CONTABILĂ

Activitatea economico-financiară desfășurată de OPCOM în anul 2023 respectă reglementările legale în vigoare aplicabile, se încadrează în reglementările care privesc executia Bugetului de venituri și cheltuieli aprobat pentru anul 2023, respectă prevederile Contractului Colectiv de muncă și ale protocoalelor încheiate cu partenerul social pe parcursul anului.

Situațiile financiare anuale încheiate la data de 31.12.2023 au fost întocmite în conformitate cu prevederile legale în vigoare, dintre care enumerăm:

- Legii nr.82/1991 privind legea contabilității, ale OMFP nr. 1802/2014, cu modificările și completările ulterioare, pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate;
- Ordinului MF nr. 5394/2023 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale MFP, precum și pentru reglementarea unor aspecte contabile;
- Ordonanței nr.64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, inclusiv prevederile OMFP nr.144/20025 și OMFP nr. 128/2005 cu privire la determinarea sumelor care fac obiectul repartizării profitului și monografia contabilă aferentă repartizării profitului, alte reglementări legale incidente;
- Ordonanței nr.26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară;
- Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și alte prevederile legale conexe;
- OUG nr.109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice și alte prevederile legale conexe;
- alte prevederi legale incidente.

Analiza activității financiar contabile, efectuată în baza situațiilor financiare anuale încheiate la 31.12.2023 cuprinde:

1. Elemente de bilanț

Analiza indicatorilor de bilanț permite cunoașterea evoluției acestora și compararea cu exercitiile financiare precedente, implicit permite calcularea indicatorilor economico-financiar necesari efectuării de analize economico-financiare cu impact în procesul decizional.

În cadrul bilanțului contabil patrimoniul este reprezentat prin prisma activului și pasivului. În cadrul activului, elementele sunt grupate în raport cu destinația bunurilor economice utilizate și gradul de lichiditate în active imobilizate, circulante și active de regularizare și asimilate. Elementele de pasiv sunt grupate în raport de caile de formare a surselor de finanțare (datorii, provizioane pentru riscuri și cheltuieli, pasive de regularizare și capitaluri proprii) și în funcție de gradul lor de exigibilitate (curente și permanente).

Dintre indicatorii bilantieri, o atentie continua este acordata evolutiei Capitalurilor proprii deoarece acestea reprezinta sursele de finantare cu caracter stabil pe care le poate utiliza societatea pentru procurarea tuturor elementelor patrimoniale de activ, respectiv totalitatea surselor de finantare de care dispune societatea pentru o perioada mai mare de un an.

Capitalurile proprii au inregistrat in anul 2023 o crestere de 32,5% fata de valoarea inregistrata in anul precedent, ca urmare a urmatoarelor influente pozitive:

- cresterea valorii rezervelor legale in anul curent cu 10,5% fata de anul precedent;
- realizarea unui rezultat financiar al exercitiului 2023 semnificativ mai mare fata de rezultatul anului 2022, ca urmare a cresterii veniturilor in anul curent cu 54,2% si o crestere cu doar 10,3% a cheltuielilor, fata de anul precedent, respectand astfel prevederile Ordonantei nr.26/2013.

Principalii indicatori de bilant au inregistrat in anul 2023 urmatoarele rezultate prin comparatie cu valorile realizate in anul precedent:

Nr. crt.	Denumire indicator	2022	2023	2023/2022
		Lei	Lei	%
1	2	3	4	5=4/3*100
1	Active imobilizate	26.010.211	23.949.968	92,1
2	Stocuri	132.484	170.826	128,9
3	Creante	1.406.663.688	989.696.867	70,4
4	Casa si conturi la banci	335.529.067	142.467.363	42,5
5	Active circulante = 2+3+4	1.742.325.239	1.132.335.056	65,0
6	Cheltuieli in avans din care:	472.995	477.770	101,0
7	Cheltuieli in avans pe termen scurt	433.415	476.258	109,9
8	Datorii ce trebuie platite intr-o perioada de un an	1.690.677.674	1.062.180.634	62,8
9	Active circulante respectiv datorii curente nete = 5+7-8-13	25.467.027	44.659.129	175,4
10	Total active minus datorii curente = 1+5+6-8-13	51.516.818	68.628.459	133,2
11	Datorii ce trebuie platite intr-o perioada mai mare de un an	0	15.073	
12	Provizioane	4.120.861	5.828.514	141,4
13	Venituri in avans	26.613.953	25.953.701	97,5
14	Capital subscris nevarsat	0	0	0,0
15	Capital subscris si varsat	31.366.090	31.366.090	100,0
16	Rezerve din reevaluare	4.823.919	4.823.919	100,0
17	Rezerve	9.905.099	10.947.950	110,5
18	Rezultatul reportat	67.585	67.585	100,0
19	Rezultatul net al exercitiului financiar	1.324.115	16.619.478	1.255,1
20	Repartizarea profitului (rezerva legala/2023)	90.851	1.040.150	1.144,9
21	Capitaluri proprii = activ net = 14+15+16+17+18+19-20	47.395.957	62.784.872	132,5
22	Total capitaluri = 1+5+6-8-11-12-13=20	47.395.957	62.784.872	132,5
23	Total activ (1+5+6) = Total pasiv (8+11+12+13+14+15+16+17+18+19-20)	1.768.808.445	1.156.762.794	65,4

2. Contul de profit și pierdere

Contul de profit și pierdere prezintă performanța financiară a societății în anul 2023 prin intermediul informațiilor referitoare la capacitatea societății de a genera profit în contextul operațiunilor desfășurate în cursul perioadei, respectiv, veniturile care reprezintă tranzacții generatoare de resurse, cheltuielile care reprezintă tranzacții consumatoare de resurse și rezultatul exercitiului.

Principalii indicatori realizați în anul 2023 sunt prezentați în structură și în dinamică în contul de profit și pierdere, formular de raportare anuală.

INDICATORI	2022	2023	2023/2022
	lei	lei	%
0	1	2	3=2/1*100
TOTAL VENITURI, din care:	40.730.398	62.811.918	154,2
1. Din exploatare, din care:	34.032.563	52.678.217	154,8
- Cifra de afaceri	30.557.529	49.449.570	161,8
- Energie electrica	30.178.180	47.170.338	156,3
- Gaze naturale	137.918	123.332	89,4
- REMIT	241.432	2.155.900	893,0
- Alte venituri din exploatare	3.475.034	3.228.647	92,9
2. Financiare	6.697.835	10.133.701	151,3
TOTAL CHELTUIELI, din care:	39.047.405	43.066.463	110,3
- de exploatare	38.640.835	42.964.739	111,2
- financiare	406.570	101.724	25,0
PROFIT BRUT, din care:	1.682.993	19.745.455	1.173,2
- din exploatare	(4.608.272)	9.713.478	
- financiare	6.291.265	10.031.977	159,5
4. IMPOZIT PE PROFIT	358.878	3.125.977	871,0
PROFIT NET	1.324.115	16.619.478	1.255,1
Grad de îndatorare=Datorii totale/Active totale (%)	95,6	91,8	96,0

Veniturile totale realizate în anul 2023 sunt în valoare de 62.811.918 lei, majorate față de anul 2022 cu 54,2%.

1. Veniturile din exploatare realizate în anul 2023 sunt în valoare de 52.678.217 lei, majorate cu 54,8% față de realizările anului precedent.

Cifra de afaceri realizată în anul 2023, în valoare 49.449.570 lei, a înregistrat o creștere de 61,8% față de veniturile realizate în anul precedent. În cifra de afaceri sunt reflectate veniturile realizate din serviciile prestate de OPCOM participanților la piețele administrate de energie electrică și de certificate verzi, în cadrul mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică, în piața de gaze naturale și activitatea de raportare REMIT. Menționez că începând cu anul 2023 la portofoliul OPCOM s-a adăugat o nouă activitate, mecanismul de achiziție centralizată de energie electrică.

Veniturile realizate din administrarea pietelor de energie electrică, de certificate verzi și în cadrul mecanismului de achiziție centralizată de energie electrică reprezintă 95,4% din cifra de afaceri realizată în anul 2023. Veniturile au fost realizate în baza tarifelor practicate de OPCOM în anul 2023 astfel: pentru PZU și PI în conformitate cu tarifele aprobate de Autoritatea Națională de Reglementare

in domeniul Energiei iar pentru celelalte activitati desfasurate in baza tarifelor aprobate de Consiliul de administratie. Celelalte venituri din activitatea de baza reprezinta 4,6% din cifra de afaceri realizata in anul 2023, in baza tarifelor aprobate de Consiliul de administratie.

Alte venituri din exploatare realizate in anul 2023 sunt in valoare de 3.228.647 lei, respectiv 6,13% din totalul veniturilor din exploatare, dintre care mentionam:

Alte venituri din exploatare, provenite din:	Valoare 2022, lei	Valoare 2023, lei
activitatea desfasurata in proiecte europene de cuplare PZU si PI, inclusiv contracte de servicii care folosesc resurse OPEED	1.274.040	1.331.080
retineri abonamente telefonice	4.854	3.049
refacturare cheltuieli cu subinchiriere spatii de birou	182.215	182.815
refacturare cheltuieli cu licente suplimentare Trayport solicitate de partenerii la PC-OTC	598.268	492.732
refacturare cheltuieli ACER	1.383.020	1.176.586
amenzi, penalitati	30.750	38.325
vanzari de active	1.887	4.059
TOTAL ct.758	3.475.035	3.228.647

Cu privire la veniturile realizate din refacturari de cheltuieli mentionam ca refacturarea se realizeaza la nivelul cheltuielilor efectuate de OPCOM, conform prevederilor din contractele si conventiile incheiate, si ca urmare OPCOM SA nu inregistreaza profit din aceste activitati.

2. Venituri financiare, majorate fata de valoarea realizata in anul precedent cu un procent de 51,3%, sunt reprezentate in procent de 99,5% de venituri din dobanzi incasate pentru depozitele aflate in contul curent si dobanzi overnight pentru disponibilitatile aflate in conturile curente aferente PZU, PI si MACEE. Celelalte venituri financiare sunt provenite din diferentele de curs valutar aferente operatiunilor in valuta.

Cheltuielile totale realizate in anul 2023 sunt in valoare de 43.066.463 lei, in crestere cu 10,3% fata de realizarile anului precedent, respecta prevederile Ordonantei nr.26/2013 cu privire la corelarea cu procentul de crestere al veniturilor.

Cheltuielile din exploatare, in valoare de 42.964.739 lei sunt mai mari cu 11,2% fata de cheltuielile realizate in anul 2022. Acestea sunt reprezentate de cheltuielile necesare desfasurarii activitatii, efectuate in baza programelor anuale de achizitii, de investitii, de formare profesionala in conformitate cu strategia de dezvoltare a OPCOM pentru asigurarea functionarii in conditii de siguranta si eficienta economica a societatii, corelate cu nivelul veniturilor realizate in anul 2023 si cu incadrarea in indicatorii de buget de venituri si cheltuieli.

Cheltuieli financiare, in valoare de 101.724 lei, diminuate fata de anul anterior, reprezinta cheltuieli cu serviciile bancare aferente operatiunilor desfasurate.

Profitul brut si Profitul net

Rezultatul brut al exercitiului 2023 este profit in valoare de 19.745.455 lei iar profitul net este in valoare de 16.619.478 lei, indicatori realizati peste valorile realizate in anul precedent.

3. Indicatori financiari ai activitatii

Pe baza indicatorilor prezentati in bilant si in contul de profit si pierdere principalii indicatori de profitabilitate, de lichiditate si de risc prezinta urmatoarele rezultate, prin comparatia cu rezultatele inregistrate in anul precedent.

Indicatori de profitabilitate

Indicatorii de profitabilitate exprima eficienta societatii in realizarea de profit din resurse disponibile. In anul 2023 indicatorii analizati au avut o evolutie pozitiva.

Indicatori de profitabilitate, %	31.12.2022	31.12.2023
Rentabilitatea capitalului angajat (Profit inaintea platii impozitului pe profit si dobanda/Capital angajat x100)	4,2	31,4
Rata rentabilitatii din exploatare (Profit brut din vanzari/Cifra de afaceri x 100)	-	19,6
Rata profitului brut (Profit brut/Venituri totale x 100)	4,1	31,4

Indicatori de lichiditate

Indicatorii de lichiditate exprimă măsura in care societatea a asigurat prin activele circulante disponibilitățile necesare achitării la termen a datoriilor curente, de cel puțin o data.

Indicator lichiditate curenta	31.12.2022	31.12.2023
Active curente (A), lei	1.742.325.239	1.132.335.056
Datorii curente (B), lei	1.690.677.674	1.062.180.634
Provizioane (se vor plati intr-o perioada de sub 1 an) (C), lei	4.120.861	5.828.514
Calcul $(A)/((B)+(C))$	1,0	1,1

Indicatori de risc

Indicatorii de risc exprima procentul din capitalurile proprii care reprezinta creditele peste 1 an si posibilitatea acoperirii acestora din rezerve si din capitalul social. Valoarea riscului nu trebuie sa fie mai mult de 30%.

In anul 2023 societatea nu contractat credite bancare si nu are in sold credite anterior contractate.

4. Politica OPCOM cu privire la dividende

Situația dividendelor

In anul 2022 din profitul net a fost repartizata catre actionari suma de 1.230.563 lei, in conformitate cu hotararea Adunarii generale a actionarilor, suma care a fost achitata in termenul prevazut de legislatia in vigoare.

Propunerea de repartizare a profitului net realizat in anul 2023 respecta prevederile legislatiei specifice, respectiv: OG nr. 64/2001, OMFP nr.128/2005, OMFP nr.144/2005 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat si prevederile Codului fiscal cu privire la rezerva legala.

De asemenea, propunerea de repartizare a profitului respecta prevederile Memorandumului, adus la cunostinta OPCOM SA prin adresa CNTEE Transelectrica nr. 14452/25.03.2024, inregistrata la OPCOM SA cu nr.15204/26.03.2024, la solicitarea Secretariatului General al Guvernului adresata prin scrisoarea cu nr.0762/21.03.2023, in ceea ce priveste repartizarea unui procent de 90% din profitul net ramas dupa constituirea rezervei legale pentru dividende pentru actionari.

Profitul net de repartizat la data de 31.12.2023 este in valoare de 16.619.478 lei. Pentru anul 2023 propunerea de repartizare a profitului net este urmatoarea:

Nr. crt.	Explicatia	SUMA
		Lei
1	Profit brut la data de 31.12.2023	19,745,455,11
2	Profit net la data de 31.12.2023	16,619,478,16
	<i>Repartizare profit contabil pe urmatoarele destinații (a+b) :</i>	16,619,478,16
a	Rezerva legala	1,040,149,51
b	Acoperirea pierderilor din anii precedenti	0,00
c	Participarea salariatilor la profit	-1,057,535,00
3	Baza calcul distribuire dividende (rd.2-a-b-c)	16,636,863,65
e	Dividende pentru CNTEE TRANSELECTRICA SA si Statul Roman prin Ministerul Economiei (90%) (rd.2-a-b-c)*90%	14,973,177,29
d	Profit nerepartizat pe alte surse care constituie surse proprii de finanțare (rd.2 - a - b-c)	606,151,37

Cap. III PLANUL DE INVESTITII. ACTIVELE IMOBILIZATE

1. Planul de investitii

Planificare, aprobare si raportare

Planul de investitii pe anul 2023 a fost aprobat de Consiliul de administratie in luna ianuarie 2023. Pe parcursul anului Planul de investitii a fost actualizat prin decizii ale Consiliului de Administratie pentru a reflecta cat mai fidel necesarul de investitii coroborat cu modificarile legislatiei primare si secundare specifice si cu resursele disponibile. Acest mod de lucru flexibil a asigurat (1) achizitia doar a obiectivelor de investitii care raspund necesitatilor de dezvoltare pe anul in curs/ (2) dotarea cu echipamentele necesare asigurarii continuitatii activitatii societatii.

In vederea utilizarii cat mai eficiente a resurselor financiare ale societatii si asigurarii unei concurente reale in procesul de achizitii, achizitia obiectivelor de investitii a fost efectuata cu respectarea prevederilor din "Reguli proprii privind atribuirea contractelor de achizitii" si a "Procedurii de lucru interne privind achizitia de produse, servicii si lucrari (OPCOM neavand calitatea de autoritate contractanta in conformitate cu Adresa MFP-ANAP nr. 75913/26.07.2016).

In conformitate Actualizarea nr. 3, Planul de investitii pe anul 2023 a cuprins un numar de 33 de obiective cu o valoare planificata de 6.509.153,7 lei, din care:

- Un numar de 29 de obiective, in valoare de 2.163.167,3 lei au fost realizate in perioada 01.01.2023 – 31.12.2023;
- Un numar de 4 obiective de investitii, in valoare totala de 3.967.225,90 lei, au termenul de realizare anul 2024 si sunt preluate in Planul de investitii pe anul 2024.

Surse de finantare a investitiilor

Planul de investitii aprobat pe anul 2023 a fost finantat din surse proprii de finantare, constituite din amortizarea imobilizarilor corporale si necorporale trecuta pe costuri in anul 2023 si din surse proprii de finantare neutilizate in anii precedenti.

2. Activele imobilizate

Valoarea bruta contabila a activelor imobilizate inregistrate in patrimoniul OPCOM SA la data de 31.12.2023 s-a majorat cu 1,8 % fata de cea existenta la inceputul anului, ca urmare a devansarii valorii iesirilor de activele imobilizate intrate in cursul anului in patrimoniul OPCOM.

Valoarea neta contabila a activelor imobilizate aflate in patrimoniul OPCOM la data de 31.12.2023 s-a diminuat fata de inceputul anului, cu circa 7,9% ca urmare a devansarii valorii investitiilor realizate in anul 2023 de catre valoarea amortizata trecuta pe costuri in anul 2023.

Cap.IV PERSONALUL SOCIETATII

1. Structura personalului

Numarul de personal incadrat cu contract individual de munca la data de 31.12.2023 a fost de 97 de salariatii. Numarul persoanelor care au iesit la pensie sau care au demisionat in cursul anului 2023 a fost de 7 persoane, dintre care 3 iesiri la pensie. Cele 4 demisii au fost inregistrate in perioada ianuarie-septembrie 2023. In cursul anului 2023 au fost angajate 3 persoane.

In anul 2023 executivul OPCOM a adoptat o atitudine prudenta cu privire la noi angajari de personal pana la numarul planificat de 100 persoane, aprobat prin bugetul de venituri si cheltuieli, avand in vedere intrarea in vigoare in ultimul trimestru al anului 2023 a unor prevederi legislative care au indreptatit OPCOM sa solicite Adunarii generale a actionarilor prin Memorandum posibilitatea de ocupare a celor 3 posturi vacante, ca derogare de la prevederile Legii 296/2023, sectiunea nr. II, art. XLIII, prin adresa OPCOM catre Secretariatul General al guvernului cu nr. 50613/04.12.2024. Prin Hotararea nr. 9/18.12.2023 Adunarea generala a actionarilor a aprobat exceptarea OPCOM de la aplicarea prevederilor prevederile Legii 296/2023, sectiunea nr. II.

Totusi, exceptarea aprobata de AGA in data de 18.12.2023 nu a produs efectele pozitive asteptate deoarece:

- pentru anul 2023 deoarece in timpul ramas la dispozitie din anul 2023 nu a fost posibila angajarea de personal cu respectarea regulilor aplicabile privind recrutarea de personal;
- nici pentru anul 2024 ca urmare a prevederilor Legii Bugetului de stat pe anul 2024 nr.421/28.12.2023, Cap. Dispozitii finale, art.73, in conformitate cu care cresterea numarului de personal este posibila doar in conditiile dezvoltarii activitatii in anul 2024, respectiv:

„(2) În anul 2024, operatorii economici prevăzuți la alin. (1) pot programa creșterea cheltuielilor de natură salarială ca urmare a creșterii numărului de personal față de cel realizat în anul 2023, în cazul dezvoltării activității acestora, pe bază de memorandum inițiat de către autoritatea publică tutelară sub care aceștia își desfășoară activitatea și aprobat de către Guvern.”

Mentionam ca actiunile de recrutare de personal intreprinse in anul 2023 de catre departamentele implicate in proces au esuat ca urmare a nivelului slab de pregatire al concurentilor care au participat in procesul de recrutare, in conditiile unui nivel ridicat de exigenta impus de OPCOM, avand in vedere nivelul de expertiza la care trebuie sa ajunga angajatii societatii, identic cu cel al personalului angajat in bursele europene, nivel de expertiza impus de rigorile responsabilitatilor si atributiilor de serviciu.

Actiunea de dimensionare si/sau redimensionare a numarului de personal va continua cu prudenta in perioadele urmatoare in conformitate cu strategia de dezvoltare a OPCOM pe perioada 2024-2026.

Analiza in dinamica a personalului pe categorii de studii indica interesul managementului pentru mentinerea in cadrul societatii a persoanelor cu studii superioare, ca o conditie esentiala pentru realizarea obiectului de activitate, si concomitent, preocuparea de a mentine un numar rezonabil din cadrul celorlalte categorii de studii, avand argumentul de necontestat ca activitatea unei societati presupune o multitudine de operatiuni, din care pentru rezolvarea unora dintre ele nu este necesara o pregatire superioara ci o calificare care sa asigure rezolvarea activitatilor in conditii de respectare a legalitatii si cu costuri minime pentru societate.

Indicator	UM	31.12.2022	31.12.2023	2022/2023 %
Studii superioare	persoane	89	88	98,9
Studii medii	persoane	5	5	100,0
Muncitori calificati	persoane	1	1	100,0
Muncitori necalificati	persoane	3	3	100,0
Total	persoane	98	97	99,0

2. Colaborarea cu partenerul social

Angajații OPCOM sunt afiliați la sindicatul Federația Univers (Federația Națională a Sindicatelor din Electricitate) prin Sindicatul Profesional al Dispecerilor Energetici din SEN. În conformitate cu informațiile primite din partea partenerului social la data de 31.12.2023 numărul membrilor de sindicat era de 79 de salariați, reprezentând o pondere de 81,4 % din numărul total de salariați.

În cursul anului 2023 au avut loc un număr de 21 întâlniri între administrație și partenerul social în vederea negocierii unui Act adițional la Contractul Colectiv de Muncă și/sau a altor subiecte de interes reciproc. Au fost asumate Protocoale și Procese verbale.

Contractul Colectiv de Muncă încheiat între angajator și partenerul social, reglementează raporturile individuale și colective de muncă, precum și drepturile și obligațiile părților cu privire la: contractul individual de muncă, timpul de muncă și timpul de odihnă, salarizare și alte drepturi, formarea profesională, sănătatea și securitatea în muncă, condiții de muncă, drepturi și obligații ce decurg din raporturile de muncă, recunoașterile reciproce, drepturile și obligațiile angajatorului și ale organizației sindicale.

3. Raporturile dintre angajator și angajați

Raporturile dintre angajator și angajați se desfășoară în conformitate cu prevederile legale în vigoare, reglementările interne și legea partilor.

4. Evaluarea personalului

Procesul de evaluare a activității desfășurate de salariații OPCOM SA pentru anul 2023 s-a desfășurat în conformitate cu prevederile legale și cu regulile interne specifice. Cu prilejul evaluării anuale au fost stabilite obiectivele de performanță individuale pentru anul 2024, în vederea creșterii eficienței activității desfășurate de fiecare salariat. conf. art. 40(1). lit.(f) din Codul Muncii.

Cap. V. EVALUAREA ACTIVITĂȚII PRIVIND MANAGEMENTUL RISCULUI

Gestionarea eficientă a riscurilor reprezintă o componentă importantă a managementului OPCOM în atingerea obiectivelor stabilite pe termen scurt și mediu în vederea sustinerii strategiei de dezvoltare a OPCOM și respectiv pentru menținerea și îmbunătățirea pe termen lung a rezultatelor obținute în ceea ce privește:

- creșterea nivelului de pregătire profesională și de eficiență a angajaților, inclusiv creșterea nivelului de competență în privința administrării riscurilor, coroborat cu creșterea nivelului de satisfacție a angajaților;
 - îmbunătățirea continuă a calității serviciilor oferite clienților;
 - dezvoltării portofoliului de produse oferite clienților;
- în conformitate cu cadrul legislativ existent, regulile și procedurile de lucru interne.

Administrarea riscurilor la care este expusă Societatea constă în stabilirea a două seturi de soluții de tratare a riscurilor și determinarea structurii optime a acestora:

- soluțiile financiare, care includ asigurările;
- soluțiile organizatorice, care diminuează riscurile prin intermediul organizării/proiectării/ planificării/ structurării activităților, a planurilor privind comunicarea și măsurile privind continuitatea afacerii, după producerea unui risc, precum și administrarea riscurilor prin intermediul procedurilor și prin întărirea măsurilor de securitate și siguranță a muncii.

În vederea asigurării calității și siguranței serviciilor și produselor oferite, OPCOM SA a implementat atât un sistem de management al calității (SMC) cât un sistem de management al securității informațiilor (SMSI), ambele certificate de firma britanică Loyds Register Quality Assurance (LRQA).

În vederea menținerii și îmbunătățirii continue a SMC, strategia OPCOM S.A. constă din următoarele elemente:

- Evaluarea anuală a riscurilor aferente obiectivelor specifice ale calitatii fixate de departamente si stabilirea si implementarea de masuri de control al acestora.
- Elaborarea, implementarea si revizuirea continua a politicii calitatii, a manualului calitatii, a procedurilor de sistem si a procedurilor si instructiunilor de lucru.
- Evaluarea semestrială a eficacitatii proceselor.
- Desfasurarea semestrială de sedinte de analiza a managementului in urma carora sa rezulte planuri de masuri in domeniul managementului calitatii.
- Evaluarea anuală a satisfactiei clientilor OPCOM.
- Evaluarea anuală a satisfactiei salariatilor OPCOM.
- Auditarea internă semestrială a tuturor departamentelor din cadrul SMC OPCOM.
- În anul 2024, urmeaza ca SMC OPCOM sa fie supus unui nou proces de recertificare de catre LRQA. Acesta va fi al 7-lea proces de recertificare a SMC OPCOM in conformitate cu standardul ISO:9001 de la certificarea initiala a acestui sistem in anul 2003. In vederea realizarii si de aceasta data cu succes a acestui proces, a fost elaborat si urmeaza sa fie implementat un „Plan de masuri pentru pregatirea recertificarii SMC OPCOM in conformitate cu standardul ISO 9001:2015”.

În vederea implementării și menținerii SMSI, strategia OPCOM S.A. se bazează pe următoarele elemente:

- Evaluarea riscurilor de securitate, elaborarea planului de tratare a riscurilor identificate și formularea obiectivelor de securitate derivate din acesta.
- Elaborarea, implementarea și revizuirea continuă a procedurilor și politicilor de securitate rezultate în virtutea bunelor practici în domeniul securității informației și a riscurilor identificate în urma evaluării.
- Implementarea măsurilor tehnice și administrative de securitate care ar rezulta în urma evaluării riscurilor.
- Conștientizarea permanentă a personalului și responsabilizarea acestuia privind bunele practici de securitatea informației.
- Aplicarea sistematică a managementului incidentelor de securitate și menținerea înregistrărilor pentru a putea fi utilizate în acțiunile de îmbunătățire a sistemului.
- Reevaluarea anuală a riscurilor de securitatea informației. Reevaluarea se va face și în situațiile în care apar modificări semnificative în cadrul OPCOM S.A. (structură, locații, tehnologii), precum și în urma unor incidente majore de securitate.
- Auditarea anuală a SMSI cu privire la respectarea cerințelor standardului ISO 27001.
- Prezentarea în cadrul analizelor anuale efectuate de management a rezultatelor evaluării de risc, a stadiului îndeplinirii obiectivelor de securitate, a informațiilor referitoare la incidente și a rezultatelor auditurilor interne și externe, cu stabilirea măsurilor de îmbunătățire validate de management.
- În anul 2024, urmeaza ca SMSI OPCOM sa fie supus unui nou proces de recertificare de catre LRQA. Acesta va fi al 3-lea proces de recertificare a SMSI OPCOM in conformitate cu standardul ISO:27001 de la certificarea initiala a acestui sistem in anul 2015. Cu acest prilej va avea loc alinarea SMSI OPCOM la prevederile noului standard ISO 27001:2022.

Alaturi de evaluarea anuală a riscurilor aferente sistemului de management al calitatii si a sistemului de management al securitatii informatiilor, managementul OPCOM urmareste si evalueaza constant si urmatoarele riscuri:

Riscul legislativ si de reglementare

- In funcționarea piețelor organizate de energie electrică/gaze naturale/certificate verzi, administrate de OPCOM, riscul de reglementare, prin întârzierea adoptării legislației primare/reglementărilor de către ANRE si / sau aprobarea de către autorități a unor reguli care, ulterior, pot atrage interpretari diferite ale participanților la piețele respective și ale ANRE si chiar conduce la dificultăți majore si/sau stabilirea de către ANRE de termene foarte scurte pentru implementarea de către OPCOM a cerințelor cadrului de reglementare aprobat sau a modificărilor aduse cadrului de reglementare existent, astfel de abordări ale ANRE conducând de asemenea la

dificultăți majore în îndeplinirea obligațiilor OPCOM ce derivă din formele finale publicate ale actelor normative aprobate de către ANRE.

- Cu privire la activitățile realizate de OPCOM conform dispozițiilor legislației primare și secundare în vigoare, trebuie avute în vedere riscurile de modificare a respectivelor prevederi și necesitățile de adaptare a activității OPCOM în mod corespunzător pentru asigurarea îndeplinirii obiectivelor stabilite.

Pentru a preveni pe cât posibil astfel de situații, OPCOM elaborează reglementările necesare bunei funcționări a piețelor administrate și participă activ la îmbunătățirea cadrului de reglementare care este supus unui proces de consultare publică, prin elaborarea și transmiterea observațiilor/completărilor/modificărilor considerate necesare.

- Riscul de reglementare este de asemenea prezent în cazul proiectelor europene, referindu-se la posibilitatea ca reglementările privind piața unică europeană să sufere schimbări imprevizibile care ar putea conduce la situații în care, chiar și în condițiile în care există o pregătire riguroasă a documentației tehnice preliminare într-o interpretare existentă la un anumit moment, detaliile referitoare la formulări/cerințe/clauze generale din reglementările europene să conducă la interpretări diferite și la necesitatea abandonării anumitor direcții de dezvoltare, inclusiv să genereze cheltuieli suplimentare sau costuri care au fost deja suportate și nu pot fi recuperate. Cu titlu de exemplu, modificările legislației europene aflate în dezbatere în ultimii doi ani pot impune schimbări la nivelul activităților OPCOM și necesități de adaptare corespunzătoare.

Riscul de nerecuperare a contravalorii serviciilor prestate

Prin Decizia președintelui ANRE nr.492/30.03.2022 i-a fost atribuită OPCOM funcția de operator delegat pentru decontarea energiei de echilibrare și a dezechilibrelor PRE și în conformitate cu art.3 din Decizia menționată, OPCOM și CNTEE Transelectrica SA au încheiat în luna aprilie 2022 Contractul de prestare servicii de operator delegat pentru decontarea energiei de echilibrare și a dezechilibrelor părților responsabile cu echilibrarea nr.C 707/2022 (în continuare „Contractul nr. C707/2022”). În considerarea modificării cadrului de reglementare cu privire la retribuirea serviciilor prestate participanților la piețele organizate și administrate de către OPCOM (abrogarea de la 01.01.2023 a Ordinului ANRE nr.192/2019 privind Metodologia de stabilire a venitului reglementat aferent activității reglementate desfășurate de către operatorul pieței de energie electrică) și în baza clauzelor de la art.2.2 și 12.2 din Contractul nr. C707/2022, OPCOM a propus CNTEE Transelectrica SA în luna decembrie 2022, încheierea Actului adițional nr.4 la acest contract, cu privire la retribuirea, în anul 2023, a serviciilor care vor fi prestate de OPCOM în favoarea OTS, respectiv a serviciilor pentru calcularea drepturilor de încasat și ale obligațiilor de plată în vederea decontării tranzacțiilor înregistrate pe piața de echilibrare și a dezechilibrelor PRE, conform prevederilor legislației secundare aprobate de către ANRE.

Menționăm faptul că până în prezent, în condițiile în care OPCOM a prestat, în anul 2023, în favoarea CNTEE Transelectrica SA, în condiții ireproșabile, serviciile pentru calcularea drepturilor de încasat și ale obligațiilor de plată în vederea decontării tranzacțiilor înregistrate pe PE și a dezechilibrelor PRE și am efectuat un total de 52 de rulări, din care 12 aferente Pieței de Echilibrare și 40 pentru dezechilibrele PRE, precum și 4 simulări (în conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr.121/2022), Compania nu a semnat Actul Adițional nr.4 la Contractul nr. C707/2022, nu a solicitat nicio negociere a valorii retribuirii propuse de OPCOM și nu a remunerat OPCOM pentru serviciile prestate în favoarea sa în anul 2023. Mai mult, trebuie precizat faptul că în calitate de operator de decontare/operator delegat pentru calcularea drepturilor de încasat și ale obligațiilor de plată în vederea decontării tranzacțiilor înregistrate pe PE și a dezechilibrelor PRE, OPCOM a efectuat investiții/modernizări, în perioada 2020-2022, în platforma informatică dedicată, în vederea implementării dispozițiilor incidente din Ordinele ANRE nr. 61/2020, nr. 63/2020, nr. 152/2020, nr. 231/2020, nr. 33/2021, nr. 96/2021, nr. 92/2022 și nr. 127/2021, cu precizarea faptului că investiția efectuată de OPCOM în vederea implementării prevederilor Ordinului ANRE nr. 127/2021 nu va fi utilizată de către OPCOM cu efecte comerciale, urmare a dispozițiilor Ordinului ANRE nr.88/2023 și ale Deciziei ANRE nr.2290/2023.

În considerarea celor prezentate, precizăm că OPCOM a înregistrat, în anul 2023, pentru serviciile prestate, costuri cu amortizările aferente investițiilor efectuate în vederea implementării, în perioada 2020-2022, în platforma informatică dedicată, a dispozițiilor incidente din Ordinele ANRE enumerate anterior, cu salariații care au desfășurat activitățile de calcul și de verificarea a rezultatelor privind drepturile de încasat și obligațiile de plată în vederea decontării tranzacțiilor înregistrate pe PE și a dezechilibrelor PRE și au efectuat simulările dispuse de către ANRE prin Ordinul ANRE nr.121/2022, cu contractul de mentenanță al platformei informatice dedicată, etc, fără retribuirea serviciilor prestate de către OPCOM în favoarea CNTEE Transelectrica SA.

Cheltuielile înregistrate în contabilitate în anul 2023, ocazionate de prestarea serviciilor aferente funcției de operator delegat pentru decontarea energiei de echilibrare și a dezechilibrelor PRE sunt în valoare de 2.489.047 lei.

Mentionăm ca urmare a faptului ca CNTEE Transelectrica SA nu a semnat actul adițional la contractul nr.707/2022 OPCOM nu a avut posibilitatea să factureze costurile realizate în anul 2023.

În vederea recuperării costurilor implicate de prestarea serviciilor de operator delegat pentru decontarea energiei de echilibrare și a dezechilibrelor PRE OPCOM este în prezent în procedura de soluționare a disputei de către ANRE, cererea în acest sens fiind transmisă către ANRE în data de 12.03.2024, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei pentru soluționarea disputelor pe piața angro și cu amanuntul aparute între participanții la piața de energie electrică și de gaze naturale, aprobat prin Ordinul Președintelui ANRE nr.61/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Riscul concurențial

În contextul liberalizării pieței contractelor bilaterale de energie electrică, ca urmare a modificărilor legislative aplicabile începând cu anul 2022, respectiv a piețelor spot de energie electrică, ca urmare a desemnării de către ANRE în luna iulie 2023 a unui al doilea OPEED în România, societatea este expusă la riscul de preț pe piața concurențială.

Gestionarea riscului impune monitorizarea continuă a piețelor administrate și aplicarea unei politici constante de control al costurilor.

În același timp, trebuie avut în vedere că acest risc poate fi gestionat într-o marjă limitată așa cum s-a menționat, doar asupra elementelor care se află sub controlul OPCOM. Comportamentul celui de-al doilea OPEED nu se află sub controlul, obligațiile și restricțiile legislației primare aplicate societăților cu capital de stat așa cum este OPCOM. Mai mult, ANRE nu a elaborat reglementările prin care să asigure evaluări unitare față de activitățile derulate de cei doi operatori, facilitând dezavantaje concurențiale, de exemplu, practicarea unor prețuri nerealiste de mici sau chiar sub nivelul costurilor.

În condițiile în care operatorii nu sunt supuși respectării unor criterii identice, constatăm că OPCOM este obligat să funcționeze cu un avantaj concurențial apreciabil, ceea ce ar conduce cel mai probabil la îndepărtarea OPCOM de pe piețele spot și la termen de energie electrică.

Riscul fortei de munca specializate

În ultimii ani OPCOM s-a confruntat cu imposibilitatea de a ocupa locurile de muncă vacante/vacante ca urmare a:

- Necesității de a asigura personalul specializat și dedicat pentru desfășurarea tuturor activităților;
- Specificului unor activități din cadrul OPCOM care se desfășoară în program de 24 ore/ 24 ore, 365 zile/an ceea ce implică disponibilitatea personalului cu respectarea prevederilor Codului Muncii și a Contractului Colectiv de Muncă și de celelalte activități care se desfășoară în cadrul societății care trebuie să asigure continuitatea activităților desfășurate pe parcursul anului prin existența personalului specializat și dedicat.
- Colaborării zilnice a salariaților cu un număr semnificativ de participanți, dintre cei 900 înregistrați la piețele administrate de OPCOM (fiecare dintre aceștia participând la una sau mai multe piețe administrate), în funcție de interesul manifestat de aceștia privind conectarea la platformele de

tranzactionare, exprimarea intentiilor de tranzactionare precum si alte aspecte administrative de conectivitate, securitate, decontare, facturare, etc..

- Ritmului activitatii zilnice, respectiv dinamica accentuata a activitatilor desfasurate de societate atat de la un an la altul cat si in cadrul aceluiasi an ca urmare a modificarilor/completarilor reglementarilor de către ANRE care poate decide incetarea unor activitati si punerea in efectivitate a altor activitati (astfel de reglementari sunt aprobate in fiecare an). De regula, timpul acordat de ANRE pentru implementarea noilor prevederi este foarte redus.

- Exigentelor impuse pentru desfasurarea activitatilor in cadrul proiectelor europene de cuplare a pietei pentru ziua urmatoare si a pietei intrazilnice care implica atat cunoasterea limbii engleze la un nivel avansat dar si disponibilitate pentru realizarea acestor activitati specifice grupurilor de lucru, constituite atat pentru activitatea de operare la nivelul cuplărilor unice europene, cat si de dezvoltare in cadrul proiectelor europene, concomitent cu activitatile specifice departamentului.

- Deciziei unor salariati de a opta pentru locuri de munca mai bine remunerate si/sau un program de lucru mai adaptat nevoilor lor, la alti angajatori.

- Imposibilitatii de a acorda la angajare sau in perioada urmatoare salarii existente la nivelul personalului angajat in bursele europene sau chiar la nivelul pietei din Romania.

Astfel, avand in vedere constrangerile legislative intervenite mai ales incepand cu anul in curs in ceea ce privesc conditiile care trebuie indeplinite pentru majorarea cheltuielilor de natura salariala si cu privire la interdictia de majorare a numarului de personal necesar completarii cu personal specializat in departamentele cu deficit de personal (datorat esuarii actiunilor de recrutare de personal in anii anteriori) este posibil atat riscul de a nu putea angaja personal bine pregatit cat si riscul de plecare a specialistilor din cadrul OPCOM catre alte locuri de munca mai bine remunerate.

Riscul de nerecuperare /nerecuperare la timp a taxelor datorare ACER

Rolul OPCOM de Mecanism de raportare inregistrat conform REMIT a fost extins *prin Decizia (UE) 2020/2152 a Comisiei din 17.12.2020 privind taxele datorate Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei pentru colectarea, utilizarea, prelucrarea și analiza informațiilor raportate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului*, situatie in care OPCOM aplica un mecanism contractual bilateral in relatie cu participantii la piata in vederea implementarii acestei functii de collector al taxelor anuale pentru ACER si gestionarii cat mai eficiente a riscurilor de nerecuperare / nerecuperare la timp a taxelor individuale de la participantii pentru care raporteaza.

Riscul de accidentare si de imbolnavire profesionala

In conformitate legislatia in vigoare, periodic, la nivelul OPCOM S.A. se realizeaza evaluarea riscurilor de accidentare si de imbolnavire profesionala de catre evaluatori externi specializati. La ultima evaluare realizata in trim.3 2021 nivelul de risc global pentru societate a fost calculat la valoarea de 2,83, valoare care incadreaza societatea in categoria unitatilor cu nivel de risc de accidentare „mic spre mediu”. In urma evaluarii a fost intocmit Planul de prevenire si protectie.

Riscul in legatura cu litigiile aflate pe rolul instantelor de judecata

Pe rolul instantelor de judecata se aflau in curs la finele anului 2023 un numar de 25 litigii in care OPCOM are atat calitatea de parat cat si de reclamant (din care: 21 dosare pe rol si 4 dosare suspendate). Ca urmare, in urma solutiilor adoptate de instantele de judecata exista riscul de afectare a imaginii OPCOM dar si riscuri care pot conduce la inregistrarea de rezultate financiare nefavorabile pentru societate. In acest sens sunt de mentionat si actiunile in instanta existente intre OPCOM SA si actionarul majoritar CNTEE Transelectrica SA.

Cap. VI ACTIONARI. ADMINISTRAREA. CONDUCEREA EXECUTIVA A SOCIETĂȚII SI EVALUAREA ACTIVITĂȚII DESFĂȘURATE

1. Adunarea generală a acționarilor

În conformitate cu Actul Constitutiv al OPCOM capitalul social era detinut la data de 31.12.2023 astfel:

a) Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” S.A. deține 3.068.730 acțiuni, având o valoare nominală totală de 30.687.300 lei și reprezentând 97,84% din capitalul social.

b) Statul Român, prin Secretariatul General al Guvernului. deține 67.879 acțiuni, având o valoare nominală totală de 678.790 lei, constând în aport în natură (reprezentând terenuri), reprezentând 2,16% din capitalul social.

Acționarii sunt reprezentați în Adunarea generală a acționarilor OPCOM S.A. după cum urmează:

a) Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” – SA. în calitate de acționar, este reprezentată în Adunarea generală a acționarilor OPCOM SA prin reprezentantul său legal care poate da împuternicire pentru respectiva adunare unuia sau mai multor reprezentanți desemnați aprobând mandatul acestora;

b) Statul Român, în calitate de acționar, este reprezentat de Secretariatul General al Guvernului, care poate da împuternicire pentru respectiva adunare unuia sau mai multor reprezentanți desemnați aprobând mandatul acestora.

În conformitate cu Ordonanța de urgență nr.68/2019, cu modificările ulterioare, începând din luna noiembrie 2019 *”Se autorizează Secretariatul General al Guvernului să inițieze și să aprobe, după caz, toate operațiunile și demersurile necesare pentru trecerea acțiunilor deținute de Compania Națională de Transport al Energiei Electrice ”Transelectrica” - S.A. la Societatea ”Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale OPCOM” - S.A. și la Societatea de Formare a Energeticienilor din România FORMENERG - S.A. în proprietatea privată a statului și administrarea Secretariatului General al Guvernului cu respectarea prevederilor legale în vigoare.”*

2. Consiliul de administrație

Societatea este administrată în sistem unitar de către un Consiliu de administrație format din cinci membrii. În anul 2023 Consiliul de administrație al OPCOM SA a avut următoarea componență:

Nume. prenume	Calificare	Funcția	Perioada de exercitare mandat	Data încetare mandat
Baescu Decebal	inginer	Membru provizoriu	martie 2022 - prezent	08.07.2024
Petre Gigi	inginer	Membru provizoriu	martie 2022 - prezent	08.07.2023
Dinca-Oprea Marius-Angelo	jurist	Membru provizoriu	martie 2022 - prezent	08.07.2024
Soare Veronica	economist	Membru provizoriu	martie 2022 - prezent	08.07.2024
Grebla Silviu-Mihai	jurist	Membru provizoriu	septembrie 2022 - prezent	08.07.2024
Mînzatu Roxana	științe politice	Membru provizoriu	decembrie 2023 - prezent	08.07.2024

Membrii Consiliului de administratie sunt numiti si revocati, conform statutului, de catre Adunarea generala a actionarilor, in baza mandatului acordat de catre Directoratul CNTEE Transelectrica SA si de catre Secretariatul General al Guvernului.

Membrii Consiliului de administrație al OPCOM SA sunt numiți provizoriu pe o perioadă de cel mult 5 luni cu posibilitate de prelungire pentru inca 2 luni. Consiliul de administrație este prezidat de președintele desemnat de Adunarea generală ordinară a actionarilor iar în cazul în care președintele se află în imposibilitate temporară de a-și exercita atribuțiile, pe durata stării respective Consiliul de administrație poate însărcina un alt administrator cu îndeplinirea funcției de președinte.

Consiliul de administratie a delegat o parte din competentele sale de conducere Directorului general al Societatii. Directorul general nu este membru al Consiliului de administratie.

In conformitate cu prevederile legii nr.31/1990, cu modificarile ulterioare, activitatea membrilor Consiliului de administratie se desfasoara pe baza de contract de mandat.

In cadrul Consiliului de administratie al OPCOM functioneaza trei comitete consultative:

- Comitetul de Nominalizare si remunerare, format din trei membrii;
- Comitetul de Audit, format din trei membrii ;
- Comitetul de Risc, format din trei membrii.

Potrivit informațiilor furnizate de membrii organelor administrative, de conducere și supraveghere ale Societatii, in anul 2023 acestia nu s-au aflat in niciuna dintre situatiile de incompatibilitate prevazute de Legea nr.31/1990, cu modificarile ulterioare.

3. Conducerea executiva a Societății

In anul 2023 conducerea executiva a OPCOM SA a fost realizata de Directorul general, patru directori executivi si 2 directori de dezvoltare-implementare proiecte. In cursul anului nu au fost inregistrate modificari in cadrul componentei conducerii executive.

Nr. crt.	Nume și prenume	Profesia	Calitate	Perioada de exercitare mandat
1.	Ionescu Victor	inginer	Director general	2003 - prezent
2.	Fediuc Silvia	economist	Director Direcția Economica	2004 - prezent
3.	Barsanescu Remus	inginer	Director Direcția Informatica si Telecomunicatii	2007 - prezent
4.	Pandele Iuliana	inginer	Director. Directia Tranzactii la Termen si Certificate	2020 - prezent
5	Ion Georgeta	inginer	Director Direcția Tranzactii-Decontare Termen Scurt	2022-prezent
6.	Setran Cristina	Inginer. economist	Director de program	2011 - prezent
7.	Lupului Luminita	inginer. economist	Director de proiect	2022 – prezent

In conformitate cu prevederile Legii nr. 31/1990, cu modificarile ulterioare activitatea directorului

general se desfasoara in baza unui contract de mandat. Consiliul de administratie a delegat o parte din competentele sale de conducere directorului general, care reprezinta societatea in relatiile cu tertii si in justitie.

Celelalte persoane care fac parte din conducerea executiva ocupa, in cadrul Societatii, denumirea tehnica de director, respectiv de director de program, acestia fiind salariati ai OPCOM SA in baza unui contract individual de munca, fiind numiti si revocati prin decizie de catre directorul general.

Personalul de conducere și de execuție din cadrul OPCOM este angajat, numit și concediat de directorul general, in conformitate cu prevederile Actului constitutiv si al Contractului Colectiv de Munca.

4. Evaluarea activitatii societatii

Pentru anul 2023 activitatea desfasurata in cadrul OPCOM SA a fost supusa verificarii prin intermediul:

- Auditului financiar, pentru situatiile financiare intocmite la data de 31.12.2022;
- Auditului intern, in conformitate cu planul anual de audit public intern pentru anul 2023;
- Controlului financiar de gestiune, in conformitate cu planul anual de CFG pentru anul 2023;
- Controlului financiar preventiv;
- Auditului efectuat in conformitate cu managementul calitatii (ISO 9001);
- Auditului efectuat in conformitate cu managementul securitatii informatie (ISO 27001).

Declaratia administratorilor

După cunostintele noastre, situatiile financiar-contabile incheiate la 31 decembrie 2023, intocmite în conformitate cu reglementarile contabile aplicabile (Ordinului MFP nr.1802/2014, cu modificarile si completarile ulterioare), oferă o imagine corectă si conformă cu realitatea a activelor, obligatiilor, contului de profit si pierdere ale OPCOM SA si prezentul Raport cuprinde informatii corecte si conforme cu realitatea cu privire la dezvoltarea si performantele Societatii.

Director general

Victor IONESCU

Director DE

Silvia

FEDIUC

Director DTDS

Georgeta

ION

Director DTTC

Iuliana

PANDELE

Director DDIP

Cristina

SETRAN

Director DIT

Remus

BARSANESCU

